

FEJÉR

KOMÁROM-ESZTERGOM

VESZPRÉM

REGIO REGIA

A KÖZÉP-DUNÁNTÚL ÉRTÉKTEREMTŐINEK MAGAZINJA

Salamon Zoltán,

Az év atlétikai utánpótlás edzője

36 éve
város
Sümeg

Látogatóközpont
Péligőszentkereszt

I.M.
Wichmann
Tamás

SCHAFER
SZODA

20 éves tapasztalattal vevőink szolgálatában!

Termékeink és szolgáltatásaink: szódavíz (szikvíz), tisztított, ionizált és lúgos víz gyártása, forgalmazása, kiszállítása, 25 literes kór ballonok töltése és kiszállítása, vízadagoló gépek eladása, bérbeadása Tatabánya és környéke területén.

2800 Tatabánya, Táncsics u. 74.
Mobil: +36 (20) 333-0190
Web: www.schafferszoda.hu

ANDREA

FODRÁSZAT

Tatabánya, Győri út 10. fsz. 1. (OBI-val szemben)

Az ideális partner mi vagyunk!

Időpontegyeztetés:

34/310-554, 30/336-7841

MOST FESZT

2020 · MÁRCIUS 25 29 · TATABÁNYA
JÁSZAI MARI SZÍNHÁZ

A Színház- és
Filmvészeti Egyetem
előadása

A csikszeredai Csiki
Játékszín előadása

A PanoDráma
előadása

A MASZK Egyesület (Szeged),
az Orfai Produkciós Iroda
és a Füge Produkció
előadása

A Bethlen Téri Színház
és a Manna közös
produkciója, a Találkozás
Tehetségprogram előadása

A Mozsár Műhely
és a Manna
közös előadása

RUBENS ÉS A NEMEUKLIDESZI ASSZONYOK

Esterházy Péter drámáját a szerző
Hasnyálmirigynapló című szövegének
felhasználásával átdolgozta
Komán Attila és Dohy Balázs

Deák Katalin – Bíró Réka – Bartalis Gabriella
ÁSÓKAPA

PanoDráma
**PALI – MALÉTER PÁLNÉ
ÉLETMONOLÓGJA**

Dennis Kelly
23 PERC

Jens Christian Grøndahl és
Alex Broun művei alapján
AZ UTOLSÓ TÚZIJÁTÉK

Mészáros Piroska – Boronkay Soma
**CALL GIRL – A TÚLÉLÉS
TÖRTÉNETE**

A Füge Produkció
előadása

A SzínMűhely Produkció
és az Átrium előadása

A SzínMűTársulat és
Fém Arts and Café
előadása

A Stúdió K Színház és a
rijekai Hrvatski kulturális
dom (Horvát Kulturális
Központ) közös produkciója

Schwechtje Mihály
AZ ÖRÖKSÉG

Nassim Soleimanpour
**FEHÉR NYUSZI,
VÖRÖS NYUSZI**

Mohammad Rahmanian –
Farid Tehrani

**JEANNE D'ARC
A TÚZBEN**

Gyarmati Kata – Edvin Liveric
A VÁROS EMLÉKEZETE

A MOST FESZT 2020 támogatja az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Magyar Művészeti Akadémia,
a Nemzeti Kulturális Alap és Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata támogatja.

A MOST FESZT 2020 támogatja a HEGEVILL KFT.
és a BAU-TECH HUNGÁRIA KFT.

mostfeszt.hu

SZÉCHENYI 2020

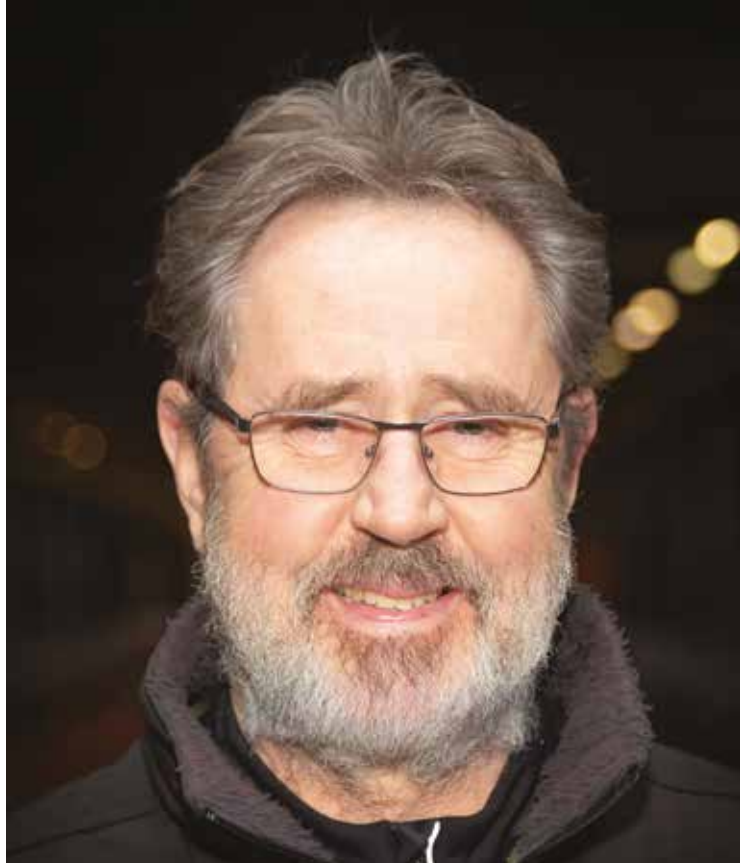
MAGYARORSZÁGI
KORMÁNYZAT

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

2800 Tatabánya, Népház u. 5. • 34 323 064 • 20 400 4646
jegypenzar@jaszaiszinhaz.hu • jaszaiszinhaz.hu

A következetesség mindig meghozza az eredményt

Első magyarként lett az év edzője Salamon Zoltán

Salamon Zoltán, a TSC-Geotech atlétikai szakosztály vezetőedzője tavaly év végén jelentős kitüntetést vehetett át: az év utánpótlás edzője lett. Az elismerést, mely minden évben csak egy személynek adományozható, az Európai Atlétikai Szövetség adta a Magyar Atlétikai Szövetség felterjesztésére.

– *Mit jelent a pályafutásodban ez a díj?*

– Rendkívül megtisztelő, hiszen ez volt az első, hogy valaki Magyarországon ilyet kapjon. Talán a 35 éves munkám elismerése van benne. Örömteli, hogy a magyar atlétikában figyelnek arra, hogy milyen műhelymunka folyik Tatabányán. Ezt értékelték, nagyon örültem neki.

– *Mi az edzői hitvallásod?*

– Én 35 éve megpróbálok következetes lenni a gyerekekkel és a szülőkkel is. Ez régen sokkal könnyebb volt, mert a szülők is így nevelték a gyerekeket. A következetesség úgy néz ki, hogy „a Zoli bácsi szigorú”. Olyan szabályokat tartatok be a gyerekekkel, amikhez én is tartom magamat. Így aztán megtanulnak engem, ismernek, és tudják azokat a játékszabályokat, amelyekkel egyébként ők is, és a szülői háttér is egyetért. Én ebben abszolút nem változtam, próbálok kőkemény lenni, a régi időkhöz ragaszkodni. De ilyen módon kiszámítható is vagyok: tudják, mit lehet, mit nem lehet. Ha verseny van, akkor nem megyünk buliba, én se megyek bálba.

– *Nehezebb a mostani digitális korosztállyal, mint 20 évvel ezelőtt volt?*

– Sokkal nehezebb. Elképesztő, milyen változáson mentek keresztül a gyerekek gondolkodásban, hozzáállásban, de az, aki tehetséges, most is ugyanúgy gondolkodik. Sokan kitűnő tanulók, és teljesen elhivatottan, a sportot nagyon-nagyon szeretve, elkötelezetten járnak hozzánk. Annak idején is voltak ilyenek, csak azokat a gyerekeket

könnyebb volt megtartani, nem voltak megfertőzve a digitális világ ártalmaival. Többet olvastak, és szélesebb volt a látókörük.

– *Most hányan sportolnak az atlétikai szakosztályban?*

– Közel 200 igazolt versenyzőnk van. Az úgynevezett „kölyök” atlétáktól, azaz U-9-es korosztálytól egészen a legidősebbekig. A veteránokat is természetesen ide veszem, mert ők is egy jelentős erőt képviselnek a saját korosztályukban.

– *35 éves pályafutásod alatt ez most mennyire tekinthető erős korosztálynak?*

– Az atlétika egy kicsit hullámozó sportág. Most kimenőben van egy 2000-2001-es korosztály, mely nagyon erős volt. Ők most továbbtanulnak, a 2001-esek most fognak főiskolára, egyetemre menni. A célunk az, hogy valahogy meg tudjuk tartani őket. A feljövő nemzedék képviselői az idei újonc és serdülő magyar fedett pályás bajnokságon 7 érmet szereztek. Ugyanolyan erős gárda nevelkedik a kezeink között, mint a már továbbtanulók voltak. 5 bajnoki címet, 2 ezüstöt, számtalan helyezést értek el, van tehát utánpótlás, van feladatunk bőven, és számos fiatal edző kolléga is visszajött a szakosztályhoz, akiket annak idején ez az idősebb edzői generáció nevelt fel, aztán elvégezve a Testnevelési Egyetemet, most pedig edzőként segítik a szakosztály munkáját.

– *Kikre voltál igazán büszke a 35 év alatt?*

– Nagyon sokan voltak, senkit sem akarok külön kiemelni. Minden generációnak

megvoltak a maga sikeremberei. Nemcsak a válogatott versenyzőinkre vagyok büszke, hanem azokra is, akik a hétköznapi életben egyetemet, főiskolát végeztek, és komoly beosztásban tudnak dolgozni.

– *Az atlétikát is úgy érdemes csinálni, ha sikerélményt ad. Ez a versenyeket jelenti. Megvan-e ehhez a megfelelő háttér?*

– Azt nem mondom, hogy nagyon jól el vagyunk ereszelve, de az a létesítmény- és anyagi háttér, ami ma van az egyesületnél, alkalmas arra, hogy kimagasló munkát tudjanak végezni az edzők. Fő szponzorunk a Geotech Kft., Tatabánya városa és a Magyar Atlétikai Szövetség. Ez utóbbi a sportágfejlesztő támogatáson keresztül eredményesség alapján adja a hozzájárulást. A jelenlegi támogatás úgy gondolom, méltó az elért eredményekhez. Mi ezt jól beosztva, az elnökséggel együttműködve, úgy tudunk sáfárkodni, gazdálkodni, hogy minden háttérrel meg tudjunk teremteni a versenyzőinknek a siker elérése érdekében. Remélem így lesz most is, mert azért rezeg a léc egy kicsit.

– *Meddig fogod csinálni?*

– Még nem szándékozom becsukni magam mögött a futófolyosó ajtaját, szerintem még 5-10 évig bírni fogom erővel. Ha nem megy úgy, ahogy szeretném, akkor biztos, hogy háttérbe fogok vonulni, de ez még a jövő zenéje!

Regio Regia

A Közép-Dunántúl értéktérítőinek magazinja
XX. évfolyam 143. szám
<http://www.regioregia.hu>

Kiadja:

Regio Regia Nonprofit Kft.
2800 Tatabánya, Táncsics u. 51.
info@regioregia.hu
Telefon/Fax: 34/310-971

Felelős kiadó: Cseh Teréz, ügyvezető igazgató
Főszerkesztő: Veér Károly

Munkatársak:

Cseh Teréz, Dévényi Zsóka, Dr. Göde Andrea,
Herendi Judit, Horváth Tímea,
Kiss T. József, Mazán Tibor,
Mórocz Károly, M. Tóth Sándor,
Nagy Péter, Réz Napsugár, Süle Ádám,
Taizs Gergő, Tárnay Olivér

Szerkesztőségi asszisztens:

Dr. Révészné Dévényi Zsóka

Fotó: Kiss T. József, Mazán Tibor, Raáb Zoltán
Címlapfotó: Mazán Tibor

Nyomdai előkészítés:

KEM-Bridge Net, Tatabánya

Tördelőszerkesztő: Veér Zoltán

Nyomda:

Pátria Nyomda
1117 Budapest, Hunyadi János út 7.
www.patria.hu

A lapban megjelent hirdetések és PR-cikkek
tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!
HU-ISSN: 1785-7074

E havi interjúinkból ajánljuk:**Etikus Vállalat Díj a Möllmann-háznak****8. oldal**

„Akkor találd meg magad, ha a munkád a hobbid is” – vallja Möllmann Günterné, Erzsébet asszony, aki férjével közösen, közel harminc évvel ezelőtt, gyakorlatilag a semmiből hívtak életre két nívós vidéki vendéglátó- és szálláshelyet Mórton, melyek a „Fogadó az Öreg Préshez”, illetve a „Hét-kúti Wellness Hotel és Lovaspark” néven lettek aztán ismertek és elismertek.

Hivatásuk a tárgyakat megőrizni**14. oldal**

Papp Mátyás és Jakab Dániel tárgyre Restaurátorokkal Budapestben, a Vasvári Ipari Parkban lévő műhelyükben találkoztam. Mindenhol a fa jellegzetes illata fogadja a belépőt, a polcokon ezerféle szerszám, vegyszer, körben korszerű famegmunkáló gépek. Igazi, varázslatos birodalom, ahova a műtárgyak roskatagon, pudvásodva, elkopva érkeznek, és úgy távoznak, mintha csak most kerültek volna ki ...

"A" legdinamikusabban fejlődő kisváros**26. oldal**

„Komárom Európa egyik legdinamikusabban fejlődő kisvárosa” – hallhattuk, olvashattuk nem egyszer Molnár Attila polgármester szavait. Elnézve az elmúlt öt esztendő eredményeit, úgy tűnik, az „egyik” helyett inkább az „a” lesz a megfelelő. Egy biztos, a hasonló lélekszámú kisvárosok között nem igen akad másik Európa szerte, ahol ennél nagyobb volumenű fejlesztések történtek volna ilyen rövid idő alatt ...

Prima Primissima: Tóth Ildikó**42. oldal**

Ez év januárjában a legprimábbak közé választották Tóth Ildikót, a Vörösmarty Színház színművészt. Az idén 30 éves pályafutását ünneplő művésznő szívének különösen kedves a Prima Primissima Díj mert egy független, sokak véleményét visszatükröző, országos elismerés. Színes, izgalmas pályájáról kérdeztük a kitüntetettet.

T A R T A L O M**LAPINDÍTÓ**

Első magyarként lett az év edzője Salamon Zoltán 3. oldal

Szécsi Margit: Március 15. 5. oldal

Újjászületik a Mária-kegyhely Bodajkon 6. oldal

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

Koreai üzem épül Tatabányán 7. oldal

Etikus Vállalat Díj a Möllmann-háznak 8-10. oldal

Útjára indították az első tatabányai szállítmányt 11. oldal

A hazai Grundfos a cégcsoport növekedésének... 12-13. oldal

Hivatásuk a tárgyakat megőrizni 14-15. oldal

HORIZONT™ - az otthonteremtő technológia 16-17. oldal

Sikeres volt a 2019-es esztendő 18. oldal

Az Év Mérnöke Díjat is átadták 19. oldal

A három lábú szék sosem billeg 20-21. oldal

Új lézervágó géppel is dolgozhatnak a fiatalok 22. oldal

Harminchat éve város Sümeg 23. oldal

30 éves a Tatai Televízió 24. oldal

ÖNKORMÁNYZAT

Fehérvári séták 25. oldal

"A" legdinamikusabban fejlődő kisváros 26-27. oldal

Szécsi Margit: Március 15.

Zsír fogytán, bor apadtán
tengtek a jobbágyfalvak.
Füsttelen tűzhelyeken
főzték a forradalmat.

Nemzetiszín lobogó
röpült a szemek előtt,
behasadt fecskeszárnya
vívta a zöld levegőt.

Félelmes tavaszidő
láttatott seregeket...
Gyönyörű elgondolni
azt, ami nem lehetett.

T A R T A L O M

16 TOP-os projektet bonyolítanak	28-29. oldal
„Soha rosszabb öt évet Rácalmásnak”	30-31. oldal
Gárdony és partvidéke	32. oldal
Nem szabad kapkodva fejleszteni!	33. oldal
Előrelépés a fenntarthatóság jegyében.....	34-35. oldal
2019 az átadások éve volt	36-37. oldal
Lencse és hurka – nagysikerű fesztivál Vámoson	38. oldal
Floriana Könyvtár és Közösségi Téravató	39. oldal
Sobor Antal: Perelj, uram!	40. oldal

KINCSKERESŐ

Navracsics Tibor kormánybiztos	41. oldal
Prima Primissima: Tóth Ildikó.....	42-43. oldal
Két kapu.....	44-45. oldal
Látogatóközpont épült Péligődszentkereszten	46. oldal
Látogatás és közös főzőcske a Don Bosco iskolaházban .	47. oldal
Indul a múzeum rendházépületének felújítása.....	48. oldal
Ballagó idő nyomában: Hipp-hopp! Jött Vuk!	49. oldal
Elment Wichmann Tamás.....	50. oldal

Légi felvétel a kegyhelyről és Bodajkról

Mórócz atya

Párhuzamosan több felújítás is zajlik

Újjászületik a Mária-kegyhely Bodajkon

Nagyüzem van a kisváros egyházközségénél, ugyanis négy egymástól elkülöníthető, mégis összefüggő pályázat fut egyszerre annak érdekében, hogy a 21. század igényeit kielégítve várhassák a zarándokokat. Mórócz Tamás atya ismertette a részleteket.

– Mi 2016 decemberében értesültünk arról, hogy a kormány jelentős fejlesztést tervez a kegyhellyel kapcsolatban a Székesfehérvári Egyházmegyén keresztül. Ezt követően indult el a tervezési folyamat, majd 2019. április 1-jén – túl két közbeszerzésen – megkezdődtek a munkálatok.

– A több tagból álló épületegyüttes felújítása rendkívül összetett folyamat, tartjuk az ütemtervet, de úgy búcsúztattuk el az óvet, hogy tudtuk, az előirányzott 12 hónap nem lesz elegendő, és nem azért, mert a kivitelező nem végzi jól a munkáját, hanem mert a feltárások során olyan földalatti területek bukkantak elő, amelyek új lehetőségeket jelentenek, viszont többletfeladatot is adnak.

A Szent István Király Múzeum régészei rengeteg középkori, vagy kora barokk kori sírt találtak, melyek igazolják, hogy a templom nemcsak úgy felépült 1695-ben egy üres telken, hanem hogy ez a föld korábban is szent hely volt, hiszen régen csak templomok környékén, szentelt földbe temettek. A sírokon túl előbukkant egy befalazott ajtóban egy oltárfülke is, amiről senki sem tudott.

A feltárás közben megtalálták a szent hely építéstörténetének periódusait a falszaka-

szokban, és ezeknek a kutatása, dokumentálása jelenleg is zajlik. Az eredeti tervek szerint elburkolták volna ezeket a falakat, ám az örökségvédelmi hivatallal karöltve úgy döntöttek az építetők, hogy láthatóvá teszik az eddigi földalatti részeket a jövőben Bodajkra látogatók számára.

Közben a zarándokudvar is épül a templommal párhuzamosan, és az udvaron található kutat sem kerüli el a felújítás szele. Az ingatlan Fehérvár felőli végében teljesen új épület emelkedett ki a földből, modern vízesblokkal és egy fogadóteremmel.

A szintén 2016-ban kezdődő, a Székesfehérvári Egyházmegye saját forrásából támogatott, 80 milliós beruházásnak köszönhetően megújul a templomban a bútorkészítés. A már korábban felújított orgona jelenleg is dobozokban, becsomagolva várja a szintén megóvott oltárral együtt a nagy visszatérés közelgő pillanatát.

Az ásatások lehet, hogy közelebb vitték a kegyhely születését ahhoz a történelmileg nem igazolt, de mégis jelentős legendához, amely szerint Szent István király családjával járt ezen a helyen. A kapucinusok is hallották, hogy a szájhagyomány szerint imádkozni, elmélyülni, elcsendesedni ment

Bodajkra az első keresztény királyunk, méghozzá csónakkal.

Bizonyíték nincs erre, mondja Tamás atya, ám Szent István királyról kevés történelmileg hiteles adatunk van Fehérváron is, Esztergomon kívül is, tehát büszkék lehetünk rá. Idén véget ér a pár házzal arrébb található, 56 fős zarándokszállás építése is, így várhatóan augusztus első napjára valamennyi munka befejeződik.

A templom alatti alttemplomban, kriptában és a külső falfelületen közel félezer férőhelyes urnatartó létesül. Fontos, hogy senkit sem távolítanak el a szentelt földből. Amelyik földi maradványnak nem váltják meg a helyét, azt összegyűjtik és jelölve tárolják. Látogatásunk során keresztülmentünk a korábbi hittantermen, melynek falát borító mészrétegek alatt díszes, festett falat találtunk. Tamás atya elmondta, hogy a történelmi eredeten túl azért is érdemes Bodajkra látogatni, mert itt még lehet kapni egy jó szót, egy borkóstolót, vagy akár egy orgonakoncertet. Be lehet pillantani az akár ezeréves múlt színpalái mögé is, és közben el lehet csendesedni, mint az itt imádkozó államalapító tette valaha a családjával.

TO

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ GAZDASÁGI ÉLETÉRŐL

„Ma már nagyobb kihívásnak tűnik a munkaerő megtartása, mint a bevonása. Persze az utóbbi sem könnyű, de a dán vállalati kultúra általában vonzó a munkavállalók számára, köztudott, hogy a Grundfosnál jók a munkafeltételek, teljesíthetők az elvárások.”

UDVAR CSABA

Koreai üzem épül Tatabányán

Hétmilliárd forintból létesít gyárat a koreai Soulbrain vállalat Tatabányán, 4700 négyzetméteren lítiumos akkumulátorokhoz szükséges elektrolitokat gyártanak majd. A beruházáshoz a kormány 425 millió forint vissza nem térítendő készpénztámogatást nyújt – közölte **Szijjártó Péter** külgazdasági és külügyminiszter. Véleménye szerint a felépülő üzem a jövőben képes lesz a Magyarországon működő nagy koreai akkumulátorgyártó vállalatok, az SK Innovation és a Samsung alapanyag-igényének kiszolgálására. **Dominic Lee**, a Soulbrain pénzügyi igazgatója elmondta, hogy a tervek szerint az év végére befejeződik a tatabányai üzem építése, és jövő év közepén már működni fog.

Magyarország

A HORIZONT Global Kft. ügyvezető igazgatója és csapata több mint 20 éve dolgozik azon, hogy teremtsen valami jót, valami maradandót, egy olyan lehetőséget, amely segít a magyar családoknak saját otthonuk megteremtésében.

Cikkünk a 16. oldalon

Tatabánya

Immáron 27 esztendeje annak, hogy a tatabányai Rotavill Kft. megalakult. Az induláskor csupán négyfős vállalkozásból mára a térség vezető villamosipari kereskedője lett, a társaság 2019-ben az Év vállalkozója díjat is átvehette a VOSZ megyei szervezetétől.

Cikkünk a 20. oldalon

A Möllmann család

Móri Möllmann-ház – Fogadó az Öreg Préshez – Hétkúti Wellnes Hotel és Lovaspark

Etikus Vállalat Díj a Möllmann-háznak

„Akkor találod meg magad, ha a munkád a hobbid is” – vallja Möllmann Günterné, Erzsébet asszony, aki férjével közösen, közel harminc évvel ezelőtt, gyakorlatilag a semmiből hívtak életre két nivós vidéki vendéglátó- és szálláshelyet Mórton, melyek a „Fogadó az Öreg Préshez”, illetve a „Hétkúti Wellness Hotel és Lovaspark” néven lettek aztán ismertek és elismertek. Ezt a teljesítményt és az emögött rejlő emberi, vállalkozói értékeket díjazta a közelmúltban a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara. Az Etikus Vállalat Díjat ünnepélyes körülmények között adták át a Möllmann családnak. Alábbi írásunkkal mi pedig arra tettünk kísérletet, hogy közelebbről is megmutassuk önöknek ezt a három évtizedes történetet, a Möllmann családot, melynek tagjai sokéves, kitartó munkájukkal, rendíthetetlen hitükkel a vendéglátásban sikerre vitték, és viszik ma is álmaikat.

– **Miért éppen Mórton nyílt meg a Fogadó az Öreg Préshez?**

– A válaszáért egészen 1990-ig kell visszamenünk – kezdia Möllmann-ház történetét Erzsike –, akkor döntöttünk úgy a férjemmel, hogy családotul Magyarországra költözünk. Itt, Mórton kívántuk megalapítani a ma is működő német cégünk, a Fritsche-Möllmann – röviden FriMö – magyar leányvállalatát. A férjem mindig szerette a magyar embereket és cégeket, már a rendszerváltás előtt is voltak magyar üzleti kapcsolataink. Amint azt a törvények megengedték, az elsők között hoztunk létre vegyesvállalatot.

– A német vállalkozásunkban nekem a női programok szervezése volt a feladatom, melynek kapcsán jó hasznát vettem idegenvezetői képzettségemnek. Mindig is imádtam az emberekkel foglalkozni, örömet szerezni, élmény adni nekik. Az üzleti partnereink a világ minden részéről érkeztek, és hozták magukkal a párukat, női kísérijüket. Amíg az urak az üzletről tárgyaltak, én a hölgyek szó-

rakoztatásáról gondoskodtam.

– Mórtra költözve, itt is hasonló módon folytattuk a munkát, ám hamar kiderült, hogy a környéken nincs hol elszállásolni a vendégeinket. Keresgélés közben szerettünk bele az Arany János utca parasztházaiba, udvaraiba, és végül ezek egyikében hoztuk létre 1992-ben „Fogadó az Öreg Préshez” néven nyolcszobás, reggelizős, kis étteremmel is rendelkező, saját szálláshelyünket. Úgy gondoltuk, ez a kapacitás bőven elegendő lesz. Tévedtünk.

– **Mitől nőttek meg az igények?**

– Ekkor indult fejlődésnek Mórton az Ipari Park, sorra érkeztek a betelepülni szándékozó nyugati cégek képviselői. Mivel nekünk már voltak tapasztalataink, az idegen nyelv sem okozott problémát, gyakran minket kértek föl a fogadásukra, az iparterületek bemutatására, és a vállalkozásalapítással kapcsolatos tudnivalók átadására, amit hosszú éveken keresztül örömmel vállaltunk. Ezirányú te-

vékenységünket a városvezetés már 1997-ben Pro Urbe Díjjal is elismerte. A férjem, Günter, műszaki téren nyújtott teljesítményéért, illetve az ipar fellendítéséért vehette át a kitüntetést, én pedig a kultúra és a turizmus terén végzett munkámért.

– Az ideérkező cégek – ahogy annak idején mi is – szállást, vendéglátást is igényeltek, így hamar kinőttük a nyolcszobás fogadót, ezért megvettük a második, majd kis idő múlva a harmadik parasztházat is az utcában. Mára 33 szoba, étterem, konferenciaterem, csodás udvar, két gyönyörű pince várja itt az utazókat, pihenni vágyókat, vagy épp a céges rendezvények résztvevőit.

– A parasztházakat – vállalva a Műemlék Felügyelet előírásait – eredeti állapotuknak megfelelően állítottuk helyre. Ezek az oromfalas házak a mai napig turisztikai látványosságként is működnek, megtekinthetők.

– A bővülés ellenére idővel a fogadó ismét szűknek bizonyult, ezért az építkezés mellett döntöttünk.

– *A Fogadó bent van a város szívében, miért nem ott folytatták a fejlesztéseket?*

– Mivel a vendégeink egyre inkább hiányolták a szabadidős tevékenységeket, ezért az ilyen irányú szórakoztatás lehetőségeit szeretnénk volna első körben bővíteni. A pincelátogatások, a borkóstolás, a lovaskocsikázás, a kirándulás ugyan adott volt, de ennél többet szeretnénk volna nyújtani. A csodálatos fekvésű Hétkúti dűlőben találtuk meg azt a helyet, ahol 2001 tavaszán megnyithattuk a harminc boksos istállóval rendelkező Hétkúti Lovasparkunkat, fedett lovardánkat. Később, 2004-ben emellé építettük fel a Hétkúti Wellness Hotelünket. Kuriózum, hogy éttermünkben a vendégek egy üvegfalon át figyelemmel kísérhetik a lovardában történeteket.

– Lovaskocsikázás, lovarda, igazi lovas park és mellé egy finom falatokat kínáló étterem, valamint egy gyönyörű szálloda. Nagy, tágas szobáink vannak, különleges vidéki eleganciával berendezve. Igényesen kialakított wellness részlegünk vízi világát panorámánk teszi egyedivé, felejthetlenné. A Hétkúti dűlő hét sváb családról kapta a nevét, akik 1690-ben elsőként telepedtek itt le. A hotel falát díszítő freskó is nekik állít emléket.

– Az éttermünkhöz kapcsolódik – a férjem hobbjaja volt – a Galloway Farmunk is. Ezt a marhafajtát mi honosítottuk meg elsőként Magyarországon. Kifejezetten olyan szarvasmarhát kerestünk, amelyik jól érzi itt magát, ezeken a hegyekkel tarkított területeken. Bio körülmények között, ridegtartásban neveljük őket, semmiféle tápot vagy egyebet nem kapnak, csak amit maguktól legelnek, illetve amit mi megtermelünk a számukra. A farm mellett, hogy látogatható, ellátja az éttermünket friss, minőségi marhahússal. Az ebből készült különlegességek állandó jelleggel megtalálhatóak étlapunkon.

– *Rendkívül családias a légkör. Minden megvan, ami a nagy, többcsillagos szállodákban fellelhető, de itt valahogy más az atmoszféra. Szeretik a vendégek ezt a közvetlenséget?*

– Már a tervek készítésénél, a léptéknél is arra törekedtünk, hogy megtartsuk a családi légkört. Vallom, hogy amikor még meg tudod számolni a szobáid számát, akkor van módod arra, hogy személy szerint köszönthesd a vendégeidet, és ismerősként üdvözlöd

a visszatérőket. Itt minden a családunkra lett méretezve, hiszen alapvetően mi magunk vezettük az egész komplexumot, természetesen kiváló kollégáinkra építve.

– A férjem halála után, 2008-tól egyedül, a két gyerek mellett vittem az ügyeket. Aztán a nagyobbik lányom, Vica átvette a Lovardát, ám idővel az élete úgy hozta, hogy külföldre került, és ma is ott él a férjével. Eszter szerencsére itthon maradt, és alapvetően a marketingért és PR-ért felelős, ám most épp a férje, Csaba lépett a helyébe, míg ő otthon neveli egyéves Maximilián unokáját, illetve hamarosan a másodikat is, akit a nyár közepére várunk.

– *Akkor a generációváltás már folyamatban van?*

– Elkezdődött. Nagyon boldoggá tesz, hogy a fiatalok bekapcsolódtak a cég életébe, hiszen egy generációváltás csak akkor képzelhető el, ha az utódok felvállalják a feladatot. Az még inkább bizakodásra ad okot, hogy már a második generáció is jelen van az életünkben. Bizakodhatunk a folytatásban, és abban, hogy a három évtizeddel ezelőtt megalapított társaság több emberöltőn át sikeres lesz.

– Jómagam gyakorlatilag itt nőttem fel – *veszi át a szót Möllmann Csaba*. – Tíz évet töltöttem a lovardában. Dollár nevű lovunkon engem is Vica tanított meg a lovaglás csínja-bínjára. Később idejártam iskolába is, innen az ismeretségünk Eszttel és a családdal. Később a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Egyetem turizmus szakára jártam, de a gyakorlati éveim egy részét szintén itt töltöttem. Eszttel már egyszer korábban is összesodort minket a móri szél, de aztán egy időre mégis más irányt vett az életünk. Végül a sors mégis úgy hozta, hogy egy párrá lettünk, és ma már boldog házasságban élünk itt Móron, a családi birtokon.

– Nekem különösen jó érzés – *teszi hozzá Erzsike* –, hogy Csaba a férjemet, Güntert is ismerte, és vannak közös emlékeink. Ez is erősíti közöttünk a családi kötődést.

– Egy Mór melletti kis faluból, Bakonycsérnyéről származom – *veszi vissza a szót Csaba* –, de amióta nő vagyok, Móron élek. Egy ilyen szállodakomplexum vezetése gyakorlatilag teljes embert kíván, itt minden nap van mit tenni. Eszti most kiesett a munkából, így én

viszem a PR-részeletet. Szeretnék mielőbb teljes képet kapni, amiben sokat segít, hogy itt nőttem fel.

– *A vendégkört elsősorban az üzletemberek adják?*

– Megoszlik, hétfőtől péntekig az üzleti élet hozza a fő vonalat, a hétvégeken viszont inkább a „családi csomagos” vendégek a jellemzőek. A klasszikus szobafoglalások mellett különleges, az évszakokhoz, alkalmakhoz illeszkedő kedvezményes csomagokkal is igyekszünk kedveskedni az érdeklődőknek. Valentin, majd Pince napi csomag, aztán jön egy huzamosabb ideig foglalható Tavasz csomagunk, majd a Húsvéti akció, augusztusban pedig a szálloda születésnapi partija.

– *A születésnapot minden évben megünnepelik?*

– Meg bizony, még hozzá mindig egy tematikus partival – *mondja büszkén Erzsébet asszony*. – Tavaly óriási sikere volt a bajoros estünknek, oly annyira, hogy lehet, az idén is megismételjük. Nem is tudom, miért nem jutott ez előbb az eszünkbe, hiszen amúgy a fogadónkban gyakran tartunk sváb-magyar esteket. Amolyan müncheni Oktoberfest hangulatot sikerült teremtenünk azzal, hogy bajor népviseletbe öltöztünk, ebben a stílusban díszítettük fel az óriás sátrunkat is, és egy kiváló zenekart szerződtettünk. Annyira jól sikerült, hogy már a bővítésen gondolkodunk.

– *Ez egy olyan óriási tér itt a Hétkúti völgyében, ahova gyakorlatilag bármilyen rendezvény behozható. Élnek a rendezvényközpont adta lehetőséggel a környékeliek?*

– Leggyakrabban esküvői helyszínként szolgálunk – *válaszol Möllmann Csaba*. – 200 fős gyönyörű gálasátrunk festői környezetben ad otthont az ifjú párnak és a násznépnek. A látványt, ha lehet, még tovább fokozza az egykori ribizlis helyén létrehozott, és arról elnevezett tavunk, amire építettünk egy stéget is, gyönyörű környezetet adva ezzel az esküvői fotózáshoz. Emellett hordókon, vagy akár hordókba beülve is lehet itt borokat kóstolni. – Ugyancsak üde színtöltja parkunknak a „tekerőnk”, ami egy labirintusszerű, 2-3 méter magas tujarengeter, ahol a gyerekek imádnak bolyongani. Hogy

ennek a kalandozásnak célt is adjunk, 10 mesefigurát is elrejtettünk itt, amit egy kis ellenőrzőlista mentén lehet felfedezni. Nagyon élvezik az apróságok.

– Természetesen beltéren is számos lehetőséget kínálunk a különféle rendezvények megtartásához: 80, illetve 100 fős konferenciatermeinkben, illetve 30 fős reggelizőnkben gyakran tartunk vacsorákat, bulikat, de akár 400 fős eseményeknek is otthont tudunk adni az adott alkalomra ünneplőbe öltöztetett – padlóval fedett, oldalain vászonnal borított, és szépen dekorált – fedeles lovardánkban. Itt is tartottunk már lakodalmat, de volt már itt bölőlnap is, amikor különféle kolbászok, hurkák készültek falaink között. Legutóbb pedig az ország íjásza gyűltek itt össze, hogy szokás szerint évente összemérjék tudásukat.

– Időnként saját rendezvényekkel is előrukolunk, ezek közül az egyik legsikeresebb a TSZ retro bulink volt a fedeles részen, gumicsizmában, szalmakalapban, szalmabálon ülve, illetve az egész estét végig táncolva mulatoztak a vendégek, akik kolompszóra ingyen italt is kaphattak.

– A helyi turizmus vérkeringésébe is bekapcsolódnak?

– Nem csak, hogy bekapcsolódtunk, de igyekeztünk annak az élére állni, mind jobban fellendíteni, az együttműködések erősíteni – mondja Möllmanné. – Alapító tagjai vagyunk a helyi TDM-nek, és részt veszünk az elnökségi munkában is. A városi rendezvényeken ugyancsak képviseltetjük magunkat, rendezvényeinkkel ott vagyunk a különféle eseményeken – például áprilisban a Szent György heteken, októberben a Móri Bornapokon –, és örömmel adunk otthont a freudenbergi testvárosi delegációnak is, ha idelátogatnak.

– Amikor megnyitottuk sváb jellegű fogadókat, tudatosan elkezdtem utána nézni, édesanyámat is kikérdeztem, hogy milyen sváb hagyományok voltak régebben, amiket fel lehetne eleveníteni, és a mai igényekhez igazítva újjáéleszteni. Így kezdtünk bele – akkoriban egyedülként – a jelmezes jótékonysági farsangi bálók szervezésébe, amit ma már a Móri Katolikus Nők Köre visz tovább. Aztán jött a májfaállítás – ma is minden évben állítunk egyet a fogadóban. Augusztus 20-át is megünnepeljük – függetlenül a születésna-

pi partinktól –, egyik nap egy szép magyar esttel, másnap pedig ennek a sváb megfelelőjével. Óriási sikere van minden évben a Borkirálynő választásnak, immár a 22. királynőnket ünnepelhettük Mórón. Innen, tőlünk indult útjára az országbán ez a szép szokás, és erre nagyon büszke vagyok, mint ahogy még sok-sok másra, amit sikerült életre hívunk. Ilyen volt például az Asszonyfarsang, amikor végre – évente egyszer – a nők kaparintották kezükbe a pincekulcsot. Mert bizony év közben őket nem igazán látták szívesen a pincékben, ahogy az itt folyó munkában sem kellett részt venniük. Kisfarsang idején azonban – a karácsonyt megelőző mulatozás idejére, Szent Mihály napjától Katalinig – övéké lehetett a pince kulcsa, és kóstolgathatták az addigra már kiforrott új borokat.

– Ehhez kapcsolódott egy másik hagyomány is, amit ugyancsak én elevenítettem fel. A kvircedli egy sütemény, amit rendszerint a borba mártogatva fogyasztottak. Én magam készítettem egy hagyományos kvircedli nyomót egy faragóval, mert ilyesmit a környéken már nem lehetett beszerezni. Ma már olyan népszerűvé vált ez az édesség, hogy a szülőfalumban, Pusztavámon évről évre Kvircedli Fesztiválon elevenítik fel ezt a szép sváb tradíciót. Ez is azt mutatja, hogy érdemes volt a múltba visszanyúlni, és az ott fellelhető értékeinket feleleveníteni.

– Egy ilyen díj mögött bizony sok-sok esztendő és rengeteg munka áll. Erőt ad mindez a folytatáshoz?

– Persze, bár annak ellenére, hogy lassan 28 éve csinálom, úgy érzem, ha bejövök ide, a fáradtságom elillan. Egyszerűen szeretem a vendéglátást. Akkor is, amikor csak a saját otthonomban fogadom a barátokat, ismerősöket. Úgy érzem, mindez nekem való.

– Furcsa módon egykor matematikus, fizikus akartam lenni, reál beállítottságúnak tartottam magam, de emellett mindig jó voltam a csapatépítésben, a csapatmunkában is. Ha tehettem, szerveztem valamit. Ez munkálkodott bennem akkor is, amikor megnyitottuk a fogadót. A férjem csodálattal nézte, hogy mindezt hogy bírom erővel. Időnként még a vendégek is észreveszik, és megjegyzik: „Erzsike, még a világ is másképpen áll, ha maga ide bejön”.

– Élményt szeretnék nyújtani, és mindent meg

is teszek, hogy ezt megadjam a vendégeimnek. Olyan apróságokra is igyekszem odafigyelni, hogy például az évszakok váltakozása megjelenjen a házam külsején és a belsejében is. Decemberben elengedhetetlenek a karácsonyfák, az adventi díszítés, a gyertyák, hús-vétkor a nyuszik és a tojások, tavasztól őszig pedig a saját kertemben szedem a szebbnél szebb virágokat, amik számos helyen díszítik a házainkat. A lugasaink is azért vannak a fogadóban, hogy a vendégeink onnan csipegethessék a friss szőlőt.

– Van egy skanzenünk is, benne a gyűjteményemmel. Az egyik parasztházunkhoz nem nyúltunk, a maga 300 évével, egyszerűségében is szép. A sváb tradicionális élet ma még fellelhető kellékeit gyűjtöttem itt össze, a Márton házunkban – ezt a nevet is azért kapta, mert minden sváb családban volt egy Márton, ez volt akkoriban a fiúnevek királya. Nagyon szeretik a vendégek, különösen azért, mert szívesen elmesélem minden kis darabjáról, amit tudok. Ezt is élvezem, mert ezzel is adhatok egy kis pluszt az ide betérőknek. Ezért tartom fontosnak azt is, hogy a Möllmann-házban mindenkinek, az alkalmazottaknak is ismerniük kell a ház történetét, és mindazt, amit nyújtani tudunk.

– Sok vendégünk megjegyzi, hogy nem is tudja, mitől érzi olyan jól magát nálunk. Van valami varázsa ennek a helynek. A titok abban rejlik, hogy itt minden a családias hangulatról, a személyes odafigyelésről szól. Nálam nem dizájnerek tervezték a berendezést, én gyűjtöttem össze mindent, hozzám kötődnek az itt fellelhető érdekességek. A vendégek ezt megérik, tudat alatt is melegséget éreznek, és vonzza őket. Sok dicséretet kapunk tőlük. Szerencsére mindezt a kollégák is díjazták, és oda is figyelnek a vendégekre.

– 46-an dolgozunk itt jelenleg. 73 szobánk van összesen. A fogadóban 33, itt a hotelben pedig 40. Rendezvények tömkelegét bonyolítjuk le. Marhafarmra visszük látogatóba a vendégeket, lovas tábor szervezünk, kuriózumokat tálalunk, mint például a kedvelt előételünket, az Öregprés almás zsírját meleg bagettel. 27 éve megy már a soha meg nem álló verkli, de mégis mindig azt mondom a kollégáknak: – Akkor találod meg magad, ha a munkád a hobbid is, és ez főleg igaz a vendéglátásban.

CSEH TERÉZ

Egyedi abroncsot tervezett a Bridgestone a kecskeméti Mercedes gyárnak

Útjára indították az első tatabányai szállítmányt

A tatabányai Bridgestone gyár elindította az első szállítmány Turanza típusú gumiabroncsait, melyek a kecskeméti gyárszalagról legördülő Mercedes-Benz személygépjárművekre kerülnek majd. Az A-osztályú Mercedesekre defektűró technológiával ellátott nagyteljesítményű abroncsokat gyártottak Tatabányán, direkt a Mercedesekre tervezve. A tatabányai gyár kapacitásait egyre nagyobb arányban foglalja le a gyári beszállítói piac. A vállalat mindinkább szeretné a régió autógyártóinak igényeit is kielégíteni.

A mostani szállítmányt megelőző audit során a Bridgestone-nak gyári beszállítóként nagyon szigorú elvárásoknak kellett megfelelnie. A 18 colos felnikre gyártott defektűró technológiával rendelkező Turanza LS100 abroncsokat kimondottan a Mercedes számára fejlesztették az abroncsgyár római kutatás-fejlesztés központjában. A tervezést követően a hazai gyár elkészítette a kísérleti abroncsok első szériáját, melyeket helyben és ezzel párhuzamosan a római tesztpályán is vizsgáltak. A tesztek végeztével az új abroncs minden követelménynek sikeresen megfelelt, így a Bridgestone elsőként

szerezte meg a minősítést a versenytársak közül, és rekordidő alatt tudta bevezetni az abroncsot.

– Rendkívül büszkék vagyunk arra, hogy magyarországi autógyárként a Mercedes is minket választott – mondta **Topolcsik Melinda**, a Bridgestone Tatabánya Termelő Kft. ügyvezető igazgatója. – Az a célunk 2020-ra, hogy a kapacitásunk 30 százalékát a gyári beszállítói piac fedje le. Továbbá az is érdekünk, hogy lehetőleg itt helyben, a régió belül tudjuk kiszolgálni az autógyárak szükségleteit.

Tavaly szeptemberben a vállalat a magyar kormány által 826 millió forinttal támogatott, 9,2 milliárd forint összértékű beruházás keretén belül jelentős gyártástechnológiai fejlesztést hajtott végre, és egy új, 10 000 négyzetméter alapterületű raktáregységet adott át. Az új épület összesen 180 000 darab gumiabroncs tárolására alkalmas, mellyel 600 000 darab abroncsra nőtt a teljes raktárkapacitás, ezzel lehetővé téve a nemzetközi és a Magyarországon működő autógyárak, illetve az abroncspiac rugalmasabb kiszolgálását.

(TO)

Udvar Csaba

Rugalmasabb szervezet, gyorsabb döntések, motivált kollégák

A hazai Grundfos a cégcsoport növekedésének motorja

2019 augusztusában jelentős szervezeti átalakítást hajtott végre a Grundfos Magyarország Kft., mely mind a tatabányai, mind pedig a székesfehérvári gyáregységeket érintette. Két önálló telephely jött létre, élükre egy-egy gyárigazgató került. A Grundfos Magyarország Kft. székesfehérvári egységét azóta Udvar Csaba vezeti, őt kérdeztük a változásokról, az eddigi tapasztalatokról, illetve a további tervekről.

– Milyen hatással volt a cég mindennapjaira a szervezeti átalakítás? Beváltotta a hozzáfűzött reményeket?

– Éppen a napokban ültünk össze, hogy értékeljük az elmúlt félét. A szervezeti átalakításra a tavalyi év augusztusának derekán került sor, de ennek előkészítését már jóval korábban, áprilisban megkezdjük. Az azóta magunk mögött hagyott hónapokat aszerint vizsgáltuk, mi ment nagyon jól, mit lehetett volna jobban csinálnunk, illetve, hogy mire kell odafigyelnünk. Szerencsére a változások zöme az első csoportba volt sorolható. Tizenhárom esztendeje dolgozom a cégnél, bátran állíthatom, hogy ez volt az egyik legjelentősebb, mégis a legkisebb „zajjal” járó szervezeti átalakításunk. A vevőink, a partnereink gyakorlatilag semmit sem érzéltek ebből. Ez mindenképpen jelentős sikernek mondható.

– Mindenki megtalálta a helyét az új szervezetben a menedzsment szinttől az irodai dolgozókon át, egészen a gyártósrig. Ahogy minden változás, ez is nagy port kavart fel az egyes gyáregységekben dolgozók között, hiszen az ilyen jellegű átszervezések sokakat érintenek. Olyan apró dolgokra is oda kell ilyenkor figyelni, hogy például ki, hova üljön, ki mellé, melyik gyárépület-

be, és hogyan tudnak az új helyükre beintegrálódni a frissen érkezők. Visszatekintve azt látjuk, hogy jól sikerültek ezek a folyamatok, mindenki megtalálta a helyét, szerepét, és ma már pontosan tudja, mit kell tennie, milyen elvárásoknak kell megfelelnie.

– Alapvetően miért tartottak fontosnak éppen most egy ilyen átszervezést? Mit várnak tőle?

– Mindenekelőtt arra törekedtünk, hogy rugalmasabbá váljunk, jobban tudjunk alkalmazkodni a vevői igényekhez. Általánosságban is elmondható, hogy ma már alapvető, hogy minden pillanatban készen álljunk a változásokra, alkalmazkodva a világgazdaság aktuális elvárásaihoz.

– Világszerte fellelhetőek a termékeink, vevői igényeink nem csak szerteágazóak, de rendkívül változékonyak is, éppen ezért komoly kihívás a számunkra, hogy ezekhez képesek legyünk nagyon gyorsan alkalmazkodni. Alapvetően három kapacitásunk meghatározó: ember, gép, anyag. Ha ezeket kellő rugalmassággal tudjuk a mindenkori igényekhez igazítani, akkor versenyben maradhatunk, ha nem, akkor lemaradunk. Ehhez kellett tehát egy olyan szervezet, amely megfelelő válaszokat tud

adni ezekre a kihívásokra.

– A korábbi mátrix jellegű szervezetből, ahol a folyamatok hatékonyságán volt a fő hangsúly, most egy laposabb struktúrát céloztunk meg, melyben az egyszerűséget, a gyors döntésképességet helyeztük a fókuszba. Két önálló telephelyet hoztunk létre – Tatabányán, illetve Székesfehérváron –, és mindegyik élére önálló vezető került.

– A célok között a költséghatékonyság növelése is szerepelt, melyet elsősorban a termelékenység növelésével tudunk elérni. Ehhez pedig szintén elengedhetetlen a rugalmas szervezet.

– Nem veszélyes egy munkelő-hiányos időszakban egy ilyen átalakítás? Nem okozott pánikot?

– Meggyőződésem, hogy egy szervezeti átalakítás akkor eredményes, ha hoz egy kis pánikot, ha vele jár egy-két kieső ember. Egy ilyen volumenű átszervezés során természetesen nem találja meg mindenki elsőre a helyét, most is voltak, akik cégen belül váltottak, és olyanok is akadtak, akik végül elhagyták a vállalatot. Ez velejárója az ilyen jellegű folyamatoknak, és érthető módon a dolgozók ezt eleinte rosszul élik meg. Ugyanakkor van ennek egy motiváló oldala

is, ami viszont mindenki számára előremutató, hiszen új lehetőségeket, új kihívásokat, új sikereket hoz. Amint felismerik ezt a kollégák, megnyugszanak, sőt megkockáztatom, idővel örömeiket lelik a változásokban, ami viszont jó megtartóerő.

– Hogyan tudják kezelni az egyre jelentősebb munkaerőhiányt?

– Ma már nagyobb kihívásnak tűnik a munkaerő megtartása, mint a bevonása. Persze az utóbbi sem könnyű, de a dán vállalati kultúra általában vonzó a munkavállalók számára, köztudott, hogy a Grundfosnál jók a munkafeltételek, teljesíthetőek az elvárások. – Arra azonban már kevésbé vagyunk felkészülve, hogy a kollégáinkat bombázó csábító ígéretekkel is fel tudjuk venni a harcot. Alapvetően nem az a probléma, ha valaki többet szeretne elérni, hanem az, ha ezt a kerítésen kívül képzelet el. Éppen ezért a Grundfoson belüli nyitott pozíciókat első körben a munkatársaink felé igyekszünk hirdetni, ezzel is lehetőséget biztosítva a cégen belüli előrelépéshez, de partnerek vagyunk a képzésekben, átképzésekben is. Sajnos ennek ellenére bőven akadnak olyanok, akik továbbra is kapun kívül képzelik a jövőjüket.

– Hogy mit tudunk tenni annak érdekében, hogy munkatársaink hosszú távra tervezzenek a Grundfosnál? Meggyőződés, hogy itt vannak a legnagyobb tartalékaink. Munkabér, munkaruha, telefon, laptop, étkezés, megfelelő munkakörülmények – ezek ma már alapnak számítanak. Amivel versenyezni lehet, az a munka-élet integráció. A rugalmas munkaidőre egyre nagyobb az igény, és ez lehet a megfelelő út, amin haladnunk kell. Én a dolgozók motiválásában látom a megoldást: azt kell elérnünk, hogy ne azért teljesítsenek, mert számon kérik, hanem azért, mert tudják, hogy számítanak a munkájukra, és ezért el akarják végezni azt, a tőlük telhető legmagasabb minőségben. Ez a kulcs ahhoz, hogy az alternatív munkaidő-modellekben rejlő lehetőségeket ki tudjuk aknázni. Ha ezt jobban, vagy legalább olyan jól csináljuk, mint más cégek, akkor versenyképesek lehetünk. Hiszem, hogy

ez is hozzájárulhat ahhoz, hogy jókedvű, mosolygós munkatársakkal tudjunk együtt dolgozni, minőségi munkát végezni. Szeretni kell, és lehet, amit csinálunk. Ez a kulcs. Ettől lesz megtartó erő, ettől válik egyedivé egy munkahely.

– A Grundfos stratégiájában a következő években növekedést terveztek. Milyen lehetőségeik vannak a piacaik bővítésére, új vevők elérésére?

– A Grundfos 2020-2025-ös stratégiájában jelentős szerep jut a hazai gyáregységeknek. Székesfehérváron olyan termékeket gyártunk, amelyek alapvetően meghatározzák a Grundfos egészének növekedését. Nem konvencionális, dobozos termékek készülnek itt, hanem speciális vevői igényeket kielégítő, jellemzően projektértékesítéssel eladott áru. A Grundfos ebben a szegmensben tervezi a legnagyobb volumenű növekedést a következő öt esztendőben. Ehhez kellett hozzáigazítanunk a szervezetünket is.

– Nem a teljes piacot célozzuk meg, csupán egy kisebb 3-5%-os, mondhatni organikus éves növekedést kívánunk elérni. Miután Magyarországon van egy motorgyár is, melynek a feladata ellátni a szivattyúgyárakat, így garantált, hogy ha azok növekednek, akkor a motorgyárunk is fejlődni fog. A legnagyobb növekedés tehát a Grundfos magyarországi gyáraiban várható, a többi egység – kínai, orosz, amerikai – regionális jelleggel működik. A dán anyavállalat ugyan szintén gyárt, és szállít a világ minden irányába, de már fele akkora kapacitással, mint mi a hazai egységeinkben. Meghatározó gyártóbázissá váltunk tehát mind volumenben, mind komplexitásban, mind pedig az ellátási lánc tekintetében. Ez tehát egy jelentős pozitívum. Ezzel párhuzamosan a kihívásaink is megnöttek, hiszen a világ valamennyi gazdaságilag jelentős térségébe szállítunk, így a gazdasági trendek befolyásolják a termelésünket. Ezek a paraméterek jól mutatják, hogy rendkívül hullámzó piaci igényeknek kell megfelelnünk, és ez az, ami megköveteli a nagyfokú rugalmasságot.

– Nem csak a világpiacra, de hazai vállalatként is megállja a helyét a Grundfos Magyarország Kft. a társadalmi szerepvállalás tekintetében. Hogyan érinti ezeket a vállalásaikat az említett átalakulás?

– A szervezeti változás alapvetően nincs hatással a társadalmi kapcsolatainkra. Ahogy eddig, a jövőben is szeretnénk részt vállalni a helyi értéktéremtésben. Régóta támogatjuk például a székesfehérvári jégkorong csapatot, és ezt a jövőben is fenn kívánjuk tartani.

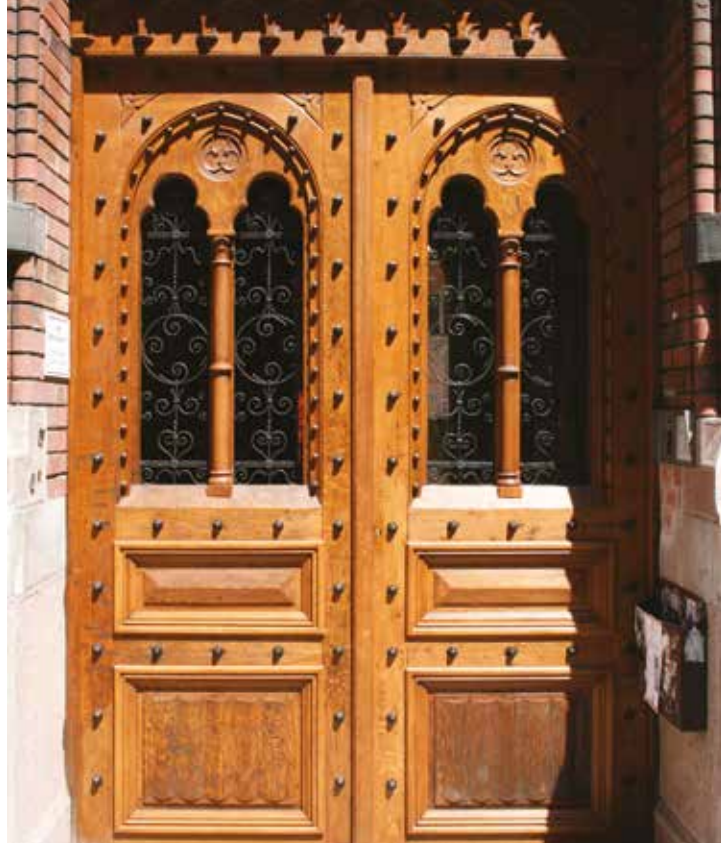
– Részt veszünk az Együtt Székesfehérvárért programban is, 15 másik céggel együtt, akik összefogtak, hogy segítsék az óvodákat, iskolákat a karbantartási munkákban. Több évnyi támogatással, önkéntes munkával valamennyi óvoda megújult, most az iskolák következnek.

– Támogatjuk a Vöröskeresztet, a dolgozóinknak mikulás és karácsonyi csomaggal kedveskedünk, és őket is próbáljuk bevonni a közösségi dolgokba. Az adománygyűjtő kezdeményezéseik élére állunk, segítünk megszervezni azt, és gondoskodunk arról, hogy az adomány a kívánt helyre jusson. Különböző jótékonyági programokban is szerepet vállalunk, ezzel is hozzájárulva egy-egy szervezet támogatásához.

– Az egyetemekkel is keressük a kapcsolatot, éppen most nyitotta meg kapuit a Corvinus Egyetem vadonatúj fehérvári campusa, itt is elindult egy együttműködés, vagy talán ma még csak együttgondolkodás, hiszen most még csak a lehetőségek feltérképezésénél tartunk. Az elképzelések szerint a vezetőképzésben támaszkodhatunk az egyetemre, illetve kisebb kutatásokba tudunk bekapcsolódni, és mentorként jelenhetünk meg az egyetemi képzés utolsó évében, amikor a hallgatók a cégeknél töltik gyakorlati idejüket. Így hozzájárulhatunk ahhoz, hogy a végzős egyetemisták a megfelelő munkahelyi gyakorlatot is megszerezhessék.

– Persze számos más területen is vannak kapcsolataink, melyeket továbbra is szeretnénk fenntartani, támogatni. A Grundfos Magyarország Kft., ahogy eddig, továbbra is a lokálpatrióta gondolkodásmód mentén kíván együttgondolkodni, közösséget vállalni a térségben élőkkel, az itt tevékenykedőkkel.

CSEH TERÉZ

Kapuk, oltárok, bútorok és fatárgyak újraálmódói

Hivatásuk a tárgyakat megőrizni

Papp Mátyás és Jakab Dániel tárgyrestaurátorokkal Budapesten, a Vasvári Ipari Parkban lévő műhelyükben találkoztam. A volt laktanya egyik épületében, az első emeleti két nagy helyiségben végzik aprólékos, szemet gyönyörködtető végeredményt hozó munkájukat. Mindenhol a fa jellegzetes illata fogadja a belépőt, a polcokon ezerféle szerszám, vegyszer, körben korszerű famegmunkáló gépek. Igazi, varázslatos birodalom, ahova a műtárgyak roskatagon, pudvásodva, elkopva érkeznek, és úgy távoznak, mintha csak most kerültek volna ki a több évszázaddal ezelőtt élt mesteremberek kezéből.

– Kezdjük egy rövid bemutatkozással!

Papp Mátyás (PM): – 18 évesen még nem igazán tudtam, hogy mit szeretnék csinálni. A nagyapám asztalos volt, tőle örökölttem a kézügyességet. Követtem a példáját, és 2005-ben műbútorasztalos szakmát szereztem. Érdekelt emellett a rajz, vonzottak a régi tárgyak, így továbbtanultam, előbb műtárgyvédelmi asszisztens lettem, majd a Magyar Képzőművészeti Egyetem fa-bútor restaurátor szakán diplomáztam 2011-ben. Diplomamunkámat, egy 17. sz. itáliai gyertyatartót a Magyar Nemzeti Múzeum is kiállította. Dániellel a "Képzőn" osztálytársak voltunk, innen az ismeretség.

Jakab Dániel (JD): – Nagybátyám mellett, egy hangulatos kis műhelyben ismerkedtem meg a polgári bútorok restaurálásával tanulóként, majd a szakiskola és a műemlékvédelmi asszisztens tanfolyam után a Szabadtéri Néprajzi Múzeumban dolgoztam múzeumi restaurátorként 8 évet. Itt szerettem meg a gyönyörű festett népi bútorokat. A Magyar Képzőművészeti Egyetemen diplomáztam tárgyrestaurá-

tor-művészként, tagja vagyok a Magyar Restaurátorok Egyesületének.

– *Eleinte külön-külön dolgoztatok, majd 2017-ben kezdődött a közös munka. Hogy is történt?*

JD: – Igen, eleinte külön-külön restauráltunk, aztán volt egy projekt, ahol együtt dolgoztunk az Iparművészeti Múzeumnak. Ez olyan jól sikerült, hogy Mátyás felvetette, mi lenne, ha hosszú távon is együttműködnénk? Az elképzelést tettek követték, kibéreltük ezt a műhelyt, és bár külön-külön vagyunk vállalkozók, de tudásunkat, tapasztalatainkat összeadva együtt munkálkodunk.

PM: – Mindkettőnknek voltak munkái a tarsolyban, köztük néhány nagyobb volumenű is, ezért kitaláltuk, hogy csináljuk ketten, mert egy nagyobb műhely fenntartani eléggé megterhelő, valamint egyedül dolgozni is nehezebb. Együtt könnyebben birkózunk meg a feladatokkal, a nagyobb megrendelések esetén pedig hívunk segítséget. Például a fémes munkákra is van

egy emberünk, aki ezt a speciális tevékenységet megfelelő minőségben elvégzi.

– *Milyen a munkamegosztás? Hogy fér meg két dudás egy csárdában?*

PM: – Igyekeztünk mindent a lehető legalaposabban leszabályozni. Nem teszünk különbséget irodai és műhelymunka között, hanem megpróbálunk beszorítani mindent 7:00-17:00 óra közé, a hétköznapiakra.

JD: – Mindketten foglalkozunk munkaszerezéssel, és úgy alakítottuk ki a rendszert, hogy aki hozza a munkát, az koordinálja a megvalósítást. Van úgy, hogy több munka is fut egymás mellett, jól működik, hogy egy ember fókuszál egy-egy feladatra. Ettől függetlenül mindent megbeszélünk egymással, ebben jók vagyunk.

– *Hogy találhatnak meg benneteket a feladatok?*

JD: – Mindkettőnknek van saját honlapja, ez is egy módszer, ám a netes megkereséseknek jó, ha 10%-a realizálódik. Az

érdeklődők sokszor a munkák anyagi részét rosszul mérik fel. A laikusok számára sötét ló szokott lenni, hogy milyen minőségi különbség van egyes restauráló cégek munkája között. Ezért egyetlen támpontjuk az, hogy mi mennyibe kerül. Sokszoros lehet az árkülönbség. Teljesen más az, ha helyben egy kaput kicsit megcsiszolnak, és átkennek zománccfestékkel. Az átlagember nincs azzal általában tisztában, hogy egy nagyméretű, nehéz tárgy szállítása mekkora költség tud lenni. Ez önmagában is már több százezres összeg. Sokszor igen elszállt, agyament igényekkel találkozunk az érdeklődők részéről.

PM: – Jó példa erre a józsefvárosi eset. A kerületi gazdálkodási központ kiírt egy kapupályázatot, 400 ezer forinttal támogatja a társasházak felújítási szándékát. Ez az összeg bizony édeskeves, a lakók pedig egy fillérnyi önrészt nem kívánnak beletenni a projektbe. Adott például egy klasszicista, tünpanonos, hatalmas nagy faragott tölgyfa kapu, amit a szent lelken kívül csak 1-2 szög tart. Amióta megcsinálták, nem volt felújítva, és életveszélyes. Hiába magyaráztam a társasház képviselőjének, hogy csak a leszerelése, oda-vissza szállítása, az ideiglenes nyílászáró felállítása, és a zárcsere kerül kb. annyiba, amennyi a támogatás összege. Egy kapu restaurálása két szakembernek 2 hónapig is eltart. Ha megrendelnek egyet, az a normális elvárás, hogy működjön, és ha már hozzányúlunk, akkor szép is legyen. Félmegoldás kapuknál nincsen. Félmegoldásokat nem vállalunk, nem adjuk hozzá a nevünket.

JD: – Ez a megrendelői hozzáállás nyilván a szakma rovására megy, ugyanúgy, mint

az önkormányzati pályázatok. Sokszor a fejekben van a legnagyobb probléma: az van kiírva a pályázatba egyetlen feltételnek, hogy a legolcsóbb ajánlat nyerjen. Innentől kezdve hol van a szakmai háttér? Amikor odakerül egy festő, egy generálkivitelező és egy restaurátor egy műemléki kapuhoz, nyilván nem a restaurátor lesz a legolcsóbb, sőt lehet, hogy ő lesz a legdrágább. Amíg csak az ár alapján próbálnak dönteni a munka sorsáról, addig az egy rossz kiindulópont nem csak a mi számunkra, hanem az adott ház számára is. Ennek ellenére munkánk van bőven, legalább háromnegyed évre be vagyunk előre táblázva.

– Milyen emlékezetes, szép munkáitok voltak?

PM: – Rengeteg szép feladattal, szakmai kihívással találkoztunk. Dolgozhattunk a holland nagykövetségen, most szállítottuk le Tatára az Eszterházy házioltárt, mely két részes bútor szerkezetű. Az alsó része gyakorlatilag úgy néz ki, mint egy hatalmas négyfiókos komód, a felső része pedig egy kihúzható ajtós, klasszicista jellegű szekrény, középen szentképpel, tabernákulummal, díszítményeiben megtalálhatók rajta aranyozott angyalfejes faragványok, réz és faberakásos intarziadíszítés, valamint tusfestés. Az Iparművészeti Múzeum fióktérményében, a Ráth György Múzeumban restauráltunk egy szecessziós lépcsőházat és az emeleten a fogadószoba enteriőrjének bútorait, falburkolatait.

JD: – A Szerb Egyházi Múzeum főbejárati kapuzata, az nagyon durva volt. 1801-ben készítették tömör tölgyfából, volt mit tisztítani rajta. Nagyon szép, finom, ornamentális faragás díszítette mind a két kapuszárnyat. Sok kiegészítés volt rajta, számos faragáspótlással.

– Mit mondanátok a pályakezdő fiataloknak, miért érdemes ezt a szakmát választani?

PM: – Mindenképpen a munka szeretete miatt. A restaurálásban el lehet mélyülni, és igazán bele lehet szeretni. Jó érzés az, amikor sok mindenhez ért az ember, főleg akkor, ha váratlan problémák jelentkeznek. Ha megvan a háttértudás hozzá – az aranyozástól az intarziáig, a felületkezelés, olajozás, politúrozás, csapozás, fémmunkák, vegyszerek ismerete –, akkor meg is tudjuk csinálni. Ilyen szempontból összetett, szép munka a miénk, már ha valaki az ilyen komplex problémákat szereti.

Elkezdted néha a szélezetlen anyagból – ami még egy hónapja ott feküdt fűrészárúként –, és a végén ott van egy felületkezelte, pácolt, retusált, kész tárgy részlet. Ez egy fantasztikus érzés.

JD: – Persze van hátránya is a dolognak, az, hogy nagyon sok mindenhez kell érteni. Régen az aranyozás, politúrozás, faragás, esztergályozás mind-mind külön szakmák voltak, részben most is azok. Mindegyikhez értünk valamilyen szinten, de nyilván nem értünk annyira az aranyozáshoz, mint aki csak ezzel foglalkozik. Ez egyik oldalról szórakoztató, de ugyanakkor körülményesebb, azt is mondhatnánk, hogy egyszerre értünk mindenhez és semmihez sem.

Rövidesen a Construmán is találkozhatunk a HORIZONT csapattal

HORIZONT™ - az otthonteremtő technológia

A HORIZONT Global Kft. ügyvezető igazgatója és csapata több mint 20 éve dolgozik azon, hogy teremtsen valami jót, valami maradandót, egy olyan lehetőséget, amely segít a magyar családoknak saját otthonuk megteremtésében. A több mint 20 éves, szabadalmaztatott HORIZONT™ TECHNOLÓGIA ma már világszerte elismert acélszerkezetes építési rendszer, mely bárhol megállja a helyét, függetlenül az időjárási vagy földrajzi viszonyoktól. A tavalyi évben a több éves folyamatos technológiai fejlesztésnek köszönhetően, Dienstmann Tamás ügyvezető igazgató saját álmát is valóra váltotta, amikor kiforrott technológiájukra építve útjára indította a Fészekház Otthonteremtő Programot.

A Fészekház nem csupán egyedülálló technológiai újításnak számít, de egy olyan sokak által megnevezett problémára kínál megoldást, amelyre az építőipar területén még nem volt példa. A Fészekház programmal kedvező áron, gyorsan, akár saját erővel, vagy kalákában is megépíthető a családi fészek, mely a család gyarapodásával később is bővíthető. A Fészekház program ily módon segíti, hogy minél több család számára váljon elérhetővé egy saját otthon megteremtése.

AZ ADOMÁNYHÁZ ADTA AZ ÖTLETET

Dienstmann Tamás kiemelt figyelmet fordít a családok támogatására. A sokirányú karitatív tevékenység egyik kiemelt eleme volt 2017-ben,

Peter Cerny
Alapítványi Mentőszolgálat

HORIZONT
FÉSZEKHÁZ
Otthon a családnak

JÓNAK LENNI
SEGÍTS, HOGY SEGÍTHESSÜNK

A HÁRMAS IKREK NEVÉBEN

FLÓRA - MARCI - FRUZZINA

**AKIKNEK ELSŐ OTTHONUK 5 HÉTIG
AZ INKUBÁTORBAN VOLT, AMINEK SEGÍTSÉGÉVEL
AZ ÉLETÜKÉRT FOLYTATOTT CSATÁT MEGNYERTÉK.**

ŐSZINTE SZERETETTEL ADOMÁNYOZUNK

3 db MEDICOR INKUBÁTOR

a Peter Cerny Alapítványnak

HORIZONT GLOBAL KFT.

DIENSTMANN TAMÁS
TULAJDONOS

a „Jónak lenni jó” kampányban való részvétel, melynek kapcsán, egy 4 gyerekes családnak ajánlott fel egy 160 négyzetméteres adományszákházat.

A rekord gyorsasággal megépült családi ház átadását követően úgy érezte, nem egy, hanem sok-sok fiatal családnak szeretne segíteni abban, hogy könnyebben juthassanak egy saját otthonhoz. Így született meg pár hónap alatt a FÉSZEKHÁZ, és így folytatódott a történet a tavalyi év végén, mikor a koraszülöttek mentését támogatta a közmédia "Jónak lenni jó" elnevezésű műsora, amelynek kedvezményezettje a 30 éve működő Peter Cerny Alapítvány. Ehhez a különleges eseményhez egy 15 millió forint értékű adománnyal csatlakozott, melynek keretében 3 speciális inkubátort ajánlott fel az Alapítványnak.

MERT ADNI JÓ

A családok mellett a fiatal generációt és a szakma támogatását is kiemelten fontosnak tartja a HORIZONT Global Kft. ügyvezető igazgatója. Jó példa volt erre a Solar Decathlon Europe 2019 egyetemek közötti nemzetközi versenye, ahol a Budapesti Műszaki Egyetem BME koeb elnevezésű csapatának főtámogatójaként jelent meg a cég. A HORIZONT™ technológiával készült épület vázszerkezetének és egyéb épületelemeinek biztosítása mellett, a cégvezető és munkatársai folyamatos gyakorlati oktatással segítették a diákok felkészülését.

A szakma támogatását ugyancsak szem előtt tartja Dienstmann Tamás, cége, a HORIZONT Global Kft., arany fokozatú főtámogatóként jelent meg a január végén, a Várkert Bazárban megrendezett Mérnökbalon, mely a Budapesti és Pest Megyei Mérnöki Kamara, a Magyar Mérnöki Kamara és az egész mérnöktársadalom egyik legrangosabb eseménye minden esztendőben. Örömmel támogatták a rendezvényt, és rendkívüli megtiszteltetésként élték meg a részvételt.

Az új ötletekből, tervekben persze soha sem fogy ki a HORIZONT Global csapata, akikkel legközelebb a legnívósabb hazai építőipari rendezvényen a Construma kiállításon találkozhatnak az érdeklő-

dők, ahol közelebbről is megismerkedhetnek a HORIZONT™ technológiával és a FÉSZEKHÁZ programmal. Mindenkit szeretettel várnak az A pavilon 107B standján.

-napsugár

A KISZÖV elnöksége és a 2019-ben kitüntetett tagvállalatok vezetői

Ünnepi közgyűléssel zárta az évet a „KISZÖV”

Sikeres volt a 2019-es esztendő

A Komárom-Esztergom Megyei Iparszövetség „KISZÖV” közgyűlés keretében köszöntötte a kitüntetetteket Komáromban, a WF Szabadidőpark Éttermében.

Az ünnepi közgyűlésen megjelenteket **Benkovics Alajos**, a KISZÖV elnöke köszöntötte, majd **dr. Petőcz Erzsébet** ügyvezető igazgató adott tájékoztatást a Szövetség 2019. évi tevékenységéről. Összegzőjéből megtudtuk, hogy a Szövetség a vállalt feladatok színvonalas teljesítésével ez évben is aktív szerepet töltött be a megye gazdasági életében, képviselve ezzel a kkv-szektor, illetve a tagok érdekeit. Az ügyvezető elmondta azt is, hogy 2020-ban sem lesz hiány a feladatokból, a legjelentősebb esemény a Szövetség életében a tisztújítás lesz.

A tájékoztatást követően kitüntetések átadása következett. Benkovics Alajos KISZÖV elnök adta át a „Magyar Iparszövetség Alkotói Díj” kitüntetést **Frei László**, a dorogi **VEDORIS Vegyipari Szolgáltató Kft.** ügyvezető igazgatójának 35. évén át végzett kiemelkedő vezetői tevékenységéért.

Ugyancsak az elnök gratulált **Szlovák Mihálynak**, az esztergomi **MECHATRONIKA Kft.** ügyvezető igazgatójának, aki

Budapesten, a Magyar Iparszövetség kitüntetési ünnepségén a „Magyar Iparszövetség Emlékgyűjűjé”-t vehette át a közelmúltban, 25 éves elnökségi tagságának és betöltött társadalmi tisztségeinek elismeréseként.

Benkovics Alajos ezt követően a „Komárom-Esztergom Megyei Iparszövetség Elismerő Oklevele” kitüntetést adta át **Varga Józsefnének** a **PANALM Kft.**-ben végzett több mint 20 éves villamosberendezés-összeszerelő munkájáért, illetve **Halavuk Györgynek**, a **TRANSMISSIÓ Kft.** élelmiszeripari-gépkezelőjének nyugdíjba vonulása alkalmából.

A Szövetség néhány tagjának munkáját más szervezetek is elismerték 2019-ben, melyhez az elnök a tagszervezetek nevében is gratulált, majd ismertette a díjazottakat:

Cseh Teréz a **Regio-Regia Kft. ügyvezető igazgatója**, a **Regio Regia magazin kiadója** a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamarától a „Fejér Megye Gazdaságáért” sajtódíjat kapott, illetve a **VOSZ Komárom-**

Esztergom Megyei Szervezete sajtó-kategóriában Prima díjra jelölte a **Regio Regia** magazint. A Prima Díjkiosztó Gálán az oklevélén, az aranykitűzőn és a nagyértékű ajándékon kívül **Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzatának különdíját - Elismerő oklevelet és pénzdíjat** - is átvehettek.

Kovács Vilmosné a Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Esztergomi Mesteravató Ünnepségén „**Aranykoszorús Mester**” címet kapott, a fodrász kategóriában.

Jankovszky Sándor a **TRANSMISSIÓ Kft.** ügyvezető igazgatója a „**Viniseera Plusz készítőmag és -héj mikroörlemény**” keverékével elnyerte a „**Citistar Szakmai Elit Szervezet**” díját, az **Év Kiváló Terméke 2018 Díj Arany csillag** fokozatát, illetve a termék bekerült **Komárom-Esztergom megye Értéktárába** is.

Az ünnepi közgyűlés felszólalásait Benkovics Alajos, elnök zárta pohárköszöntőjével, majd az összejövetel ebéddel és baráti beszélgetéssel zárult.

H.T.

Velencei Zoltán az Év mérnöke díjat Nagy Gyulától, a Magyar Mérnöki Kamara elnökétől vehette át

A díjazottak és a jutalmakat átadók

Farsangolás mérnökkel - huszadszor

Az Év Mérnöke Díjat is átadták

Huszadik alkalommal rendezték meg a Komárom-Esztergom Megyei Mérnökbált, ezúttal Naszály-Billegpsuztán, a Balogh-Esterházy Kastélyban. Az eseményen Velencei Zoltán vehette át az Év mérnöke díjat, valamint köszöntötték a frissen végzett mérnököket, és „Az Év Háza Komárom-Esztergom megyében” pályázat díjazott tervezőit.

A Komárom-Esztergom Megyei (KEM) Mérnöki Kamara, az Építész Kamara, a MTESZ Komárom-Esztergom Megyei Egyesület és az Edutus Egyetem által szervezett jubileumi megyei mérnökbálon a kiváló országos hírű szakemberek mellett a megye politikai és gazdasági vezetői is részt vettek.

Különleges volt a helyszín; a közel-múltban helyreállított billegpsuztai Balogh-Esterházy Kastélyban fogadták a vendégeket. Czunyiné dr. Bertalan Judit országgyűlési képviselő és Szűcsné Postovics Ilona, tatabányai polgármester ünnepi köszöntője után a naszályi mazsorettek előadása következett. A vacsorát követően Nagy Gyula, a Magyar Mérnöki Kamara elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd átadták a díjakat.

2019-ben Az Év Mérnöke elismerést a KEM Mérnöki Kamara Elnöksége a díjbi-

zottság javaslatát figyelembe véve **Velencei Zoltánnak** adományozta.

Velencei Zoltán diplomáját 1993-ban Pécsen szerezte a Pollack Mihály Műszaki Főiskola Épületgépészeti szakán. Pályáját a Tata Hűtőtechnika Fővállalkozó Kft.-nél kezdte épületgépész létesítménymérnökként. 1996-tól a Komárom-Esztergom Megyei Távhőszolgáltató Rt.-nél energetikusként és üzemvezető helyettesként, majd 1999-2004 között műszaki fejlesztő, főenergetikus munkakörben tevékenykedett. 2004-től saját vállalkozásában a Vel-Therm Bt.-ben végez épületgépészeti tervezést.

Innovatív gondolkodása, megbízható szakmai partnersége, együttműködő készsége kapcsán mind a beruházók és építetők, mind pedig a generáltervezők részéről nagyon pozitív megítélést kap.

Mindezen magas színvonalú, elhivatott, felelősségteljes tevékenysége alapján vált méltóvá az Év Mérnöke Díjra.

Az eseményen bemutatták Az Év Háza Komárom-Esztergom Megyében pályázat díjazott tervezőit is, a pályamunkákból összeállított anyagokat meg is tekinthették a bál résztvevői.

Köszöntötték az Edutus Egyetem Mechatronikai Mérnöki szakán végzett fiatalokat is. **Balázs Ibolya**, a Vállalkozók Országos Szövetsége megyei szervezetének titkára, valamint Nagy Gyula és **Komjáthy László**, a KEM Mérnöki Kamara elnöke elismeréseket adott át **Balogh Józsefnek**, **Kovács Balázs Bencének**, **Kovács Dávidnak**, **Menyhárt Zoltánnak**, **Pócze Tibornak** és **Vig László Istvánnak**.

TO

FOTÓ: MAZÁN TIBOR

Megnyitotta új üzletközpontját az „Év vállalkozója”-díjas Rotavill Kft.

A három lábú szék sosem billeg

Immáron 27 esztendeje annak, hogy a tatabányai Rotavill Kft. megalakult. Az induláskor csupán négyfős vállalkozásból mára a térség vezető villamosipari kereskedője lett, a társaság 2019-ben az Év vállalkozója díjat is átvehette a VOSZ megyei szervezetétől. Az elismerést mintegy megkoronázza az újonnan épült telephelyük, melyet ez év januárjában vettek birtokba. Az alapítókkal, Lengyel Róberttel, Guttmann Gáborral és Horváth Nándorral, mondhatni, régi, jó barátként ültünk le beszélgetni múltról, jelenről, jövőről. Alábbi cikkünkkel mi magunk is tisztelegni kívánunk a teljesítmény előtt, amit ma a Rotavill név fémjelez.

– *Hogyan leltetek egymásra? Kinek az ötlete volt a cégalapítás?*

– Együtt dolgoztunk a Vértessalja ÁFÉSZ-nál, illetve a Lokomotív Kft.-nél is – *válaszol Lengyel Róbert.* – Úgy éreztük, megvan bennünk az erő, az elszántság és a kitartás, hogy a saját lábunkra álljunk, önálló céget alapítsunk. Bele is vágunk 1992 októberében. Persze az elején még ugyancsak szerény vállalkozásként indultunk, csupán egy irodánk, hozzá egy kis raktárunk volt, és kifejezetten csak a szakembereket, a közületeket szolgáltuk ki. A rugalmasságra azonban már akkor is odafigyeltünk, ezzel tudtuk felvenni a versenyt a már régóta a piacon lévő társainkkal. Idővel szükségét éreztük, hogy egy üzletet is nyissunk, ehhez a Március 15. utcában találtunk megfelelő ingatlant. A boltunk így már lehetővé tette a lakossági igények kiszolgálását is.

– Rendkívül gyorsan forgott a készletünk – *veszi át a szót Guttmann Gábor* –, reggel elmentünk Budapestre beszerezni az árut, másnap pedig el is adtuk. Igaz, ma már ennél is tempósabb az életünk, amiért reggel elindulunk, az délutánra már ott kell legyen a vevőinknél. Nem csak beszerzünk,

de jellemzően ki is szállítjuk a megrendelt termékeket a partnereinknek.

– Most hárman jegyezzük a céget, de az alapításkor négyen voltunk – *egészíti ki az elhangzottakat Horváth Nándor.* – Az egyik társunk, Zombai Tamás időközben lediplomázott, és másfelé vitte az útja, kiszállt a társaságból. Két-három évet húztunk le együtt, barátsággal váltunk el, és ma is jó kapcsolatban vagyunk egymással.

– *Miért költöztetek át a város másik felébe, a Kossuth Lajos utcába?*

– Egyszerűen kinőttük a helyünket – *mondja Gábor.* – Egy szép nagy ingatlant sikerült vennünk a város egyik legforgalmasabb főútján, amiről azt gondoltuk, itt aztán az örökkévalóságig maradhatunk, bőven elférünk. 80 négyzetméteres üzlet, két szinten 300 négyzetméteres raktár, a korábnál jóval több teherautó, targonca állt a rendelkezésünkre, és már üzletkötőket is alkalmaztunk. Folyamatosan növeltük a dolgozói létszámot, az akkori felvételesek közül ma is sokan – tíz-húsz éve – velünk vannak.

– Aztán hamar rájöttünk, hogy tévedtünk – *szól közbe Nándor* –, mert idővel kiderült, nem igazán felel meg az igényeinknek ez

az épület. Nem volt elegendő tér ahhoz, hogy a targoncáinkkal mozogni tudjunk, és ha nagyobb kamionokkal érkezett az áru parkolni sem tudtunk. A raktárt, a mellékhelyiségeket, egyszerűen mindent rövid idő alatt kinőttünk. Akkor döntöttünk úgy, hogy építünk magunknak egy saját, kifejezetten ránk szabott telephelyet.

– 2000-ben vettük meg a telket a Károlyi Mihály utca OMV kút felőli sarkán – *meséli Róbert.* – Közelebb kerültünk a belvároshoz, egy nyüzsgő városi csomópont mellett alakítottuk ki az új helyünket. Két év alatt építettük fel zöldmezős beruházásként, önerőből azt az üzletközpontot, ahol egészen eddig, 2020 elejéig működtünk. 2500 négyzetméteres telep, 1100 négyzetméter épületeryűtessel, kétszintes raktárral, amire később még egy szintet ráfejlesztettünk.

– Persze a létszámunkat is az új lehetőségekhez kellett igazítanunk, szép fokozatosan eljutottunk a 25 főig – *viszi tovább a szót Gábor.* – Időközben Tatán is üzletet nyitottunk, és az évek során fokozatosan növekedve, szinte észre sem vettük, de a megye, sőt a régió legnagyobb villamosipari kereskedői lettünk.

– **Hogyan sikerült átvészelné a válság éveit?**

– Minden szép és napsütéses volt egy darabig, aztán pár évig képtelenek voltunk fejlődni. Elmaradtak a beruházásaink, takarékoskodtunk, és igyekeztünk túlélni a nehéz időszakot. Idővel újra növekedni kezdtünk, és azt éreztük, hogy megint kinőttük a telephelyünket. Egyre szűkebb lett a korábban óriásinak tűnő üzlethelyiség, a raktárkapacitásunkat már jó ideje meg kellett toldanunk a város több pontján bérelt helyiségekkel, és az is egyre jobban zavart minket, hogy a távolabbi raktárakból a központba szállítani az anyagokat, sok időt, energiát igényelt. A centralizálás mellett döntöttünk – *vázolta a nehézségeket Nándor.*

– **Hol kapott helyet az új bázis?**

– Gyakorlatilag a Károlyi Mihály utca másik végében, azzal átellenbe költöztünk – *ragadja magához a szót Róbert.* – 2017-ben itt sikerült megvennünk a volt Vágóhid telkét, ahol megkezdjük életünk eddigi legnagyobb beruházását. Persze most erről is azt gondoljuk, hogy örök időre kiszolgálja majd az igényeinket. Hogy ennek minél inkább eleget tegyünk, ezúttal is megsokszoroztuk a szociális- és kiszolgáló egységeket, az üzletet, a raktárkapacitást, az udvart, ahová most még több teherautó befér egy időben. Az 1850 négyzetméteres alapterület kétszeresére, szintenként 750 négyzetméter iroda- illetve kereskedelmi részt foglal magában, ezenfelül még három szinten, szintenként 1100 négyzetméteres raktárt alakítottunk ki.

– Mindennek mi magunk csupán a negyedét foglaljuk el, a Vágóhid utca felőli oldalt üzletközpontként fogjuk üzemeltetni, és az alsó és felső szinteket is bérbe adjuk –

szól hozzá Nándor. – Mi már január elején beköltöztünk, a bérlőink előtt áprilisban nyitjuk meg a kapukat. Jelentkezni már most is lehet, sőt most érdemes, mert még egyben vannak a gyönyörű üzletek, így ezek méretét igényre tudjuk szabni. A 20 négyzetméterestől a 170 négyzetméteres helyiségekig lehet válogatni.

– Nagy előny, hogy itt megoldható a díjtalan parkolás, Tatabányán ez egyre ritkább – *fűzi hozzá Gábor.* – Az üzlethelyiségek légkondicionáltak, a jó megközelíthetőség adott. Rendkívül forgalmas ez a kereszteződés, így remélhetőleg előbb-utóbb itt is körforgalom szabályozza majd a közlekedést, amit nem csak az egyre zsúfoltabb utak, de a fokozódó balesetveszély is indokol. Mellettünk, mögöttünk mindenütt ipari cégek vannak, jelentős dolgozói létszámmal. Ahogy fejlődik a városnak ez a szeglete, úgy nő az autós forgalom, és ehhez az új üzletközpontunk, úgy gondoljuk, jelentősen hozzájárul majd.

– **Beszélgünk kicsit a piacról, a vevőitekről, a további célokról is!**

– A termékkínálatunk mellett, hogy folyamatosan bővül, lefedi a villanszerelés ipari spektrumának egészét, képesek vagyunk ezen a téren teljes körűen kiszolgálni a nagyfelhasználókat, a kivitelezőket és jelentős a kínálatunk a lakosság irányába is. Jellemzően a forgalmunk 85%-át továbbra is az első két szegmens adja. Tavaly 1,3 Mrd Ft volt a forgalmunk, idén 1,5 Mrd Ft árbevételre számítunk.

– Az új helyen arra is lehetőségünk nyílik, hogy külön kezeljük a kis- és nagykereskedelmünket, ezzel jelentősen gyorsítva mind a közületi partnereink, mind pedig a lakossági ügyfeleink kiszolgálását.

– A hosszú távú céljainkat tekintve a regio-

nális vezető szerepünket szeretnénk megtartani, egyelőre ennél messzebbre nem tekintünk, nem kívánunk országos szinten bekapcsolódni a versenybe. Nagy gondot fordítunk vevőink megbecsülésére, ennek egyik fórumát adják workshopjaink, ahová rendszerint meghívjuk a beszállítóinkat és a nagyobb vásárlóinkat is. Ilyen alkalmon a termékbemutatókon túl igyekszünk a kapcsolódásról is gondoskodni, legutóbb a Stand Up Comedy csapata szórakoztatta vendégeinket – *foglalja össze röviden az üzletpolitikájukat Róbert.*

– **Az „Év vállalkozása” díjat hogyan fogadtátok?**

– Óriási megtiszteltetés, huszonhét évnyi munkánk elismerése, amiben egészen biztosan szerepet játszott az új telephely, a Rotavill üzletközpont felépítése is – *reagál kérdésünkre Gábor.*

– Váratlanul ért minket ez a kitüntetés, a Vállalkozók Országos Szövetségének megyei szervezete hívott fel minket azzal, hogy a cégünket jelölték erre a díjra. A kollégáink is nagyon büszkéek arra, hogy az „Év vállalkozásánál” dolgozhatnak, mint ahogyan annak is örülnek, hogy erre a szép, új telephelyre költözhettünk. Az örömeinken osztozunk velük, hiszen az itt dolgozók valamennyien részesei az elért sikereknek – *fűzi hozzá gondolatait Róbert.*

– A sikerhez, úgy gondolom, elsősorban sok-sok tolerancia kellett, és persze közös célok, melyek aztán ki is jelölték a közös utat. Barátságban, tisztességben telt el huszonhét esztendő, hármas ügyvezetéssel. Úgy vélem, tényleg van abban valami, hogy a három lábú szék a legstabilabb, az bizony sosem billeg – *mondja mosolyogva Nándor.*

CSEH TERÉZ

Katus István (balra), az Arconic-Köfém Kft. vezérigazgatója adta át a jelképes csekket Laufer Tamásnak

17,5 millió forinttal támogatja az Arconic az Alba Innovárt

Új lézervágó géppel is dolgozhatnak a fiatalok

Az Arconic Alapítvány jelképesen átadta az Alba Innovár Digitális Élményközpontnak azt a 60 ezer dollárnak megfelelő támogatást, amelyből az intézmény további fejlesztéseket valósít meg. Az új pedagógusoknak köszönhetően több műszakban, hétvégén is működhet a központ, illetve egy új, nagyteljesítményű lézervágó gép is a digitális alkotómunkát szolgálja a foglalkozásokon.

Az Arconic Alapítvány 2019 októbere és 2020 szeptembere között 60.000 dollárral – 17.511.000 forinttal – támogatja az Alba Innovár Digitális Élményközpont programját, amelyben pedagógusképzés, új oktatók felvétele és egy új, nagyteljesítményű lézervágó gép telepítése, valamint és működésének az oktatása szerepel.

A hozzájárulásból finanszírozott fejlesztésekkel a diákok még élményszerűbb készségfejlesztő műhelymunkákban vehetnek részt, amik a digitális alapú, komplex gazdasági és társadalmi világba való eredményes beilleszkedésüket segítik.

Az adományból vásárolt lézervágónak köszönhetően az Innovár most egy kicsit barkácműhellyé alakul, hiszen a modern eszközzel különböző formákat lehet vágni, illetve gravírozni is, mondta **Laufer Tamás**, a központ vezetője. Az újonnan felvett pedagógusokkal pedig a központ több műszakban, akár hétvégén is tud működni.

– Az elmúlt húsz évben évente 2-300 ezer dollár közötti összeget juttattunk Székesfe-

hérvár nonprofit szervezeteinek – mondta el a jelképes csekkátadáson **Katus István**, az Arconic-Köfém Kft. vezérigazgatója. Az Arconic Alapítvány három éve tűzte zászlajára a természettudományos ismereteknek, illetve a digitalizációs készségek fejlesztésének a támogatását, amit a jövőben is tervezünk folytatni. A vállalatcsoport újabb átalakuláson megy keresztül: április 1-jétől tovább osztódik a vállalat, ennek megfelelően az alapítvány is – így már három támogatási forrást kínálnak a városban tevékenykedő nonprofit szervezeteknek.

Példaértékű az, ahogy a vállalatcsoport a város közösségi ügyeihez áll hozzá, mondta **dr. Cser-Palkovics András** polgármester a jelentős tartalommal megtöltött társadalmi felelősségvállalásról. A támogatásaik közül még a környezetvédelem célját idézte:

– Ez nagyon jól mutatja, hogy igenis lehet fenntartható iparban gondolkodni, miközben fenntartható környezetben is tudunk gondolkodni – és a jövőre is gondolunk: az ahol most

vagyunk, nemcsak a jelenről, hanem a jövőről is szól.

A vállalat a város egyik legjelentősebb foglalkoztatója és adófizetője egyben, mondta a polgármester, ami jelentős társadalmi felvállalásokkal párosul. A támogatás azt az üzenetet is megfogalmazza, hogy az Alba Innovárban folyó tevékenységek jelentősek a város működésében, a munkaerőpiac lehetőségeinek a fejlesztésében, és a város versenyképességét is emeli a gazdaság továbbfejlődésének a tekintetében.

Az Önkormányzat újabb három évre biztosítja a központ működését, de a tartalommal való megtöltéséhez komoly együttműködésekre van szükség, tette hozzá dr. Cser-Palkovics András. Laufer Tamás a polgármesternek és a vállalat jelenlévő képviselőinek egy-egy, az új lézervágó eszközzel gravírozott emléket adott át köszönetképpen.

Ünneplés, méltatás, kitüntetések

Harminchat éve város Sümeg

A várossá avatás 36. évfordulójára szervezett rendezvényen az újévet együtt ünneplők visszaemlékeztek az elmúlt esztendőre, valamint kitüntetéseket, elismeréseket vehettek át többen is. Az ünnepségre a Balaton-felvidéki Radetzky Huszáregyesület tagjai vitték be a város zászlaját, majd az elmúlt időszakra emlékezett néhány kiragadott példával Végh László polgármester.

– Mindenki örül a járóbeteg-szakellátó központ elkészültének, szerencsés a koncepció, hogy a Kompanik Zsófia utcába koncentráltuk az egészségügyi ellátásokat. Elkészült néhány nagyberuházás, mely alapjaiban változtatja meg a sümegieket életét. Az ipari parkban átadtuk az inkubátorházat és a csarnok is elkészült. Befejeződtek az energetikai beruházások az iskolában, óvodában, időszotthonban.

– Nagy állami beruházások kezdődtek. A püspöki palota projektje elindult, fél év múlva talán befejeződik, valamint küszöbön áll a vár újbóli fejlesztése. Elkészült a tanuszoda, ez is segíti, hogy igazi járási központ lehessen Sümeg. A városra mostanában jelentős figyelem irányul. Örülök, hogy 2015-ben felkerült Sümeg az ország térképére. Amikor a fejlesztések elosztásáról van szó, eszébe jutunk olyan döntési helyzetben levő embereknek, akiknek sok múlik. Mindannyiunk alapvető vágya, hogy rendezett lakókörnyezetben és biztonságban éljünk.

– A közbiztonságunk kiváló, köszönet ezért a rendőröknek, polgárőröknek. De ezen a területen még előbbre jutunk, mert idén térfelügyelő kamerákkal láthatjuk el a Fő utcát és a belvárost. Aktívak a civil szervezetek, és számíthatunk a lakosságra, köszönetet érdemelnek az eddig tevékenységükért - mondta a polgármester.

Kérte a vendégeket, hogy vegyenek példát az ünnepségen kitüntetettekről, akik sokat dolgoztak, nem kérdezve, hogy mit miért kell tenniük. Megérdemlik a szerény jutalmat, mely más részről meg igenis, nagy jutalom - tette hozzá **Végh László**. Kérte továbbá, hogy legyen partner mindenki ezután is a város fejlesztésében, beszéljék meg, hogy ki, mit lát fontosnak.

Az ünnepségen Kisfaludy-emlékplakettet vehetett át **Bebesi Józsefné**, Ramassetter-emlékplakettet kapott **Rédei Zsolt**. Sümeg városért emléklapok kitüntetésben részesült **Szántó Ferencné**, **Sipos Klára**, **Szakonyi Tibor**, az **Éltető Balaton-felvidékért Egyesület**, az Egészségkör. Sümeg közigazgatásáért elismerést **Gőgösné Csipszer Ilona** vehetett át.

A 2019-es év kulturális élményekben, közösségi programokban, átadási ünnepségekben bővelkedő gazdagságát, az év legszebb eseményeit, pillanatait mutatta be az a rövidfilm, amelyet az ünnepségnek helyet adó Kisfaludy Művelődési Központ munkatársai állítottak össze. Az ünnepségen a **Broadway Táncegyüttes**, **Buzási Szabolcs**, **Kovács András**, **Tobak-Csánicz Nóra**, **Horváth-Simon Szabina** működött közre.

TO

BEFEJEZŐDÖTT A GÁRDONYI ISKOLA

FELÚJÍTÁSA

Gárdonyi - Befejeződött Gárdonyban a Gárdonyi Géza Általános Iskola energetikai felújításának utolsó szakasza. Az épület szigetelése és vakolása az őszi-téli időszakban zajlott. A munkálatok ideje alatt zavartalanul folyt a tanítás.

14 ÉREM A PÁLINKAVERSENYRŐL

Környe - Öt környei gazda húsz párlattal mérette meg magát a XI. Quintessence Pálinka- és Párlatversenyen, s végül 14 éremmel érkeztek haza. Az Ongai Kulturális Egyesület által szervezett megmérettetésre 1606 nevezett tétel érkezett Magyarországon kívül Horvátország, Izrael, Románia és Szlovákia területéről. A minták 3 napos bírálatának eredményeként arany oklevelet kapott 227 (15%), ezüst minősítést 356 (23,6%), míg bronz elismerést 459 (30,4%) pálinka és párlat.

NYOLCVAN ÉVES A TATAI NÉPFŐISKOLA

Tata - A Tatai Népfőiskola megalakulásának 80. évfordulója alkalmából szervezett megemlékezést a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság. A Tatai Népfőiskola 1940. január 7-én kezdte meg működését a mai népfőiskola névadója, **Magyar Zoltán** segítségével. A népfőiskola célja a fiatalok ismereteinek bővítése, szellemi fejlődésük, tájékozottságuk elősegítése volt, amit sikeresen teljesítettek.

Hús településen követhetők az adásai

30 éves a Tatai Televízió

30. születésnapját ünnepli idén a Tatai Televízió. A jubileum alkalmából szervezett ünnepi ülést Tata Város Önkormányzata és a Tatai Televízió Közalapítvány Kuratóriuma a Hotel Gottwaldban. Az eseményen részt vettek a volt és jelenlegi munkatársak, valamint mindazok, akik segítették, támogatták városunk televízióját az elmúlt három évtized során.

A tatai, helyi televíziózás 1990. január elsején indult el. Igaz, korábban már voltak kísérleti adások, de a város vezetésének jóváhagyása után hivatalosan ekkor kezdődhetett el a Tatai Televízió adása. Az alapítók, a mögöttünk álló 30 év mozgalmas történetének elindítói hárman voltak. A kábelesek részéről **Nagy Tamás**, a tv részéről pedig **Ivák Péter** és **Nemes János**. Bár nem volt tapasztalatuk egy önálló csatorna működtetésében, rendelkeztek videomagnóval, kamerával és komoly elszántsággal.

A kezdetekben kéthetente hétfőn egy adással jelentkeztek, majd 1993-ban álltak át a heti egy, hétfői élő adásra. Ezt követően egy nappal bővítettek, keddenként a sporttal foglalkoztak, majd a nagy váltás akkor következett be, amikor elindult a napi híradó sugárzása.

Ez 2000-ben kezdődött, amikor a stáb már azon gondolkodott, hogyan tudná a leggyorsabban tájékoztatni a tataiakat a helyi hírekről, hogy a nézőknek ne kelljen megvárniuk a másnap reggeli újságot. A híradó azóta is sikeres, változások csak a mellette futó műsorokban voltak, a jelenlegi idő és tematikai rend 2005 óta működik.

— *A helyi televíziózás legnagyobb értékét – mondta **Petzke Ferenc** főszerkesztő – maga az archívum jelenti, mely folyamatosan dokumentálja a város történetét. Az elmúlt évtizedek televíziós anyagainak összessége tulajdonképpen digitális történelemírás, melynek létrejöttében a televízió óriási felelőssége van, hiszen egyáltalán nem mindegy, hogy az operatőr miként mutat meg egy eseményt, vagy mit kérdez a szer-*

kesztő. A legnagyobb felelősség azonban mindig a nyilatkozóé, mert az általa elmondottak alapján következtet majd az utókor egy bizonyos eseményre.

— *A másik jelentős értékünk, hogy az itt élők a napi híradókon keresztül gyorsan értesülnek a város életének aktuális, aznapi híreiről, és arról is, hogy mi várható a következő napon. Ugyancsak nagy szerepünk van a civilek tevékenységének megismertetésében, mert rajtunk kívül senki nem mutatja be a civil társadalom munkáját. Mivel helyben vagyunk, az itt élők által létrehozott helyi értékek megőrzése számunkra a legfontosabb. Ezeket az értékeket pedig megfelelő szakmai és technikai felkészültség mellett országosan is be tudjuk mutatni. Erre jó példa a Tatai Televízió, mely a Magyar Televízió beszállítójaként dolgozik, s tavaly 501 ilyen tudósítást készített a köz-tétének.*

A Tatai Televízió 2014 óta tagja az MTVA tudósítói hálózatának, ezzel nem csupán Tata, hanem a környék településeinek is megjelenést biztosít a Magyar Televízió csatornáin. Városunk televíziója a megyei jogú városok mellett egyedülként tagja a tudósítói hálózatnak.

A Tatai Televízió egészen 1996-ig önkormányzati intézmény volt. Ezt követően közalapítvány lett, közhasznú szervezetként működik, először 9, ma már 6 fős kuratóriummal, mely támogatja a televízió elképzeléseinek megvalósítását, hiszen tagjai között van jogász, műszaki szakember, újságíró, néprajztudós is.

A televíziónak 1997 óta kommunikációs

megállapodása van az önkormányzattal. A jelenlegi műsorrendet Tata Város Önkormányzata finanszírozza, ennek felhasználásáról évente közhasznúsági jelentéssel számol el az alapítvány.

– 30 év – mondta köszöntőjében **Michl József** polgármester – egy ember életében is hosszú időszak, és még inkább az egy közösségi televízió történetében. Óriási dolog az, amit az elmúlt években végeztek, hiszen nem csak életben tartották, hanem folyamatosan fejlesztették is a televíziót. Külön köszönöm **Petzke Ferenc** munkáját, aki főszerkesztőként hosszú ideje összefogja ezt a közösséget, és a szakmai elismerések mellett 2015-ben Tata Város legnagyobb kitüntetését, a Zsigmond Király Díjat is átvehette elkötelezett, minőségi munkájáért, folyamatosan nyújtott magas szakmai színvonalú, kiemelkedő teljesítményéért.

A Tatai Televízió Süttő-Lábatlantól Tatán, Tatabányán és Oroszlányon át Várgesztesig 20 településen nézhető, ami közel 200 ezer ember elérését jelenti. Az elmúlt időszakban számos elismerés és dicséret, köszönetnyilvánítás minősítette a televízió szerkesztőségének munkáját. Ilyen volt többek között Az év jótévedője-díj, a Zsigmond Király Díj és a Nívó Díj is. A közeljövő feladatai között a televízió tervezi a helyi stúdió díszletének virtuális stúdióvá való átalakítását, valamint egy telefonos applikáción keresztül kommunikációs eszközeinek bővítését.

ÖNKORMÁNYZAT

HÍREK, INFORMÁCIÓK RÉGIÓNK TELEPÜLÉSEIRŐL

„Általában egy jó évben a mostani állami finanszírozás mellett van szabad pénzeszközünk, kb. 60-80 millió forint. Ha ezt Adonyra évről-évre ráköltjük, akkor az látványos, és minden közműnk is rendben van, akkor a lakosság is elégedett, és ez a legfontosabb célunk!”

RONYECZ PÉTER

Fehérvári séták

1891. január 22-én halt meg a székesfehérvári születésű építész, Ybl Miklós. Bérházaktól kastélyokon, paloták, bazilikák, a Várkert Bazár, az Operaház, az MTA építése fűződik a nevéhez. A fehérvári Zichy ligeti köztéri szobrot bicentenáriuma évében állították fel (2014). A neoreneszánsz gényű alakját és az építészeti jelképező formát Lestyán Goda János szobrász készítette.

Pápa

Pápán nem hozott alapvető változást az őszi önkormányzati választás, bár néhány esetben szorosabb volt az eredmény a vártnál. Maradt a jelentős többségű jobboldali városvezetés, mely további öt évig folytathatja az elkezdett munkát, és dolgozhat a folyó projektek megvalósításán.

Cikkünk a 28. oldalon

Velence

Melyek is azok az adottságok, amelyek Velencét oly vonzóvá teszik? A helybéliek, az itt nyaralók, s az értékekben csak alkalmanként gyönyörködő turisták igényeit nem könnyű összhangba hozni – ezt a feladatot igyekszik megvalósítani a város képviselőtestülete, élén **Gerhard Ákos** polgármesterrel.

Cikkünk a 34. oldalon

80 milliárd forintnyi fejlesztés Komáromban mindössze néhány év alatt

„A” legdinamikusabban fejlődő kisváros

„Komárom Európa egyik legdinamikusabban fejlődő kisvárosa” – hallhattuk, olvashattuk nem egyszer Molnár Attila polgármester szavait. Elnézve az elmúlt öt esztendő eredményeit, úgy tűnik, az „egyik” helyett inkább az „a” lesz a megfelelő. Egy biztos, a hasonló lélekszámú kisvárosok között nemigen akad másik Európa szerte, ahol ennél nagyobb volumenű fejlesztések történtek volna ilyen rövid idő alatt, és még korántsem vagyunk a végén, ahogy erről alábbi interjúnk is tanúskodik.

AMIKOR ÖSSZEÁLLNAK A CSILLAGOK...

– Komárom városának sikereit alapvetően három fő tényező határozza meg. Ezek egyike az elnyert pályázatok volumene. Megyénkben az 1 főre jutó pályázati összeg tekintetében városunk áll az élen. A másik meghatározó elemet a kiemelt kormányzati beruházások adják, a Csillagerőd felújítása, és az új Duna-híd megépítése. Végül a harmadik fontos összetevő a helyi gazdasági szféra, a gazdasági társaságok fejlesztései, beruházásai, akár a kkv-król, akár a multinacionális nagyvállalatokról beszélünk. Ez utóbbiak közül ki kell emelnem az SK Innovation, a dél-koreai elektromos akkumulátorgyártó cég Komáromba települését. Ez a beruházás nem csak hazánkban, vagy Európában, de világszinten is az egyik legjelentősebb fejlesztés ebben az iparágban.

ZÖLD VÁROS PROGRAM

– Zöld Város Stratégiánk fontos elemét képezi majd klímastratégiánk, melynek elkészítésére pályázati forrást is igénybe vehetünk. Fontosnak tartom, hogy a zöldítésről ne csak beszéljünk – ahogy manapság szokás –, hanem oldjuk is meg a felmerülő problémákat, hajtsuk végre a megcélzott

fejlesztéseket. Ennek érdekében akcióttervet készítettünk, melynek egyik szeletét adják a nemrégiben átadott elektromos töltőállomások.

– Ugyancsak sikeresen pályáztunk elektromos buszok üzembe helyezésére, melyekből minél többet szeretnénk látni városunk útjain. Megkönnyíti a dolgunkat, hogy Komáromban működik a világ egyik legnagyobb elektromos buszgyártója.

– Zöld Programunk keretében intézményeink nagy része is átesik egy energiakorszerűsítésen, emellett akciót indítunk a természeti környezet megújítására is: sor kerül a Jókai liget teljes zöldfelületének rehabilitációjára, faültetésekre és intenzív zöldfelületek kialakítására.

– Tudatosan keressük ezeket a pontokat, és saját költségvetésből is jelentős összegeket fordítunk az ilyen jellegű feladatokra. Személy szerint is fontosnak tartom környezetünk megővését, gyermekeink zöld jövőjének, egészséges életkörülményeinek garantálását. Éppen ezért reményt adó, hogy az itt letelepült korszerű gyártó cégek révén élén járhatunk ezen iparágakban, a környezetbarát tudatos közlekedés kialakításában, és az is örömteli, hogy az említett vállalatok partnerek a környezettudatosság,

a környezetvédelem terén, minden segítséget megadnak ezen célok eléréséhez, közös programok indításához. Nem véletlen tehát, hogy az elkövetkezendő évek jó részének központi gondolatát is ez fogja meghatározni számunkra. Ennek fényében szeretnénk majd a jövőbeli beruházásainkat is áttekinteni.

MÉG TÖBB PROJEKT

– A Zöld Város Program mellett további, Komárom arculatát alapvetően meghatározó projektek indítására is vannak konkrét terveink. Ezek egyike az egykori mezőgazdasági kombinát központi épületének teljes felújítása, ahová átköltözhet majd a Klapka György Múzeum. Jelenleg hiába birtokoljuk a világ egyik legjelentősebb római kori leletegyüttesét – Komárom, vagyis az egykori Brigetio területén állomásozott ugyanis egy jelentős létszámú római légió –, a feltárt anyagokat egyszerűen nincs hol bemutatni. Az új helyen erre meglesz a lehetőségünk.

– A feltárt régészeti értékek horderejét az is jól mutatja, hogy Komáromba költözik az ELTE Régészeti Tanszékének gyakorlati oktatóközpontja – tudásközpontja. Ez egyetemi városi rangot jelenthet a számunkra, és a felsőoktatási képzés elindítását. A közeli

Új fejezetet nyit Komárom életében az új Duna-híd

napokban írtuk alá az erről szóló szerződést, és már vizsgáljuk, hogyan tudnánk szélesíteni az együttműködést, milyen más képzéseket tud még idetelepíteni az egyetem.

– Fontos lépés ez városunk fejlődésében, hiszen ha Komáromról beszélünk, nem egy 19-20 ezer fős kisvárost kell magunk elé képzelni, hanem annak másikat, a Duna túloldalán fekvő felével is számolnunk kell, hiszen az új Duna-híd megépítése valóban még jobban összeköti majd az 55 ezer komáromi mindennapjait. A fiatalok már most úgy élnek itt a Duna két partján, hogy jártukban-keltükben eszükbe sem jut, hogy országhatárokat lépnek át.

– Egy nonprofit szolgáltatóház kialakítása is szerepel a terveink között, Komárom eddig elhanyagolt területén, a buszpályaudvar és a vasútállomás közötti részen. Az elképzelések szerint egy kis oázissá alakítjuk ezt a teret, itt kap majd helyet a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, és építünk ide egy családbarát játszótérrel is.

– Az ifjúsággal való törődést, kapcsolattartást is a fókuszba kívánjuk helyezni a jövőben. A rendkívül jól működő Időügyi Tanács mintájára szeretnénk létrehozni az Ifjúságügyi Tanácsot. A mintául szolgáló szervezetet az időseket összefogó klubok vezetőivel hívtuk életre, és azóta minden, az őket érintő kérdést, ötletet, javaslatot, költségvetést ennek keretein belül, együtt vitatjuk meg. Hasonló módon szeretnénk együttműködni városunk fiataljaival is, megismerni véleményüket, javaslataikat, bevonva őket a döntésekbe.

– Elnyertünk egy nagy pályázatot a gyógyfürdő fejlesztésére is, amit saját forrásaikkal is kiegészítettünk, hogy egy igazi családbarát fürdőt tudjunk kialakítani. Egy beltéri élménymedencével kívánjuk bővíte-

ni a szolgáltatásokat, ami a téli időszakban is biztosítani tudja majd a felhőtlen szórakozást.

KIEMELT KORMÁNYZATI BERUHÁZÁSOK

– Az új Duna-híd május végi átadása mérőföldkő lesz Komárom életében. Újabb lendületet ad majd a gazdaságfejlesztésnek – már most is vannak olyan vállalataink, akik kifejezetten emiatt választották telephelyként városunkat –, és ez húzza magával az új munkahelyeket, az egyre versenyképesebb jövedelmeket, és természetesen növeli a helyi adóbevételeket. Mindemellett jótékony hatással lesz az idegenforgalomra is, ami szintén meghatározó Komárom, és az itt működő gyógyfürdő életében.

– A Csillagerőd is hamarosan megnyitja kapuit. Nagyon látványos fejlesztésen ment keresztül az építmény, mely hamarosan ott-hont ad a Szépművészeti Múzeum szobormásolat parkjának. A szobrok költöztetése már megkezdődött, ősz derekán – októberben – várható majd a nyitás.

A JÖVŐ TERVEI

– Az új Duna-híd a közlekedést is alapjában fogja átszabni, éppen ezért nekünk már most át kell gondolnunk, és szorgalmaznunk az ehhez kapcsolódó útfejlesztéseket. Ilyen a Komáromot elkerülő út folytatása. Egy szakaszon már elkészült, a hídról lejövő forgalom autópályaig történő kivezetése rendben van, de ennek a folytatása is nagyon fontos lenne. Ugyan így komoly feladat lesz még az ipari park felől, ahogy jövőnk be a városba, a Monostori erődnél lévő vasúti átjárónál egy lekanyarodó sáv kialakítása is. Ott ugyanis enyhíteni kell a forgalmat.

Csillagerőd - már az átadásra készülnek

– A nagyberuházás elkészültével az ipari parkban az 1-es számú főút és az Újszállási út csomópontjában egy új ipari park csomópont kialakítását is tervezzük.

– Ezek infrastrukturális fejlesztések, melyek egy részét remélhetőleg pályázatokból tudjuk majd finanszírozni, de emellett tárgyalunk a szaktárca képviselőivel is, hogy a következő időszakok utépítési tervei között ezek mindenképpen szerepeljenek. Megnyugtató, hogy a 13-as út kiszélesítése megtörténik Komáromtól az autópályaig, illetve, hogy a 13-as és 81-es út, Komárom és Székesfehérvár közötti szakaszának gyorsforgalmi úttá alakításáról már kormányhatározat van.

– Végül még két fontos tervünket említeném: építünk egy inkubátorházat az ipari parkban, illetve az idén végre – egy pályázatnak köszönhetően – hasznosítani tudjuk a termál kutunkból feltörő meleg vizet, amit sajnos eddig a Dunába eresztettünk. A nyáron esedékes kivitelezési munkákat követően a geotermális energia jelentős megtakarítást biztosít majd számunkra.

VÁROSI ESEMÉNYEK

– Az április 26-i Komáromi Napok szervezése gőzerővel folyik Észak-Komárommal közösen. Most a futóverseny is úgy lesz, hogy igyekszünk bemutatni a látványosságokat: a Csillagerődtől fog indulni, és valahol a komarnoi Öreg-vár környékén lesz a cél.

– Kiváló az együttműködés az észak-komáromiakkal. Sok közös, sikeres pályázatunk van – többek között a környezettudatosság kapcsán is –, de együtt készülünk Klapka György születésének 200. évfordulójára, ahogy a Lehár jubileumra is. Gyümölcsöző, zökkenőmentes a kapcsolatunk a Duna túlpartján élőkkel.

Cseh Teréz

Idén is sok ezren koriztak a a kastély udvar jégpályáján

Átadták rendeltetésének a régi helyén épült az új piacot

Pápa szintet léphet a kínai beruházásokkal

16 TOP-os projektet bonyolítanak

Pápan nem hozott alapvető változást az őszi önkormányzati választás, bár néhány esetben szorosabb volt az eredmény a vártnál. Maradt a jelentős többségű jobboldali városvezetés, mely további öt évig folytathatja az elkezdett munkát, és dolgozhat a folyó projektek megvalósításán. A befejezett és a tervezett beruházásokról dr. Áldozó Tamás polgármester, és Rádi Róbert, a Pápai Városfejlesztő Társaság Kft. ügyvezetője tájékoztatta lapunkat.

dr. Áldozó Tamás: – Olyan dolgokat sikerült befejezni a tavalyi év vége felé, illetve 2020 elején, amiket nagyon hosszú ideje készítettünk már elő, ezek sokszor 9-10 éves terveink voltak. Nagyon sok mindennek kellett együttállnia ahhoz, hogy sikeres projektzársként értékelhessük azokat.

– Pápa nagy fájdalom volt, hogy a bauxitbányászat következtében a Tapolca vizeit elvesztettük. Magát a folyót is, hiszen a meder már nem visszaállítható, Pápan beépítették, illetve más közművek foglalják el a helyét. Időközben a visszatért tapolcafői források lehetővé tették azt, hogy a másik patakunkba – a Bakony-érbe – átvezetve a Tapolca vize visszajöjjön a városba. Erre a most újra állandó és gyakorlatilag korlátlan mennyiségű vízre építve nagyon sok mindent tudunk majd Pápan csinálni. Valamit visszakapott a város abból, ami mindig is az övé volt. Ezt a vizet szeretnénk majd a Várkertbe, a későbbi projektek keretében bevenni. Szeretnénk, ha egy olyan zöldfelületünk lenne, amiben élő vízfolyás is van. Vannak még tervek máshol is látható vízfelületek kialakítására.

– A kastély kapuja és kerítése is egy nagyon régi történet. Újra kovácsoltattuk a dískaput, ami fényképek alapján elkészített

rekonstrukció. Ezzel megint olyat kapott vissza a város, amiről minden pápai tudta, hogy valamikor a miénk volt, de valóságos élménye már nagyon kevés embernek volt róla. Sokat ad hozzá a főtér és a kastély látványához.

– Átadtuk az új piacot, mely Pápa elidegeníthetetlen része, talán sokkal inkább, mint más városoknak. Pápa ennek köszönheti a várossá válását, hiszen a kora középkortól kezdődően nagy piaca és országos vásártartási joga volt. Január elején volt az átadás, most lakjuk be az új épületet. Nem január és február a fő szezonja egy piacnak, de amikor a virágárusok, a palántaárusok, a korai termések elkezdnek megjelenni, akkor egy szép, nyüzsgő központja lesz ez a városi életnek. Látható vízfelületet is szeretnénk ide: a buszpályaudvar mai területének egy részéből alakítjuk majd ki.

Rádi Róbert: – A kastély és a kerítéshez kapcsolódóan a Zöld Város projekt első üteme, az úgynevezett Várdomb első beavatkozási terület elkészült már. Ez egy tavaly megkötött szerződés alapján egy sikeresen lebonyolított közbeszerzés keretében valósult meg. Ez a régi szabadtéri színpadot, és a kastély nyugati és keleti részét érintette,

és az oda nem illő beteg fák kivágásával indult. Eltávolítottuk a szabadtéri színpadot és a régi beton padokat, és helyette a korábban megvásárolt mobil lelátó alá betontömböket helyeztünk. Ez lehetővé teszi, hogy alkalomszerűen, meghatározott időre legyen felállítva a mobil lelátó. Elkészült egy olyan színpadtér, ahol fel lehet állítani majd a mobil színpadot. Minden olyan infrastruktúra ott van, ami kell egy ilyen rendezvényhelyszín működtetéséhez. Talán a leglátványosabb, hogy épültek parkolók, utak, melyek a kastély mindennapi működéséhez szükségesek. Jelentős növénytelepítés is megvalósult, amit öntözőrendszerrel láttunk el, és amittől igazán elegáns lett ez az egész belső tér.

– Zajlik egy barnamezős beruházás is Pápan azon a részén, ahol ipari terület volt valamikor. Ez a projekt lehetőséget adott arra, hogy a valamikori gázcsereleptől a kempingig terjedő szakaszt, ill. az út másik oldalán, a Schwenzel réten kialakuljon egy kulturált, épített környezet. Ez 3 beavatkozást jelent: A volt gázcsereleptől egy kutya-futtató lesz épület átalakításokkal, játékokkal, parkosítással, új kerítéssel. A mellette levő területen a kempingig egy sportközpont épül: tekepálya, kondi-

A Zöld Város Program keretében újul meg a Várdomb

Folytatódnak az út- és járdafelújítások

termek, erősítő terem, az atlétika számára alkalmas rekortán borítású felületek, skateboard pálya, kis kosárlabda pálya, és a teke barátainak egy sportközpont épület. Az út túloldalán – egy lefolyástalan, lápos, vizenyős területen – park, tó, játszótér, és sétányok lesznek, ez egyúttal megoldja a környező utcák csapadékvíz-elvezetését is. Egy olyan kulturált területet alakítunk ki, amely a város zöld felületeihez kapcsolja ezt a térséget.

dr. Áldozó Tamás: – A barnamezős beruházásunkra 1,758 milliárdot nyertünk, szerintem ez a legnagyobb a nem megyei jogú városok TOP-os projektjei közül, de a környéken biztos. Most, hogy már lassan minden szerződést megkötünk, 3,5 milliárdra nőtt a költségvetése. Volt benne egy kicsi műszaktartalom-módosítás, de nem ez volt a lényeg. El tudunk vele indulni, most van annyi pénzünk. Viszont innen kezdve az összes többi projektünk esetében ki vagyunk feszítve. Újabb forrásokat kell szereznünk, hogy szépen végig tudjuk csinálni a többi projektünket is. Egyrészt bízunk abban, hogy a kormány a többletköltségeket, legalábbis részben, el fogja ismerni, és kapunk rá támogatást, illetve olyan ingatlanértékesítéseket kezdeményezünk Pápán, ami fedezetet biztosíthat a többi beruházásra. Több hitelt már nem akarunk felvenni. – Tizenhat TOP-os projektünk van, és csinálunk egy listát, hogy melyik az, amelyikről le kell mondanunk, ha kevesebb forrásunk lesz, mint amit terveztünk. Nem készülünk erre, de muszáj ezt a fajta forgatókönyvet is előkészítenünk. 8,5 milliárdot nyertünk el, és 12-13 milliárdba kerül a megvalósítás. Círká 4-4,5 milliárdot kell hozzátenni, ebből 2,5 hitelből van meg, 1 milliárdot ösztöztakarékoskodtunk, de 1 milliárdra még mindig szükségünk van.

Rádi Róbert: – Tavaly 2 milliárdot kicsit meghaladó fejlesztést tudtunk végrehajta-

ni. Idén pedig mintegy 9 milliárdosat kellene. Én ezt nem tartom életszerűnek. Azt nem lehet csinálni, hogy egyik évről a másikra a humán erőforrásunkat és a kivitelezési kapacitásunkat kibővítsük, utána meg leszűkítjük.

– Látjuk, hogy vannak párhuzamos munkák a környéken. Például most a Türr gimnázium rekonstrukciója 3-4 milliárdos kapacitás-lekötést jelent, ezzel egy időben elindul a Győr-Pápa kétszer kétsávos út építése, ami 100 milliárdos állami beruházás, és le fogja kötni azt az építőipari kapacitást, amire nekünk is szükségünk lenne.

dr. Áldozó Tamás: – A kultúra, a művelődés területén Pápát össze szoktuk hasonlítani más településekkel. Nagyon széles lehetőségeket biztosítunk, nagy intézményrendszert tartunk fenn: művelődési ház, múzeum, könyvtár, a kastélyt üzemeltető gazdasági társaságunk, városi TV, ami egyfajta médiaközpont. Ezeknek a működtetése minimum 6-700 millió helyi adóforintot visz el, de ez hozzátartozik a város életéhez, csinálni kell. Bár amióta közösségi média van, a legszélsőségesebb vélemények is óriási nyilvánosságot kapnak, és ebben a „Pápán nem történik semmi, nem lehet sehova elmenni” –tól a teljes elégedettségig minden megtalálható.

– Még azzal is élünk, hogy nem csak mi vagyunk a programszervezők a városban, idén lesz több olyan nagy rendezvénysorozat, amely tőlünk függetlenül valósul meg. Ilyen a Pannonia Reformata komolyzenei koncertsorozat az igazán igényes komolyzene iránt érdeklődőknek, a Református Egyházi Napok – Dunántúl, mely szól az egész dunántúli református közösségnek, de a programjaival az egész városnak. Ennek keretében nagy, nyilvános főtéri koncertek lesznek. Agrárpiknik váltja fel az Agrár Expo-t, ott is nagy koncertekkel az egész várost próbálják megszólítani. Tehát 4 nagy, országos hírű zenekar fellépése

lesz csak ebben a szegmensében a kultúrának, ami békeidőben önmagában kitett egy egész éves programsorozatot.

– Nagy változás tavaly óta a kínaiak ingatlanvásárlása Pápán. A CHIFU csoport – mely megvette a húsgyárat is – most egy kétmilliárdos fejlesztést csinál a gyárban. Megvette tőlünk 60 hektárt az ipari parkban, gyakorlatilag az összes földünket. Ide készítik elő azt a beruházássorozatot, amellyel az egészet be szeretnék építeni. Emellé vettek még tőlünk olyan területeket, ahol lakóingatlant lehet fejleszteni. További ingatlanok megvásárlására tettek ajánlatot. Voltunk Kínában, és megmutatták, mit és hogy szeretnének, egy minta kínai ipari parkot csinálnának Pápán. A tulajdonosok tajvaniak, de a szárazföldi Kínában is jó pozíciókkal rendelkeznek. Kedvező feltételekkel telepítenének ide kínai cégeket, hogy utána ezt a fajta modellert Európában máshol is meghonosítsák. Ebben minden benne van, nem csak a húsgyár. Ez egy óriási változás lesz a város életében, ha megvalósul. A tőke ott van mögötte, ez nem akadály. Ott van az az érdek is, hogy Európába hozzák a termelést, és ki tudják kerülni a kereskedelmi háborúk veszteségeit. Ha ezt folytatják, akkor a foglalkoztatásban, lakosságszám-bővülésben, helyi adóbevételekben szintet fogunk lépni. Mások lesznek a lehetőségeink. Nem akarnak kínai munkásokat Pápara hozni, a városnak kell kínálni olyan feltételeket, önkormányzati szolgáltatásokat, hogy bízhassunk abban, hogy érdemes Pápát lakóhelyül választani az ország másik részéből. Ezekre a szolgáltatásokra mi kényesek is vagyunk. Ez jelent bölcsődei, óvodai kapacitást, jó iskolákat, tűrhetően jó egészségügyi ellátást, kulturális szolgáltatásokat. Pápán jó körülmények között lehet gyereket nevelni, közbiztonsági problémák nincsenek, a természeti környezet jó minőségű, a sportolási és szabadidő feltételek rendben vannak.

VEÉR KÁROLY

A Millenniumi Park az egyik kedvenc közösségi terévé vált Rácalmásnak

A beruházások, kisebb léptékben ugyan, de folytatódnak

„Soha rosszabb öt évet Rácalmásnak”

Ciklusértékelő beszélgetésünk során elégedettségének adott hangot Schrick István, Rácalmás polgármestere. Ha a számok tükrében vizsgáljuk az elért eredményeket, azok vissza is igazolják a városvezető optimizmusát, hiszen azok azt mutatják, 3,1 milliárd forintnyi fejlesztést hajtottak végre egyetlen önkormányzati ciklus alatt, ami ritka bravúrnak számít a magyar kisvárosok életében. Hogy mi mindenre futotta ebből a jelentős összegből? – alábbi összeállításunkból kiderül.

SPORTCSARNOK

– Régi vágyunk volt, hogy legyen egy, az egyre növekvő lakosságszámhoz igazodó rendezvényközpontunk, mely legalább 200-300 fő befogadására alkalmas. A Rácalmási Rendezvényközpontot és Sportcsarnokot 1,3 milliárd forintnyi saját forrásból építettük meg. A szabályos méretű sportlétesítmény lelátóján 270 főt tudunk leültetni, de rendezvények, koncertek esetén akár 950 főig is növelhető a látogatószám.

– A tervek láttán többen túlzónak tartották egy ilyen méretű sportlétesítmény megépítését egy ilyen kisvárosban, de a valóság visszaigazolta az igényeket, folyamatosan telházazzal működünk. Délelőtt az iskolások, délután a sportcsapatok, a klubok, baráti körök töltik meg az épület helyiségeit, de a környékeliek – ahogy az itt élők is – szívesen szervezik ide különféle rendezvényeiket. Óriási szerencsénk volt, hogy időben nekiláttunk ennek az építkezésnek, és még az építőipari árrobbanás előtt befejezhettük azt. A korszerű megoldásoknak köszönhetően az üzemeltetés, a fenntartás sem okoz problémát, nem terheli meg túlzott mértékben városunk költségvetését.

MILLENNIUMI PARK ÉS TÓ, PIACTÉR

– Rácalmás egyik legnagyobb közösségi parkjának a megújulását, illetve a Szent János téren található piactér fejlesztését a TOP keretében egy 102 millió forintos, vissza nem térítendő támogatás tette lehetővé, amit az önkormányzat saját forrásával is kiegészített. A városközpont kellemes pihenőhelyén sétálgatnak, pihennek, a part menti padokon ülve olvasgatnak, vagy épp beszélgetnek egymással az emberek. A tóba benyúló különleges szabadtéri színpad, illetve a vele szemben épült lelátó kiválóan alkalmas kisebb koncertek, színházi előadások, nyáresti szabadtéri programok lebonyolítására. Igazi színfoltja lett városunknak ez a közösségi tér.

ÓVODA- ÉS BÖLCSŐDEBŐVÍTÉS

– Továbbra is sokan választják otthonuknak városunkat. Ahogy gyarapszik a lakosságszám, úgy nőnek a bölcsődei, óvodai igények is. A nemrégiben felújított, kibővített óvodánkat már most kinőttük, ezért két óvodai foglalkoztatót építettünk, a hozzánk tartozó vizesblokkokkal, teraszokkal.

Ennek köszönhetően megnyithattuk a hatodik csoportunkat is, így a felvehető létszámot 150 főben tudtuk maximalizálni.

– A meglévő bölcsődei férőhely is kevésnek bizonyult, ezért 2019 őszén – saját forrásból – megnyitottuk mini bölcsődénket, mely további nyolc csemete gondozását teszi lehetővé. Ezzel 34 főre bővült a bölcsődei férőhelyeink száma.

– A Norvég Alapba is sikeresen pályáztunk, 240 millió forintot kaptunk óvodánk és bölcsődénk energia-hatékony megújítására, egy geotermikus fűtési rendszer kialakítására. A több mint 20 telepített hőforráskút olyan nagyszerűen működik, hogy a gázfűtést még a legnagyobb hidegek idején sem kellett elindítanunk, pedig nagyon nagy légtérrel fűtünk az új rendszerrel. A tapasztalatok tehát azt mutatják, érdemes volt ebbe az irányba fejleszteni.

KULCSI ÚTI KERÉKPÁRÚT

– Egy TOP-os pályázatnak köszönhetően 80 millió forintból egy kilométer hosszú kerékpárúttal gazdagodhatott településünk a Kulcsi úton. Így biztonságossá vált a településrészen a közlekedés gyalog és kerékpárúton is. Az új út a Kulcsi út melletti la-

köővezetet tudja bekapcsolni a központban korábban kiépített, jó ideje hasznos szolgáltatást tévő kerékpárút-hálózatba.

KULCS-RÁCALMÁS-DUNAÚJVÁROS

CSATORNABERUHÁZÁS

– A közös projekt a múlt évben elkezdődött. A kiépítésre kerülő új hálózatnak köszönhetően – melyből a Rácalmást érintő rész 100 millió forintba kerül – városunk szennyvize is a korszerű dunaújvárosi komplexumba kerülhet. Ennek köszönhetően nem kell nagy költséggel új, saját tisztítóművet építenünk a régi elavult helyett.

KIKÖTŐI ÚSZÓMŰ FELÚJÍTÁSA,

VÍZI-TURISZTIKAI MEGÁLLÓHELY

– Duna-parti csónakházunk a bázisa jak-kenu szakosztályunknak. Sportolóink kiváló eredményeikkel országos hírnevet szereznek Rácalmásnak, többek között ezért is nagy gondot fordítunk az ilyen jellegű fejlesztésekre. 2016-ban az önkormányzat felújította a kikötőként szolgáló úszóművet, és a csónakház is megújult. Talán ezeknek a beruházásoknak köszönhetjük, hogy a Magyar Turisztikai Szövetség vízi-turisztikai megállómhelyé jelölte településünket. Ennek a rangnak nagyon örülünk – Budapest után az első hivatalos megállómhely így miltünk –, és igyekszünk is minél jobban megfelelni az új kihívásnak. Ennek érdekében GINOP-os pályázati forrásból és önkormányzati saját erőből 80 millió forintnyi beruházást fogunk végrehajtani. Egy Duna-parti vízisport- és turisztikai központot hozunk itt létre, melyben új öltözők, és egy közösségi terem is helyet kap majd.

VASÚTTÖRTÉNETI PARK ÉS AZ ODAVEZETŐ ÚT FEJLESZTÉSE

– A Városvédők, illetve az őket segítők érdeme, hogy Rácalmásnak szép, felújított állomása van, gondozott virágágyásokkal, kedves díszekkel, és igazi vasútrajongóknak való csemegékkel. Két legendás vasúttörténeti szerelvény kapott itt helyet, a híres Púpos, azaz a Jendrassik-féle M40-es jelzésű dízel-elektromos mozdony, valamint egy pazarul felszerelt, működőképes, akár rendezvények fogadására is képes vasúti étkezőkocsi.

– A vasúttörténeti park fejlődéséhez önkormányzatunk azzal járul hozzá, hogy 100 millió forintnyi TOP-os, illetve 38 millió forintnyi önkormányzati forrásból felújítja a vasútállomásra vezető utat, így méltó környezetet biztosít a civilek által megteremtett értékeknek.

KORSZERŰ SPORTPÁLYA

– A Rácalmási Sportegyesülettel remek az együttműködésünk. **Bencs Attila** nevét kü-

lön ki kell emelnem, aki elnökként nagyon sokat tett azért, hogy a korábban 6-8 millió forintból gazdálkodó egyesületből mára egy 105 millió forintból, kiválóan prosperáló sportbázis jöhetett létre. Rengeteg fejlesztés történt: korszerű füvespálya világítással, kerítéssel, locsolórendszerrel, lelátókkal, megfelelő felszereléssel, szépen felújított öltözőkkel. A TAO-forrásokhoz önkormányzatunk természetesen biztosította a szükséges 20-30 millió forintnyi önrészt.

...ÉS MÉG SOROLHATNÁNK...

– Az említettek mellett számos egyéb, kisebb-nagyobb fejlesztést hajtottunk végre, valamennyit felsorolni, szinte lehetetlen volna egy cikk keretében. Említhetném például a ravatalozónk felújítását, amire 100 millió forintot költöttünk, vagy az Ófalu partfal-stabilizálását, itt és a település más részein is számos útépitést, csapadékvíz-elvezetést. Ovifoci-pályánk is épült, a Jankovich Miklós Általános Iskolánk is megújult. Az Ófaluban új parkot, benne halász szobrot avattunk, ezzel is tisztelve az itt élt elődeink előtt. Végül említhetném a Trafikmúzeumunkat is, mely tárlatával egyfajta kuriózumként mutatja be az egykori dohányáruda, a trafikvilág kellékeit, berendezéseit, árucikkeit.

A KÖZELJÖVŐ TERVEI

– Nagy bizonytalansággal indulunk neki a 2020-2025-ös ciklusnak. Csökkenő adóbevételekkel kell számolnunk, évi 300-400 millió forintot ugyanis szolidaritási hozzájárulásként elvon tőlünk a kormányzat. Magunknak kell előteremtenünk a működési költségeinket is, költségvetésünknek mindössze 10%-a érkezik központi finanszírozásból. Ha marad szabad forrásunk, abból mindekelőtt utakat, járdákat szeretnénk felújítani, építeni.

– A régi városháza átépítésével, felújításával szeretnénk megoldani az idősek napközbeni ellátását, és civilszervezeteink elhelyezését. Terveinkben szerepel egy bentlakásos idősok otthona megépítése is, melyre egyre nagyobb igény jelentkezik.

– Kész tervekkel várjuk a következő ciklus pályázati kiírásait, és csak reménykedni tudunk, hogy lesz lehetőségünk a régóta vágyott gyógyfürdónk megépítésére is, ha másképp nem lépésről lépésre haladva, ütemezve.

– Mindenképpen a turizmusfejlesztés irányába szeretnénk haladni, a Jankovich-kúria önmagát kínálja ehhez szálláshelyként, ebbe az irányba mutatnak az említett Duna-parti fejlesztéseink is. Ha nem is milliárdos léptékkal, de továbbfolynak a fejlesztések városunkban, a célok adottak, a tempót pedig megszabják majd a pályázati lehetőségeink.

Cseh Teréz

Óvoda, bölcsőde

Az új sportcsarnok csúcsra járva működik

Vízi turisztikai megállómhely - Budapest után az első a Dunán

Trafik múzeum - egy kis múltidézés

Sokan használják az új kulcsi úti kerékpárutat

Csónakda a múltból

A Park Strand és Kempingnél már megújult a partszakasz

Környezettudatosabb viselkedést várnak

Gárdony és partvidéke

A Velencei-tó rehabilitációs pályázatához kapcsolódva az önkormányzati tulajdonhoz tartozó partszakaszok, strandok, fürdőhelyek is megújulnak. Lassan, de biztosan eltűnnek a retro-emlékművek, idejétmúlt építmények, pár év múlva újra igazi fényében tündökölhet a tópart. Erről beszélgettem Tóth István gárdonyi polgármesterrel.

– **Mekkora területet érint a változás?**

– A körülbelül 8 kilométeres partszakaszhoz hét engedélyezett fürdőhely tartozik, a VVSI kivételével önkormányzati területek. Ezek a 70-es években elegáns strandoknak számítottak – mára eljárt az idő felettük, meglátszik, hogy az eltelt évtizedek alatt kevés pénz jutott rájuk. A kempingek, strandok 2,5 hónapos szezonbevétele sem volt elég az éves fenntartásra, az önkormányzat bevételei pedig a városbeli akut problémákra fordítottak.

– **Milyen felújítások fognak történni?**

– Mivel a városbeli beruházások befejeződtek, vagy zajlanak, a felszabaduló pénzekből tudunk a partszakasz megújítására forrásokat biztosítani. Önerőből és a Kisfaludy 2030 turisztikai pályázatból nyert 204 millió forintból 5 strand vizesblokkjait hozhatjuk rendbe. Ez baba-mama szobák, családi WC-k kialakítását is jelenti a hagyományos értelmezésen túl. Ezen felül készül 3 bejárati lépcső és mindegyik strandon egy-egy díszes dízzal tervezett szabadtéri öltöző. Gyakorlatilag a strandok újragondolását éljük: mit bontunk le, mit építünk át, milyen újdonságokat, környezetet szeretnénk, s mindezeket milyen arculattal. Többlépcsős folyamatokat tervezünk annak függvényében, mikor mire pályázhatunk. Ennek a koncepciónak persze az is része, hogy a partra vezető sétányok és parkolók is megújulnak, a szolgáltatóépületek az arculathoz igazodnak. A Vízmű partfal-rekonstrukciós

pályázatához (partfalak, mederkotrások, halbölcsők, mólók, kikötők rehabilitációja) kapcsolódó önkormányzati feladat-ellátások egy mai elvárásoknak minden szempontból megfelelő, igényes „zöld” partszakaszt alakítanak ki.

– Örülhetnek a horgászok, csónak, esetleg vitorlás tulajdonosok, mert befektetőket, vállalkozókat keresünk az új mólók, kikötők működtetésére. Örömmel várjuk még magas szintű szolgáltatások, panzió- és szállodaépítők, új vízi sportok meghonosításának jelentkezését.

– **Mindez a rengeteg munka nem zavarja majd a nyári szezont?**

– A feladatok elvégzésekor figyeltünk az időzítésre. Egy strand, kemping sem zárt be, nem estek el a szezonális bevételektől. Az esetleges károkozást a beruházó helyreállította már, vagy a későbbiekben teszi ezt – például a partszakaszra vezető megsülylyedt, felszántott utak kijavításával.

– **Akkor végre a partszakasz színvonala is átlép a 21. századba...**

– Igen. Mindenképpen teljes körű lesz a változás. Az intelligens város jellegzetességeit is megjelenítjük: led világítások, Wifi-pontok, okos-szigetek, mobil parkolás, városnéző applikációk és az egész Velencei-tó programkínálatát, látványosságait bemutató internetes felület, on-line jegyvásárlások, e-ügyintézkések.

– **A városlakók kedvezményei továbbra is megmaradnak a fürdőhelyeken?**

– A lakcímkártyákkal mindenhol jelentős kedvezmény illeti meg a dinnyési, agárdi, gárdonyi lakosokat a fizetős strandokon – ezt elsősorban a szezonbérletek árában tükröztetjük. S azt se felejtjük el, hogy több ingyenes fürdőzési lehetőséget is biztosítunk színvonalas szolgáltatásokkal!

– **Van egy közös környezetvédelmi tervük is a velencei-tavi polgármestereknek. Beszélne erről?**

– Nagy, közös gondunk a szeméttelés. Környezettudatosabb magatartást kérünk, és várunk el az ide látogatóktól. Őket szívesen látjuk, a szemétiüket nem! Kampányolni fogunk, hogy a kerékpárosok, túrázók, strandolók ne tekintsék hulladéktárolónak a tóvidéket. Nekünk egy hosszú, sok látogatót vonzó hétvége plusz 650 zsák szemet elszállítását, s annak költségét jelenti. Csak szűkegmegoldás az, hogy öko-csoportokkal, civilekkel, városvédőkkel szedjük össze alkalmanként mások mocskát, illegális szemétét. Azt szeretnénk elérni, hogy a teli palackok, csomagok idecipelése után az üres göngyölegeket, maradékokat otthon gyűjtsék az emberek szelektíven, s ne a városainktól vonjanak el ennek megoldására pénzeket. Ez egy felelősebb, tudatosabb környezetkímélő és -védő magatartás, de bízunk benne, hogy nem fogunk süket fülekre találni!

DR. GÖDE ANDREA

A megfontolva haladás az adonyiak módszere

Nem szabad kapkodva fejleszteni!

Az önkormányzati választások Adonyban Ronyecz Péter és csapata egyértelmű sikerét hozták. Olyannyira, hogy a polgármesteri címet soha nem látott szavazatmennyiséggel sikerült megnyerni. Ez egyértelmű felhatalmazást jelent, hogy a megkezdett út jó, ennek folytatását várják az önkormányzattól az adonyiak.

– *Történt-e változás az új ciklus terveiben?*

– A ciklus végére befejeztük nagyjából a TOP-os források felhasználását, rendelkezünk a megfelelő anyagi fedezettel is. Aztán a ciklus végén megindult a Modern Falvak Program, és ott is nyertünk néhány pályázatot (orvosi eszközök beszerzése, ravatalozó, az óvoda kerítése, és két csoportszoba berendezése), ezek forrásai szintén rendelkezésre állnak. Most vizsgáljuk, hogy mennyit kell majd hozzátenni, de úgy vélem ez nem fog gondot okozni.

– Elkészült a költségvetésünk, van benne szabad pénz, változatlan feltételekkel megyünk tovább. A kötelező béremeléseket megtettük. Nem maradt annyi pénzünk a fejlesztésre, amennyi szokott, de ez azért van, mert a TOP-os források kiegészítése átnyúlt 2020-ra. Stabil a költségvetésünk, így a fejlesztési lehetőségeink is jól látszanak.

– A testületi munkával kapcsolatban annyi változás történt, hogy kötelező volt megalkotnunk egy ciklusprogramot. Abban maradtunk, hogy a különböző feladatkörökre külön-külön koncepciót készítünk, ilyeneket, mint pld. közbiztonság, közlekedésbiztonság, környezetvédelem, településkép. A megalkotásra adtunk 3-4 hónapot magunknak.

– *Az utcafórumok tapasztalatait mennyire építik be a koncepcióba?*

– Az előző ciklus pozitív tapasztalata volt a lakosság körbejárása, az utcagyűlések tartása. Amikor elmentünk egy településrészt lejárni, az ott elhangzott, nem pénzkérdésű, vagy szerény ráfordítást igénylő kéréseknek nagy részben eleget tettünk. Volt ott is olyan, hogy 10 ötletből 8 finanszírozhatatlan volt, de a megoldott 2 pozitívként csapódott le (pl. kátyú, úthibák). Rossz érzés, hogy tudjunk,

mik azok az elmaradt fejlesztések, amelyek jogos igények, és szükségesek lennének. De sorrendet kell tudni állítani. Ha tudunk szerezni 3-400 millió forintot, ahhoz hozzá kell tenni még a mi saját forrásunkat, akkor ebből csak egy jól megtervezett beruházás valósulhat meg. És ilyenkor nyilván el kell hagyni valamit. Úgy látom, hogy az adonyiak ezt megértették, és elfogadták, látják, hogy nem butaságokat fejlesztettünk. Jó felé mentünk, szerencsénk is volt, időben kezdtük el a munkát.

– Azt tapasztaltuk, hogy a TOP-os fejlesztések azért mentek zökkenőmentesen - kevés ilyen település volt szerintem a megyében -, mert megvoltak a terveink, tudtuk, mit akarunk, volt hozzá forrásunk, nem kellett semmit átalakítani. Konceptcionálisan gondolkodtunk különböző dolgokban. Az iskolában például ne ad-hoc kisebb fejlesztéseket csináljunk, ha feltűnik egy pályázati forrás, hanem vásároljunk előbb inkább ingatlant az iskolához, hogy nagyobb legyen az udvar, ahova majd be tudjuk telepíteni a sportpályát. Így gondoljuk ezeket az elképzeléseket. Vagy húzzunk gyorsan aszfaltszőnyeget az útra, ami 12 év után megint széttörik? Inkább csináljunk meg lassan ütemezve egy utcát, de leszegélyezve, burkolt padkával. Szerintem nem szabad kapkodva fejleszteni.

– *A fejlesztések megvalósítása mellett mi okoz ma gondot Adonyban?*

– A közösségépítés. Azt látjuk, hogy a településeken a közösségek kezdenek széthullani. A netes kor ad egyfajta szabadságot, de inkább bezárja az embereket. Működnek ugyan egyes közösségek, de be is záródnak. Minden közösség csinálja a maga dolgát maximálisan, de az összefogásra nem képesek. Az átlagembert kellene közösségbe hívni, aki

hazajön a munkából, és elkezd facebookozni. Ennek a technikáját kéne kidolgozni. Például vannak olyan elhagyott területek, ahol illegálisan lerakják a szemetet. Valószínű, ha karban tartanánk ezt a területet, felmet-szenénk a fákat, hogy ne dzsumbuj legyen, akkor ez megszűnne. Erre szervezhetnénk társadalmi munkát. Főzzünk egy pörköltöt, igyunk egy fröccsöt, és beszélgessünk! Mert annál nagyobb érték nincs, mint amikor a helyi lakos mondja el kötetlen formában a véleményét. Nagyon sok ötlete és pozitív véleménye van az embereknek, amit ritkán fogalmaznak meg. A negatívát előbb mondják falugyűlésen vagy közmeghallgatáson. Nem minden pénz kérdése, ami az itt élők életkö-rülményeit pozitívan befolyásolja.

– *Hosszútávon miben gondolkodnak?*

– A közbiztonság az egy sarkalatos kérdés egy településen. Még nincsen baj, de nem jó a tendencia a betelepülő munkások miatt. Több kamera, rendőr, polgárőrség, még bővebb közvilágítás, saját őrség, közterület ellenőr kellene. A másik a környezet állapota: hiszen ez az, ami körülvesz, és átölel mindent. Nagyon szeretnénk egy műfüves focipályát is, egy kicsit, főleg a gyerekeknek, valamint egy futópályát. Fásítani is szeretnénk a klímavédelem és Adony látképe miatt. Csináljunk parkot, meg kell vizsgálni, melyik területen milyen fát szabad ültetni. Nincsenek túl nagy igényeink. Általában egy jó évben a mostani állami finanszírozás mellett van szabad pénzeszközünk, kb. 60-80 millió forint. Ha ezt Adonyra évről-évre ráköltjük, akkor az látványos, és minden közintézményünk is rendben van, akkor a lakosság is elégedett, és ez a legfontosabb célunk!

VK

Gerhard Ákos

Velence város fejlődni, a városvezetés fejleszteni akar

Előrelépés a fenntarthatóság jegyében

Melyek is azok az adottságok, amelyek Velencét oly vonzóvá teszik? Nemcsak a tó nádasokkal tarkított víztükrének látványra, a Bence-hegy, a háttérben húzódó Velencei-hegység szelíd dombjai, vagy éppen a dél felől besimuló mezőföldi lankák adják e település varázsát, hanem a még itt-ott fellelhető régi nádtetős halász- és prэшázak, pincék, a kastélyok (meg-megmaradt ősfás parkjaikkal). A helybeliek, az itt nyaralók, s az értékekben csak alkalmanként gyönyörködő turisták igényeit nem könnyű összhangba hozni – ezt a feladatot igyekszik megvalósítani a város képviselőtestülete, élén Gerhard Ákos polgármesterrel.

– *Miért is jó velenceinek lenni?*

– Egyszerű a válasz. Velence ma Magyarország egyik legkedvezőbb adottságú és legszebb fekvésű települése. Páratlan kulturális és környezeti adottságokkal rendelkezik, valamint egy kiváló, önmagáért és a közös célokért kiállni képes közösséggel. Ezért egyre többen választják lakóhelyükként a várost, és országos szinten is páratlanul magas nálunk a gyerekvállalási kedv.

– *Hogy lehet a településen élők, nyaralók, dolgozók, s a látogatók elvárásainak eleget tenni?*

– Mindezen érdekek együttes kiszolgálása jelentős felelősséget és feladatot ró a város vezetésére. A mi szerepünk, hogy e természeti és kulturális értékeinket megőrizzük gyerekeink számára úgy, hogy közben fenntartható, vagyis nemcsak a ma, hanem a holnap, holnapután igényeit is kielégítő fej-

lesztéseket valósítsunk meg. Ez különösen nagy kihívást jelent az alapvető szolgáltatások fenntartásában. Kiválóan teljesítő oktatási intézményeink és modern egészségügyi központunk üzemeltetése a jelentős mértékben megnövekedett lakosságszám és magas gyerekszám tükrében komoly feladatot ad. Ha azt szeretnénk, hogy városunk ezután is élhető, a lakosait maradéktalanul kiszolgáló település legyen, legelőször ezeket a problémákat kell orvosolnunk.

– *Együtt a Regélő egyesületben – együtt a testületben. Milyen fontos célokat tűztek ki?*

– Majd 20 éve összeállt egy lelkes velencei – 2010 óta egyesületként működő – csapat. Saját erőből, önkéntes alapon szerveztük a kulturális életet. Hagyományos értékeket képviselő rendezvényeket, mulatságokat (Farsang, Szent Iván-napi tűugrás, Márton

napi vásár, Lucázás), kézműveskedéseket, vásárokat, írói és zenei esteket rendeztünk a velencei és környékbeli családok örömeire. – Az egyesület az első évtized lelkes működését követően egyre több nehézséggel találkozott Velencén. Végül 2019-ben úgy döntöttünk, hogy azok az országos és pártpolitikától független, a városért tenni akaró helyiek, akik szülőként, dolgozóként, vállalkozóként számos Velencét érintő problémával szembesültek, egy közös programot kidolgozva együtt, egymást segítve induljanak el a választásokon. A befektetett munka beért. Ma a város nyolc képviselőjéből hét a Regélő értékeit képviseli, ahogy polgármesterként én is az egyesület jelöltje voltam. – A legfontosabb célunk, hogy a várost és annak infrastruktúráját újra a helyi lakosság szolgálatába állítsuk. Ez azt jelenti, hogy a város vagyonát, intézményeit, szolgáltatásait úgy alakítsuk át, hogy az hatékonyan,

olcsón, a helyi igényeket a legteljesebb mértékben kielégítve szolgálja.

– *A kezdeti nehézségek, kihívások mellett milyen felmutatható eredmények, kezdeményezések jelentek meg már Velence életében?*

– Számos eredményünk van máris. Azon apróságok részletező említése nélkül, amelyek jelentős költségmegtakarítást jelentenek a városnak (olcsóbb a lapunk, nincsenek hivatali luxuskiadások, takarékosabban szervezzük meg ünnepeinket stb.), jelentős az idén megvalósuló fejlesztéseink is. Így a bölcsőde létrehozása, az óvoda (másfél csoportnyi), és az iskola évek óta elmaradt bővítése. Egyes városrészeink teljesen kiesnek a közösségi közlekedés hálózatából. Ezen úgy javítottunk, hogy most egy kísérleti, az igények felmérésére alkalmas ingyenes elektromos buszjáratot üzemeltetünk Velencefürdőn és Újtepen.

– A legnehezebben létrehozható és leginkább hosszútávú gondolkodást-tervezést igénylő fejlesztés a helyi zöldterületek növelése. Velence csatlakozott a 10 millió fát Magyarországra mozgalomhoz – márciusban lesz az ültetés első üteme.

– *Számos véleményt hallhattunk az uszoda építésével kapcsolatban. Mi az Önök álláspontja erről?*

– Egy jól működő, fenntartható uszoda mindenki számára érték. Ez igaz Velencére is. Nem önmagában az uszodával és egy remek sportlehetőséggel van gond, hanem azzal, hogy ez a beruházás a város számára roppant előnytelen feltételekkel valósulna meg. Az építés aránytalanul magas (a reális ár kb. tízszerese) költsége miatt hosszú évekre adósságba sodródna a város, minden más irányú fejlesztést megakasztva. Számadatokkal érzékeltetve: a jelenleg 4.9 milliárd forintra becsült uszoda-beruházáshoz képest városunk teljes évi költségvetése 2.4 milliárd forint! Egy ilyen nagyságrendű beruházás jogi és hosszútávú pénzügyi garanciáit illetően rendkívül körültekintően kell eljárni.

– Az egyetlen sportcélú infrastruktúra-fejlesztés iránti lakossági igényfelmérésben (2014-15) egy közösségi eseményekre is alkalmas sportszarnokot sürgettek a lakosok, mely hosszútávon fenntartható lett volna. Ehelyett előzetes társadalmi egyeztetés nélkül egy hatalmas uszodaépítés kezdődött meg, melynek az alapvető jogi dokumentációja hiányos, nincsen pénzügyi terve, és a befejezéséhez szükséges összegnek

az egyharmada sem áll rendelkezésre. Magyarországon minden ilyen uszoda-komplexum jelentős veszteséggel üzemel. A velencei önkormányzat pedig képtelen lenne évről évre ezt pótolni. Ezért a jelen feltételekkel megvalósítandó uszodával épp a város lakossága járna legrosszabbul. Lehet, hogy a szomszédos települések lakói örömmel használnák ezt, de egyedül Velence város nem képes és nem is kívánja egy 55.000 főnyi kistérség terheit viselni. Már csak azért sem teheti ezt meg, mert erre nincsen sem felhatalmazása, sem jogi lehetősége. A város csakis szabályszerűan gazdálkodhat.

– Amíg nincsenek megfelelő biztosítékok arra, hogy az uszoda alatti területet megfelelő jogi keretek és pénzügyi feltételek mellett veszi igénybe az építető, addig a város nem járulhat hozzá ahhoz, hogy ott engedély nélkül ráépítés történjen. Ez oda vezethet, hogy a város alacsony, nyomott áron kényszerül majd az építetőnek eladni ezt a közel másfél hektáros tóparti telkét. Sajnos a legutóbbi, részletes Állami Számvevőszéki vizsgálat (2016-ban) rengeteg szabálytalanságot és hiányosságot tárt fel a város vagyongazdálkodásával kapcsolatban. E tekintetben nem kívánunk elődeink nyomdokán járni.

– *Beszélne a további terveikről is?*

– Remélem, hogy az uszodához hasonló ügyek a jövőben megfogyatkoznak. Az önkormányzat megegyezésre törekszik minden városlakókat érintő ügyben. Amellett, hogy alapvető értékeinket (közvégyen tiszteletben tartása, törvényes működés, felelősségteljes gazdálkodás, kiszámítható és fenntartható fejlesztés, a környezet védelme) meg kívánjuk őrizni, és ezekből engedni nem tudunk, ezen túl azonban rugalmasak vagyunk minden helyi kérdésben. A partnereinkkel többször is leültünk tárgyalni, és ez ezután is így lesz. A város – úgy vélem – csakis rendezett, törvényes és kiszámítható keretek között tud hosszú távon mindannyiunk otthona lenni. Minél több a lezártatlan, rendezetlen, bizonytalan és feltáratlan ügy, annál több a szükségtelen szembenállás. A város fejlődni, a városvezetés pedig fejleszteni akar. És bőven van mit fejleszteni, hiszen tudjuk, hogy a velencei infrastruktúra az elmúlt években igencsak leromlott. E szükséges továbblépések szintén azt követelik meg tőlünk, hogy minden szóba jöhető partnerrel jó viszonyt ápoljunk, mi pedig erre is törekszünk.

DR. GÖDE ANDREA

TÜZGYÚJTÁS A DON-KANYAR EMLÉKKÁPOLNÁNÁL

Pákozdi - Az urivi áttörés 77. évfordulóján emléktűz gyújtással és a történelmi egyházak képviselőinek ökumenikus imádságos megemlékezésével tisztelegtek a második világháború magyar hősei előtt. Két kiállítás nyílt a Katonai Emlékpark Pá-

kozdi - Nemzeti Emlékhelyen, majd az emléktűz lángjai 18 órakor lobbantak fel a Don-kanyar Emlékkápolna előtt.

A HOLDHOZ IGAZÍTJÁK A KÉKSZALAGOT

Balatonfüred - A tavalyi Kékszalagot július közepén, az egy évvel korábbi pedig a hónap végén rendezték meg, idén viszont július legelején rajtol el a várhatóan ezúttal is legalább ötszáz hajós mezőny. A közkezdvelt versenynek nincs kötött időpontja, ennek magyarázata nem más, mint hogy

a versenyt mindig a holdtöltéhez igazítják, annak érdekében, hogy minél szelesebb, változékony időjárás segítse a vitorlázókat.

ÚJ VEZÉRIGAZGATÓ AZ EKF 2023 ÉLÉN

Veszprém - A Veszprém-Balaton Európa Kulturális Fővárosa program kulturális és program jellegű feladatok ellátására létrehozott Zrt. vezérigazgatója, **Mészáros Zoltán** búcsúzik pozíciójától. Helyére **Markovits Alizt**, a községi Felsőbbfokú Tanulmányok Intézetének fejlesztési és pályázatkezelő főosztályvezetőjét kérték fel.

Judoverseny az új sportcsarnokban

Egyre több fiatal család választja otthonául Nemesvámost

2019 az átadások éve volt

Veszprém tőszomszédja, a „Királynék Falva” egyre népszerűbb a fiatal családok körében, ami nem is csoda, hiszen a dinamikusan fejlődő kistelepülésen példaértékű munkát végez az önkormányzat. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint a 2019-es esztendő, melynek során számtalan beruházást, fejlesztést adtak át az itt, illetve a környéken élők, tevékenykedők, vagy épp az ide látogatók legnagyobb örömére. Sövényházi Balázs polgármestert ezekről az eredményekről, illetve a következő időszak terveiről faggattuk.

– *A tavalyi esztendő az átadások éve volt, több beruházást is ekkorra sikerült befejezniük. Mi minden készült 2019-ben Nemesvámoson?*

– Tényleg rendkívül eseménydús évet zártunk a beruházásainkat tekintve. Valójában már a 2018-as esztendő végén megkezdtük a sort azzal, hogy átadtuk az új, négy csoportszobás, 530 millió forint összértékű, 100%-os támogatási intenzitású pályázati forrásból épült óvodánkat, majd azzal a lendülettel folytattuk is a munkát, és 2019-ben, a régi óvoda helyén, 120 millió forintból – 84 millió forintnyi támogatás mellett – kialakítottuk az új, három csoportot befogadni képes bölcsődénket.

– Ugyancsak tavaly avattuk a már régóta tervezett, több éves előkészítő munka eredményeként létrejött sportcsarnokunkat. A Bajnok Diák Sportegyesület az önkormányzattal együttműködve, a TAO támogatásokat felhasználva, 669 millió forintból építtette meg az új sportlétesítményt, mely méltó otthont ad sportolóinknak, és nem utolsósorban rendezvényeinknek.

– Agrárlogisztikai központunk három forrásból épülhetett meg: két Vidékfejlesztési Program és egy TOP-os pályázat adta meg a lehetőségét, hogy 474 millió forint összköltséggel kialakíthassunk egy 300 m²-es hűtőházat, egy 830 m²-es csarnokot, egy 600 m²-es vásárteret, és azt, hogy megújulhasson az odavezető mezőgazdasági út. A keretbe még egy erőgép megvásárlása is belefért, ami a karbantartási munkákat se-

gíti. Ez a komplexum lesz hivatott a helyi és a környékbeli gazdák mezőgazdasági termékkínálatát összehangolni az itt élők igényeivel úgy, hogy eközben a kikapcsolódás, a szórakozás, a közösség céljait is szolgálja.

– Szeptemberre is maradt átadnivalónk, a Kétkerekes völgykapunk a fenntarthatóság jegyében épült, a Green City – Zöldebb Városokért Nonprofit Kft. tervezte. A célja, hogy akik a kerékpárútról – akár a Balaton-felvidék, akár Veszprém irányából – beérkeznek Nemesvámosra, kulturált pihenőhelyet találjanak településünkön. A Green City elvek mindenünne visszaköszönnék: az ivókút elfolyó vize épp a legjobb helyre, a növények alá folyik, a pihenő rész fölött zöldtető van, két pergolára oszlik, melyekre, ha felfutnak a növények, kellemes árnyékot adnak majd a nyári hőségben, ugyanakkor esős időben is van hová beülni. A mikroklímának megfelelő – közel 800 – növényt ültettünk el itt, 16 fát, és rengeteg cserjét, bokrot, évelő növényeket, virágokat. Fontos volt az is, hogy kizárólag helyi alapanyagokat használjunk. A zöld tetőkre varjúháj és kövirózsa került, mert a tervezők azt is figyelembe vették, hogy ez egy sziklásabb, szelesebb terület, itt nem él meg bármi.

– A szép környezet mellett játékos és pihenő funkciókat is kínálunk itt. A sporteszközök, a játékok a kétkerekes tematika mentén készültek, például a fészekhinta kerékpár alakú, a csúszda is egy hatalmas régi típusú biciklit formáz, és a sokféle lehetőség között

még egy drótkötélpálya is várja a két keréken érkező, vagy akár a helyben élő pihenni, kikapcsolódni vágyókat.

– *Mi van még a tarsolyban? Folytatódnak a fejlesztések, az átadások?*

– Számos elképzelésünk van, hol, merre kellene továbbmennünk. Az idei év a tervezés lesz. Folytatjuk a fejlesztéseket. Szerencsés helyzetben vagyunk, mert jelentős adóbevétellel rendelkezünk, ami zömében az itt működő nagyvállalatoknak köszönhető. Kicsit üroem az örömben, hogy az elmúlt években ennek jelentős részét be kell fizetnünk a közös, állami kasszába a szolidaritás jegyében. Ez természetesen hatással lesz a saját forrásból megvalósítható fejlesztéseinkre, szerényebbek lesznek a lehetőségeink. Okosan kell beosztanunk a bevételeinket, hiszen ezekből kell finanszíroznunk településünk működését, vissza kell forgatnunk az iparterületek fejlesztésébe is, és a végén jut is, marad a fejlesztési terveinkre. Természetesen a továbbiakban is lesznek pályázati források, melyekkel mindenképpen élni szeretnénk.

– *Vannak már konkrét elképzelések?*

– A Szél utcát tervezzük leaszfaltozni, két okból is: egyrészt szeretnénk, ha az itt letelepedő cégek a 21. századnak megfelelő körülmények között éreznék magukat, másrészt 90 telek kerül itt kiosztásra, az utolsó utca mögött. Ezzel az úttal, amit itt felújítunk, tehermentesítjük a faluközpontot is,

Kétkerekes völgykapu a kerékpárosok és a helyiek kis oázisa

A Vámosi Vigasságok egyre többeket vonz az új Agrárlogisztikai Központba

így sem az építkezőknek, sem az arra járóknak nem kell majd áthaladniuk fölöslegesen a település központi részein.

– A csatornázás terén is van még egy teendőnk – egyébként Nemesvámos teljes egészében csatornázott település -, az iparterületen lévő Muskátli utcában is kiépítjük a hálózatot és megterveztetjük az utcát. Most ott járda sincs, és az út is keskeny, amellett, hogy rendkívül rossz minőségű.

– Folytatjuk a csapadékvíz-elvezetést is, ami azért is fontos, mert Nemesvámos két domb között helyezkedik el, ahonnan minden víz idefolyik. Az északkeleti részen már megoldottuk ezt a problémát, a nyugati-déli-nyugati részen is árkot húztunk, de szeretnénk levenni a terhet a faluközponttól is, ezért terveztettünk egy széles szikkasztó árkot, ahol a víz jelentős részének lesz ideje elapadni. Most ehhez a tervhez nyúlunk hozzá, egy hármás beruházást hajtunk végre: 1. Csapadékvíz-elvezetés a Patak, Kapsa, Forrás utcában. Ezen szakaszoknál épül meg a szikkasztóárok, és természetesen gondoskodunk a már meglévők tisztításáról, karbantartásáról is. 2. Víznymás problémákat érzékelünk az egyik utcánkat érintően. Ahhoz, hogy ezt orvosolni tudjuk, össze kell kapcsolnunk a víztornyunkat, illetve az ugyancsak víztározóként működő medencénket. A 25-30 millió forintos beruházás eredményeként a nyomásproblémák elhárulnak. 3. Ha mindezekkel a feladatokkal elkészülünk, az útburkolatot is rendbe fogjuk hozni.

– Az ivóvízellátás témaköréhez tartozik az is, hogy idén is folytatjuk – egy-két közben – az eternit vízcsövek cseréjét.

– Említette, hogy az idei a tervezés éve lesz. Milyen tervek készítése van folyamatban?

– Ilyen jellegű feladatunk közé tartozik a már többször megtervezett művelődési központunk, aminek egyszer már az alapkövét is leraktuk. Akkor egy vidékfejlesztési bázissal, étteremmel együtt képzeltük el, de a helyzet azóta sokat változott településünkön, bővült például a vendéglátóegységek száma. Az önkormányzat nem szeretne konkurenciaként megjelenni ezen a piacon, így a tervezett étterem megépítése ma már nem releváns. Az újragondolás mellett szól az is, hogy az építőipari kivitelezői és az anyagárak hihetetlen módon megrágtak, ezért egy egyszerűbb, racionálisabb tervet szeretnénk készíttetni, mely kifejezetten a kulturális igényekre fókuszál.

– Az egyre nagyobb gyerekszám miatt az iskolánkat is fejlesztenünk kell. A tetőszerkezete rendkívül rossz állapotban van, és már javítani sem lehet, a csere megnyitja az utat a fölfelé irányuló bővítés irányába. A felső szinten – a jelenlegi kettő mellé – további négy osztálytermet tudunk kialakítani, és a tanári szobát is bővíteni tudjuk. A probléma csak az, hogy erre már nincsen forrásunk. Ez egy államilag kötelező feladat, a beruházást perpillanat nem tudjuk megvalósítani, mert a saját erőnk jelentős részét be kell fizetnünk a közösbe. Ilyen feladatokra sajnos pályázati kiírások sincsenek egyik programban sem. Ez egy vis major helyzet, ezért az országgyűlési képviselőnk segítségét kértük az ügyben. A bővítést mindenképpen meg kell oldanunk, ahogy a tetőcserét is.

– Sikeresen pályáztunk TAO támogatásokra is, ehhez kaptunk 100 millió forint önerőt egy kormánydöntés alapján, így minden

készen áll arra, hogy a sportszarnoképítés II. ütemének is nekiálljunk. A jelenlegi létesítmény mellé álmodtunk meg egy bővítményt, ahol rekreációs és kondicionáló termek, cardio- és fitness edzőterem, masszázshelyiség, infra- és finn szauna, egy szertár, valamint számos nagyobb tárolóegység kap majd helyet.

– Itt sem szeretnénk megállni, az eszközfejlesztési pályázatban, ami szintén TAO-s fejlesztés, és ehhez nem szükséges önerő sem, minden olyan plusz eszközt szeretnénk beszerezni, amire még szükségünk lehet, akár a már meglévő csarnokban, akár az építendő bővítményben. Emellett mindkét létesítmény tetejére napelemeket szeretnénk telepíteni, mert az áramfelhasználása jelentős lesz ezeknek az épületeknek. Szükségünk lesz még egy térelválasztó függönyre is, mely lehetővé teszi majd, hogy a teret megosztva, két utánpótlás edzés is mehesse párhuzamosan.

– A Magyar Falvak Program keretében sikerült eredményesen pályáznai?

– Orvosi eszközöket nyertünk, többek között egy EKG készüléket, illetve a védőnőnknek tudtunk új bútorokat, eszközöket biztosítani a munkájához. Nyertünk forrást egy ágapritógépre is – ez éppen beszerzés alatt van -, illetve konténereket tudtunk elhelyezni a temetőben, és a közvilágításra is fordíthattunk a megítélt támogatásból.

– Várjuk azt is, hogy a TOP keretében milyen pályázati kiírások lesznek, illetve, hogy az uniós ciklus zárása előtt lesznek-e még lehetőségek a maradék források megpályázására. Ha igen, akkor mi mindenképpen indulni fogunk ezekért a pénzekért is.

Cseh Teréz

Hatalmas hurka halmok halmozódtak

A résztvevők és a díjazottak megtöltötték a színpadot

A Regio Regia főzőcsapata is fakanalat ragadott

Lencse és hurka – nagysikerű fesztivál Vámoson

A vámosi lencse fogalom, állítólag a Veszprém megyei település földjein termő apró finomság a világ talán legjobbjára. Finom az íze, szép nagyok a szemek, és főzési tulajdonságai páratlanok. Erre a hagyományra alapozta a nemesvámosi önkormányzat nyolc éve a Lencse- és Hurkafesztivál megrendezését, és az esemény jól kinőtte magát. Február nyolcadikán, a sportszarnok környékét sok ezer érdeklődő vette ismét birtokba.

A fő attrakció, azaz a lencse- és hurkaételek főzőversenye mellett gazdag programkínálat fogadta az idelátogatókat. A gyerekeknek állatsimogató, póni-lovaglás, játéksarok, ugrálóvár, arcfestés, színpadi műsor jelentett szórakozást és kikapcsolódást, a felnőtteket pedig a termelők és kézművesek vására, büfék sokasága, népzenei és néptáncos műsorok, **Domokos László** színművész, **Polgár Péter** humorista, és **Márió a harmonikás** élő koncertje várta.

Az idei fesztiválon 41 helyi vagy környéki termelő és kézműves árulta a portékáit, és 22 csapat vett részt a főzőversenyen, akik közül 15-en különleges lencseételeket, hét csapat pedig finom hurkát készített az értékes díjakért.

A Regio Regia szerkesztősége évről-évre részt vesz különféle főzőversenyeken, a vámosi rendezvényen viszont ezúttal először képviselte magát. Csapatunkat sajnos megtizedelte az influenzajárvány, a többieknek pedig tudósítaniuk kellett más régióbeli eseményekről, így a szerkesztőséget mindössze hárman képviseltük, fakanalat ragadtunk, hogy megmutassuk a helyieknek, máshol is kiválóan el tudják készíteni a vámosi lencsét. Az alapanyagot természetesen helyben vásároltuk, és igazolhatjuk a szóbeszédet, miszerint a vámosi lencsének nincsen párja!

A hatalmas rendezvénysátor minden zegét-zugát kitöltötték a csapatok, és csak ámultunk az ötletes jelmezeken és ételkreációkon. Voltak itt bakonyi betyárok, szelíd motorosok, nótás kedvű gazdák, népviseletbe öltözött asszonyok, rocker fiúcsapatok, idősek és fiatalok főzték, párolták a lencsét, töltötték és sütötték a hurkakölteményeket. Kézről-kézre jártak a pálinkás butykosok és borosüvegek, biztosítva az emelkedett hangulatot.

Dél körül egyre több érdeklődő, civilek, felépők és díszvendégek óvakodtak a főzők közé, felvetett orral szimatolva, hogy melyik társaságtól szállnak az ég felé a legfinomabb illatok. Itt-ott bele is lehetett kóstolni a csemegékbe, de a csapatok inkább a zsűrizés utánra tartogatták a kínációt.

És eljött a délután két óra, a három fős ítélő bizottság elfoglalta helyét a 22 féle, díszesen kitálalt étektől zsúfolt asztalnál. Többen kétkedve jegyezték meg, hogy ennyi kaját lehetetlen végigkóstolni. A zsűri azonban rácáfolt erre, **Punk Feri bácsi** - aki a Magyar Nemzeti Gasztronómia Szövetség tagja, és az ország 100 legjobb étterme közé beválasztott tihanyi Ferenc Pince tulajdonosa – vezetésével akkurátusan végigette a monumentális kínálatot.

Amíg a zsűri visszavonult tanácskozni – és talán egy kicsit kipihenni a kóstolás fáradalmait -, a színpadon **Kalló Zoltán** és zeneka-

ra muzsikált, és a helyiek képviselőjében fellépett a **Borostyán népdalkör**, valamint a **Lencseszemek Asszonykör**.

Öt óra is elmúlt, mire felszállt a fehér füst: **Sövényházi Balázs** polgármester irányításával kihirdették a végeredményt. Valamennyi csapat ajándékot kapott, így hamarosan zsúfolásig megtelt a színpad a vidám főzőcsapatokkal. Persze a díjazottak azért még felfértek a világot jelentő deszkákra, és elmondhatjuk, hogy a mi csapatunk is ezek között szerepelt! A fődíjakat (fűnyírók, szegélyvágók, stb.) az **MTD Hungary Kft.** ajánlotta fel.

A bírák szerint a legfinomabb hurkát a **Vámosi Boregylet** csapata készítette, a kategória különdíjasa pedig Nemesvámos erdélyi testvértelepülése, **Tusnád** lett Székely hurkájaival. A lencseételek közül a **Lencsulinaris** nevű csapat Nemzeti lencséje volt a legjobb, különdíjat pedig a **Regio Regia** érdemelte ki Buddy Valastro olasz módra készült lencses téstájáért. A verseny fődíját a helyi, **Lencse Végre Kapod** elnevezésű csapat Tökéletes lencsepáros elnevezésű étele nyerte.

Az eredményhirdetés után folytatódott a vigalom, a szervezők késő estig jobbnál jobb programokkal, koncertekkel szórakoztatták a nagyerdeműt.

VK

Harminc éve nem épült új közintézmény Csákváron

Floriana Könyvtár és Közösségi Téravató

Február 1-jén a Vörösmarty Színház által színre vitt, a környékhez kötődő Perelj, Uram! című darab diszeloádásával avatták a csákváriak új, a 21. század igényeire szabott közintézményüket. A Floriana Könyvtár és Közösségi Tér megvalósításához Magyarország Kormánya 682 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyújtott, Csákvár Önkormányzata pedig 28 millió forinttal járult hozzá a költségekhez.

A zsúfolásig megtelt új rendezvényteremben az átadó ünnepség Illés Szabolcs, Csákvár polgármesterének köszöntőjével indult. A városvezető történelmi jelentőségűnek nevezte a pillanatot, hiszen az elmúlt évtizedekben egyetlen közintézménnyel sem gyarapodott városuk. A sokfunkciós közösségi tér megvalósítását még 2014-ben, a korábbi képviselőtestület tűzte zászlajára, hogy egy olyan civil kulturális központ jöhessen itt létre, amely korosztálytól függetlenül mindenki számára képes tartalmas kikapcsolódást biztosítani.

– A csákváriak hittek abban, hogy szükségük van egy olyan nyitott közösségi térre, amely bázisa lehet a helyi programoknak, és amelyre rá lehet építeni a közösség megerősítését. Az álmaink valóra váltak – mondta meghatottan a városvezető.

Az épületegyüttes összesen 1047 m², melyből 350 m² a rendezvényter, 290 férőhellyel, nagyméretű színpaddal. Az épület másik felében a Floriana Könyvtár kapott helyet, mintegy 200 m²-en. A közösségi tér kisebbik egysége, az úgynevezett „Lángház”, melyben a két klubszoba egyesített mérete 95 m², az összalapterület pedig 114 m². Valamennyi épületrész technikai felszereltsége megfelel a 21. század kihívásainak.

Illés Szabolcs Gróf Klebelsberg Kuno, a Bethlen-kormány kultuszminiszterének gondolatára emlékeztetett, aki a műveltség, a kultúra megerősítését látta a legfontosabb célnak Trianon után. „Olyan a kultúr-

politika, mint a nemesített vetőmag: a kalászban rengeteg az új magszem.” – idézte az elmúlt másfél évszázad talán legnagyobb magyar kultúrpolitikusának szavait.

– Hiszem, hogy ez az új közösségi tér is egy ilyen magszem, melyből reményeim szerint sokan tudunk majd táplálkozni, és amely valódi segítséget tud majd nyújtani identitásunk és kultúránk megerősítéséhez. Szerencsések vagyunk, mert van egy 1000 éves keresztény örökségünk Európa közepén, amivel kötelességünk jól sáfárkodni, hogy még legalább 1000 esztendeig megmaradhassunk magyarnak, megőrizhessük magyarságunkat és mindazt, amit őseink hagytak ránk – zárta ünnepi gondolatait Csákvár első embere.

Tessely Zoltán, a térség országgyűlési képviselője köszöntőjében arra mutatott rá, hogy hosszú és küzdelmes évek tiszteletre méltó, példás eredményét ünnepelhetik ma az összegyűlték. Az új közintézmény létrejötté rendkívüli akaratról, elszántságról, együttműködésről és összefogásról tesz tanúbizonyságot városi, megyei és országos szinten egyaránt. A közös álomhoz az Orbán-kormány is megadott minden támogatást, amit mi sem bizonyít jobban, mint az a tény, hogy a beruházás csaknem teljes egészében nemzeti forrásból valósulhatott meg – hangsúlyozta az állami szerepvállalást a politikus.

– Meggyőződésem, hogy az új közösségi tér valódi mérföldkő Csákvár – Pannónia szíve – életé-

ben – mondta a parlamenti képviselő, majd Wass Albertet idézte: „A kulturált ember látni, és érezni tudja a szépet és a jót.”

– Ennek a létesítménynek ez az egyik küldetése, hogy minél több emberrel megismertesse a szépet és a jót, míg a másik szerepe a közösség építése és formálása – emelte ki Tessely Zoltán.

Az ünnepélyes szalagátvágást követően Szekeresné Horváth Zsuzsanna, az intézmény vezetője köszöntötte a jelenlévőket és megköszönte minden érintettnek, hogy ez a közösségi tér megépülhetett.

Az ünnepi beszédek sorát Szikora János, a Vörösmarty Színház igazgatója zárta, aki visszaemlékezett arra a hideg, téli estére, amikor vendéglőadóként együtt dideregtek a közönséggel az egykori művelődési házban. Polgármester úr biztatott mindenkit, hogy hamarosan felépül az új intézmény, és ott majd a melegben folytatódhatnak a találkozók.

– Polgármester úr újabb hívása helyett egy özevgyasszony tért be hozzám, és egy dossziét hozott. Egy színdarab kéziratát, melyet elhunyt férje hagyatékában őrzött. A Sobor Antal: „Perelj, Uram! című regénye alapján készült darabot azóta Székesfehérváron már bemutattuk, és most, hogy a Floriana Könyvtár és Közösségi Tér végre elkészült, és végre melegben ülhetünk itt, sor kerülhet végre a díszbemutatóra is – adott hangot örömének a színidirektor.

A két vértanú szerepében Gáspár Sándor és Imre Krisztián

Színházi kritika helyett

Sobor Antal: Perelj, uram!

Vannak szituációk, amikor a tanult pennaforogató félretesz mindenféle jól bevált kritikai módszert: esztétikai indoklást, színháztudományi okfejtést, szövegelemzést és társait. Mert vannak szituációk, amikor egy előadás úgy hat az emberre, mintha fejbe vágták volna egy szöges léccel. Amikor minden mondat, és szituáció fáj, és a tehetetlen düh, no meg a sírás szorongatja a torkot. Ilyen élmény a Vörösmarty Színház Perelj, uram! című előadása.

Hiszen ez nem is igazi dráma, mert már az elején tudjuk a végét, gyenge a prozódia, harmatos a díszlet, nincs is igazi lehetséges játszani a színészeknek, nincs a mának való mondanivalója – fröcsögték a „hivatásos” kritikusok a bemutató után, nem szégyellve azt sem bevallani, hogy mit sem tudnak a darab valós történelmi háttéréről. De nemcsak erről nincs fogalma a felkent ítéseknek. Úgy látszik, mit sem tudnak a magyar népet több száz éve fojtogató elnyomásról, terrorról, a koncepciók perkeről, a tiszta szívű emberek egyszerű érzéseiről, egyszerűen arról, amit összefoglalva hazaszeretnek hívunk.

Ez tényleg nem esztétikai kategória, hanem sokkal több annál: őrizzük a szívünkben, zsigereinkben, mondatainkban, viselkedésünkben, világhoz való hozzáállásunkban. Aki pedig nem, annak lelke rajta!

A mű színre kerülésének körülményeiről Szikora János rendező így beszél a színház honlapján olvasható interjújában: „Belelapoztam a kéziratba, és őszintén szólva nem tudtam letenni. Az meg aztán különösen szíven ütött, hogy Csákberény és Nagyigmánd településeken lejátszódott valódi 19. századi tragédiát feldolgozó színdarabról volt szó.

Akkor hirtelen minden összeállt bennem: itt van egy történet két ártatlanul kivégzett papról, 1849-ből, akik itt laktak Csákberényben,

és Nagyigmádon lőtték agyon őket, Csákváron meg épül egy új művelődési ház, amely vár minket egy méltó nyitóelőadással. Felhívtam a polgármestert, hogy mit szólna, ha az új intézményüket a csákberényi papok történetével nyitnánk meg. A polgármester (kimarad a történetesen) történelem tanár, jól ismerte ezeknek az embereknek a tragédiáját, és lelkesen igent mondott. Megszületik ez az ősbemutató októberben, és az új művelődési ház ezzel a színdarabbal nyit. Mi ez, ha nem csoda?”

Sobor Antal kisregényét **Román Károly** írta színpadra, megidézve az 1848-49-es forradalom és szabadságharc végső időszakát, Haynau rémuralmát, amely nem kímélte Csákberény református lelkészét, Szikszai Jánost (**Gáspár Sándor**), és katolikus papját, Manszbarth Antalt (**Imre Krisztián**) sem. Mi volt a bűnük? Semmi. Egyszerűen a szószékről kihirdették a Habsburg-ház trónfosztását, mint Magyarország összes templomában. Hogy miért őket lőtték agyon? Talán mert nem menekültek el, nem hagyták el az Istentől rájuk bízott nyáját. Haynau azidőtájt Nagyigmádon székelt, így szinte kéznél voltak vérszomja csillapításhoz a „rebellis” papok.

A két egyházfi hamvai ma is a nagyigmándi katolikus temetőben nyugszanak, így március idusán illendő lenne minden jó érzésű magyar számára, hogy 1-1 szál virággal

emlékezzen meg a vértanúkról.

Mert velük együtt a reményt is eltemették, a hitet az igazságszolgáltatásban, a magyarság feltámadásában. A darab végén a császári katonák a közönség felé fordítják puskájukat, és úgy tüzelnek. A színpad közepén, kéz-a kézben térdel a két pap, de nemcsak ők az áldozatok, azok vagyunk valamennyien, sírással küszködő nézők, és igen, ti is, értetlenkedő, finnyáskodó kritikusok.

Nem marad más, mint bízni Istenben, és az ő segítségét kérni minden bajban, és árulásban, ahogy a 35. genfi zsolnárd mondja:

”Perelj Uram a velem perlőkkel; harcolj a velem harcolókkal.

Ragadj paizst és vértet, és kelj föl segítségemre. Szegezz dárdát és rekeszd el üldözőim útját, mondd lelkemnek: Én vagyok segítséged.

Szégyen, gyalázat érje azokat, akik lelkemet keresik; vettessenek hátra és piruljanak, akik vesztet koholják.

Legyenek olyanok, mint a polyva a szél előtt; az Úrnak anyyala verdesse őket.

Legyen útjuk sötét, csuszamlós, s az Úrnak anyyala kergesse őket.

Mert ok nélkül vetették elem titkon vont hálójokat, és ok nélkül ástak vermet az én lelkemnek.”

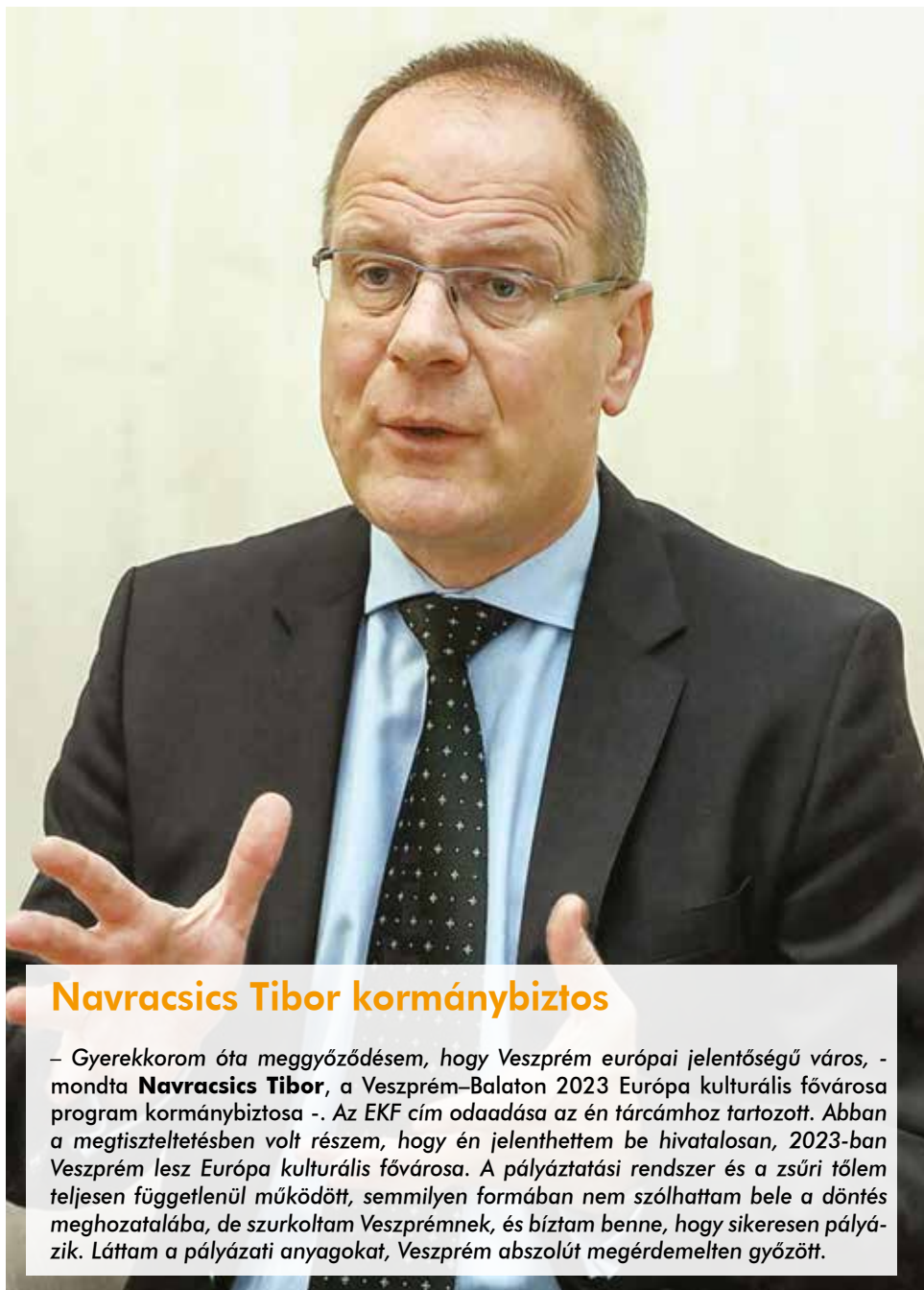
VK

KINCSEKERESŐ

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ KULTURÁLIS ÉS SPORTÉLETÉBŐL

„Mára a természetvédelem egy divatos terméké silányodott, ráadásul Brüsszel nem a legnagyobb szennyező vállalatokkal, hanem az emberekkel akarja megfizettetni az okozott károk helyreállításának árát. Hazánk elkötelezett a klímavédelem mellett. Magyarországon 1090 óta úgy nőtt folyamatosan a GDP, hogy közben csökkent a káros anyag kibocsátása és az energiafelhasználás. Továbbra is védenünk, óvnunk kell a világot, ennek szellemében jött létre ez a látogatóház is.”

SCHANDA TAMÁS

Navracsics Tibor kormánybiztos

– Gyerekkorom óta meggyőződése, hogy Veszprém európai jelentőségű város, – mondta **Navracsics Tibor**, a Veszprém–Balaton 2023 Európa kulturális fővárosa program kormánybiztosa –. Az EKF cím odaadása az én tárcámhoz tartozott. Abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy én jelenthettem be hivatalosan, 2023-ban Veszprém lesz Európa kulturális fővárosa. A pályázati rendszer és a zsűri tőlem teljesen függetlenül működött, semmilyen formában nem szólhattam bele a döntés meghozatalába, de szurkoltam Veszprémnek, és bíztam benne, hogy sikeresen pályázik. Láttam a pályázati anyagokat, Veszprém abszolút megérdemelten győzött.

Polgárdi

A Regio Regia magazinnál immár hagyomány, hogy évente néhány alkalommal meglátogatjuk Polgárdiban **Böjte Csaba** testvér Don Bosco iskolaházát. Ezúttal is voltak partnereink (Gyermelyi Zrt., hentesmesterek, Andrea fodrászat), akik önzetlen adományaikkal igyekeztek szebbé varázsolni a nehéz sorsú gyerekek karácsonyát.

Cikkünk a 47. oldalon

Magyarország

Súlyos betegségével küszködve arról álmodozott, hogy még végigszurkolhatja a tokiói olimpia döntőit. A kór azonban legyűrte a vasakarátú sportembert, egy héttel 72. születésnapját követően, február 12-én elhunyt **Wichmann Tamás** kilencszeres világ- és háromszoros Európa-bajnok, kétszeres olimpiai ezüstérmes és egyszeres bronzérmes, 37-szeres magyar bajnok kenus.

Cikkünk az 50. oldalon

„Színészként bármi lehetek, sokféle ember bőrébe belebújhatok”

Prima Primissima: Tóth Ildikó

Ez év januárjában a legprímábbak közé választották Tóth Ildikót, a Vörösmarty Színház színművészt. Az idén 30 éves pályafutását ünneplő művésznő szívének különösen kedves a Prima Primissima Díj, mert egy független, sokak véleményét visszatükröző, országos elismerés. Színes, izgalmas pályájáról kérdeztük a kitüntetettet.

– A „Mi leszel, ha nagy leszel?” kérdésre *ön milyen választ adott gyermekként?*

– Mindaddig más és más elképzeléssel rukkoltam elő, míg rá nem jöttem, hogy színészként bármi lehetek, sokféle ember bőrébe belebújhatok. Még csak általános iskolás voltam, de már akkor tudtam, hogy színésznő akarok lenni. Az első színházi élményeim Kaposvárhoz kötődnek, az akkoriban legendás társulathoz. Olyan darabokat láttam, amelyek kamaszként elgondolkodtattak, segítettek eligazodni a világ káoszában, hogy a nagy labirintus ezerféle útja közül megtaláljam a sajátomat. A gimnáziumi éveim alatt az is világossá vált számomra, hogy mindezt nem elég nézőként megélnem. Fent akarok állni a színpadon, részesévé, alakítójává válni a deszkákon életre kelő csodáknak.

– Csak később tudatosult bennem, hogy a színészet tulajdonképpen egyfajta pedagógusi pálya. Sok mindenről enged beszélni, új ajtókat tud nyitni az embereknek. Természetéből fakadóan nehéz a keretei között örökvényűt alkotni, hiszen a színház nagyon is jelen idejű művészet, este hét és tíz között él, egy-két hónapon át képes kisugározni magából egy-egy gondolatot, üzenetet. Ugyanakkor az is igaz, hogy ezek az élmények szépen egymásra rakódnak, elraktározódnak, és idővel egyfajta esztétikumká, ízléssé, filozófiává formálódnak, így mégiscsak képes a színház hosszú időtávon is hatni a környezetére.

– *Érettségi után egyenes út vezetett a Színművészeti Főiskolára?*

– A felvételi második fordulójában kiostál-tak. Ettől persze padlót fogtam, elkesered-

tem, nem tudtam, mit kezdjek magammal. Nem jelöltem meg második helyet, így egy év tinglitangli következett. Ez idő alatt rengeteget olvastam, készültem, mellette dolgoztam, de jószírirel a szüleim tartottak el, így nem is csoda, hogy elvárták, másodjára legyen alternatívám. A pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem magyar nyelv és irodalom levező szakát jelöltem meg a második helyen. Oda fel is vettek, ám a Színművészetin ismét elutasítottak.

– Az égiek valahogy mégis azt akarhatták, hogy a színészi pályára lépjek, mert elem hoztak egy új lehetőséget: a Nemzeti Színháznak – későbbi Magyar Színház – volt egy alternatív színész képzése, ahová felvettek. Pécsen halasztást kértem, és elkezdtem a stúdió színházi tanulmányaimat, ahol egy csodálatos színész-pedagógus, **Bodnár Sándor** tanított. Ugyanazokat a módszereket alkalmazta, mint a főiskola: beszéd, ének-hangképzés, mozgás órák, majd a legfontosabb a mesterség órák, és az arra való felkészülés. Ez az egy év rendkívül sokat adott nekem, kicsit megizmosodott az ön-bizalmam, és harmadszorra is nekifutottam a felvételinek a Színművészetire, és ezúttal sikerrel jártam.

– *Hol kezdődött a színészi pályafutása, mely színház jelentette a bölcsőt?*

– Mivel a főiskolán **Szinetár Miklós** osztályába jártam, akinek nem volt saját kőszínháza, társulata, ahová gyakorlatra mehettünk volna, így az utam a Radnótiba vezetett. Ennél szerencsésebb pályakezdést el sem tudtam volna képzelni: pici színház, pici társulattal, kiváló rendezőkkel, és sok-sok fantasztikus vendégművésszel. **Bálint**

András igazgató, **Valló Péter** rendező sok fiatal színészt szerződtetett maga köré. Egy kis műhelyből indultam többedmagammal, olyanokkal, mint **Kerekes Éva**, **Széles László**, **László Zsolt**, vagy épp **Görög László**. Szép és komoly feladatokkal terhelte meg minket a színház vezetése, mely nem csak felelősségteljesen gondolkodott a társulatról, de a színészeink is olyan utat, lehetőségeket nyitott, amely sikerélményeket adott, és biztosította a színészi pályán az előrelépést, a fejlődést.

– A Radnótiban a két év gyakorlat után még további négy esztendő töltem. Nagyon magasra volt téve a léc, de erős és gazdag szellemi-érzelmi munícióval láttak el itt minket.

– *Mi készítette arra, hogy továbblépjem?*

– Egyrészt nagyon fiatal voltam, a fiatalok pedig nehezen férnek a bőrukbe. A Radnótiban töltött éveim alatt, úgy éreztem, minden nagyon kerek, nagyon szép, és ez nekem egy idő után túlságosan is komfortosnak tűnt. Mindig szerettem a kihívásokat, így amikor **Székely Gábor**, két tanítványával, **Novák Eszterrel** és **Hargitai Ivánnal**, valamint **Ács János** rendezővel megkezdte a toborzást az újonnan alakuló színházi társulatukba, és engem is hívtak, igent mondtam. Ez lett az Új Színház. Társalapítóként 1994-től négy csodálatos évet töltöttem ott. Sajnos az igazgatónk nem kapta meg a mandátumot a folytatáshoz, így én is fölálltam, és eljöttem onnan, mert úgy gondoltam, az ember nem az épülethez, hanem a társulathoz szerződik. Szabadúszó lettem. Budapesten éltem, de valahogy minden felől megtalálták a munkák. Éppen jókor jött például a filmzés, 1990-2007

között szinte minden évben kaptam filmszeret. A Jadviga párnája felkérés meghozta az országos ismertséget is - onnantól még több filmes felkérés érkezett -, és színházi munkám is akadt bőven. Szabadúszó éveim alatt a tatabányai Jászai Mari Színház lett az „anyaszínházam”. **Harsányi Sulyom László** tíz éve alatt szinte minden évadban játszottam Tatabányán. Mi csak „láthatatlan színház”-nak hívtuk magunk között, hiszen akkoriban még nem volt állandó társulat, 15-20 vissza-visszatérő színész és 4-5 rendező adta a színházi gárda gerincét.

– A szabadúszás első éveim jól sikerültek, lendületben voltam, élveztem a szerepeket, aztán egy-két távolságtartóbb évad következett, amit nem is nagyon bántam, mert akkoriban született meg a fiam. Tudatosan szerettem volna vele sok időt tölteni, megélni a soha vissza nem térő, csodás éveket. Akkoriban még az is gyakran megfordult a fejemben, hogy pályát változtatok, valami kézzelfoghatóbb, gyakorlatiasabb dolgot választok. Végül úgy döntöttem, maradok. A szabadúszásba egy picit kezdtem belefáradni, nem is igazán értettem, hogy bírtam ennyi ideig társulat nélkül, mert alapvetően közösségi ember vagyok. Jobban szeretek a táborúzt fén-

nyén, melegen osztozni a társaimmal, mint a saját gesztenyémek kapargatni.

– 2015-ben jött a lehetőség, hogy Székesfehérvárra, a Vörösmarty Színházba szerződjek. Picit úgy éreztem hazajöve, hiszen sokakkal dolgoztam már együtt a korábbi évtizedek alatt. Ez az ötödik évadom itt, szép feladatokat kapunk, erősen lépeget előre a társulat, összeért a maga mögött hagyott közel kétszer öt év alatt, amióta **Szikora János** vezeti az intézményt. Ha a következő évadokban is megkapjuk a bizalmat, akkor egészen biztosan még sok és érdekes előadás születhet színházunkban.

– *Három évtizedes alkotói pálya áll ön mögött. Emeljünk ki néhány olyan állomást, amely meghatározó volt az ön számára!*

– Mindig azt szeretem a legjobban, amit éppen csinállok. A forgatásokat nagyon élveztem, sajnos az utóbbi időben erre kevesebb alkalmam adódott. Nagyon nehéz bármit is kiemelni, de ha muszáj választanom, fontos volt számomra a filmszerep a Jadviga párnájában, **Deák Krisztina** rendezésében. Boldogság volt készülni rá, újraolvasni a regényt, találkozni a szerzővel, **Závada Pállal**.

– **Dettre Gábor**, a Felhő a Gangesz felett című filmjét a témája, a mondandója miatt tartom felejthetetlennek. Tanfilmként kellene vetíteni minden középiskola 3-4. osztályában. Ha a kamások látnák ezt a filmet, a legtöbben a drogok kipróbálásáig sem jutnának el. Ez a film olyan személyes közelségbe tudja hozni, mi történik egy emberrel, amikor drogos lesz, hogy az hatással van rá, és a döntéseinkre.

– A Csinibaba mára a kultikus filmjeink egyikévé vált, egy igazán jó kaland volt az életemben.

– A rendezők személyisége és a művek témája miatt fontos számomra **Szabó István**: Rokonok, illetve **Mészáros Márta**: Aurora borealis című filmje. Mindkettő ajándék volt az életemben.

– *A színházi csemegék?*

– Azok közül még nehezebb válogatni. A radnóti évekből az összes előadást ki lehetne emelni. Talán a legelső egyike volt Füst Milán: Árvák című darabja, **Valló Péter** rendezésében. Mind a téma, mind a szerző miatt emlékezetes marad a számomra, de **Haumann Péterrel** való találkozásom is ide kötődik. Egy fiatal pályakezdő számára óriási szerencse, ha nagyszerű, tapasztalt kollégákkal dolgozhat együtt. Ez a Radnótiban megadatott.

– Az újszínházás időszakból Molnár Ferenc: Üveg cipőjét, Csehov: Ivanovját és Lorca: Várnászát emelném ki, itt Fehérváron pedig Tennessee Williams: A Vágy nevű vilámost, illetve kortárs darabként a Pelikán Kamaraszínházunkból Joël Pommerat: Az én kis hűtőkamrámm című előadást említhetném, de képtelenség minden fontos pillanatot feleleveníteni. Szerencsére az élet három évtized alatt elhalmozott feledhetetlen élményekkel, sikerekkel.

– *Talán a most megkapott Prima Primissima Díj is ennek a 30-35 évnek a gazdagságát tükrözi vissza, nem véletlen hogy nem harmincévesen kapják az emberek az ilyen kitüntetések.*

– Megtisztelő, hogy a kiváló Prima Díjasok közül végül engem választottak. Lelkileg éppen jókor jött ez a visszaigazolás, mert adott egy kis bizonyosságot, önbizalmat, erőt és hitet ahhoz, hogy érdemes volt végigcsinálni, és van értelme folytatni ezt a munkát. Elkel időnként a biztatás ezen a pályán.

CSEH TERÉZ

Tóth Ildikó, színésznő

Született:

Hatvan, 1966.08.29.

Házastárs:

Domokos László, színész

Elismerések:

1994 Jászai Márai-díj

2000 Magyar Filmszemle, Jadviga Párnája – a legjobb női alakítás különdíja

2005 Magyar Filmszemle, Ég veled - a legjobb epizód szereplő díja

2005 Pécsi Országos Színházi Találkozó (POSZT) a Baranya Megyei Önkormányzat különdíja a legjobb alakításért

2009 Érdemes Művész

2019 Prima Primissima Díj

Amikor a sors vonalai összeérnek

Két kapu

Az alsógallai sváb fakapu

A 120 éves, közel négy méter széles, és három és fél méter magas, rozettákkal, faragásokkal díszített három szárnyú fakapu még leromlott állapotában is tiszteletet, csodálatot ébresztett az arra járókban. Meg kell menteni az utókornak, gondolták a házban lakók, és az elképzelést tettek követték. Mivel védettsége miatt csak restaurátor szakemberek végezheték a felújítást, ami nem kevés pénzbe kerül, pályázati forrás után néztek. Köszönhetően a Lechner Központ és Tatabánya MJV pályázatainak, 2019-ben megvalósulhatott a nagy álom: újra régi fényében áll a régen elporladt sváb mesteremberek remekműve.

ÉPÍTÉSTÖRTÉNET

Tatabánya – Alsógallára, a török által kipusztított lakosság helyére 1733 és 1737 között telepített az Eszterházy uradalom német családokat. A telepesek örökszerződés értelmében öt éves adómentességet élveztek, amennyiben házakat építenek, és megművelik a nekik járó földeket.

A mai Alsógalla ma Táncsics Mihály útnak nevezett főutcája a Gyórból Budapest felé vezető, egykor Mészárosok útja része volt, és a kaput rejtő ingatlan már akkor állt. A délről érkező út pontosan összekötötte a Turul-hegy alatti szőlőket a faluval. Ez az út a mai fakapu helyén lévő szekérút volt.

Ekkor az egykori szekérút bejárta helyén, az itt lakók, a helyi népi mesterek segítségével elzárták a forgalomtól, és felállították a magánbirtok védelmét jelentő kaput. Sajnos pontos adataink nincsenek a kapu felállításának idejéről, de egy korábbi, 1898-as datálású óriási kapukulcs – ami sajnos az idők alatt eltűnt, de a legidősebb lakó még emlékszik rá – nagyjából behatárolja az építés idejét.

ÁLLAPOTFELMÉRÉS

Papp Máttyás és Jakab Dániel farestaurátorok nagy műgonddal állították össze a helyreállítás tervét. Ennek első lépése a kapu állapotának felmérése volt:

„A szárnyak négyszögletesek, keretbetét szerkezetűek. A két nagy szárny szimmetrikus és a bal oldalhoz pánttal csatlakozik a kis személybejáró. Fája: fenyő, kora: 19. század vége. Kívülről a felső rész vonalvezetése követi a homlokzat boltívet. A kazettákban található vízszintes kis léceken esztergályozott díszítés

figyelhető meg. Ezek javarészt hiányoznak. A szerkezet igen gyenge megtartású. A csapok ragasztásai elengedtek. Ezért is lóg mind a két szárny. Külső felülete igen viharvert, sok helyen barázdált a fa felülete. A kazetták nagy része a száradás következtében elrepedt.

Fém forgópontjai a klasszikus századfordulós megoldás. Fogadó részei rossz állapotúak, már-már életveszélyesek. A zár nem eredeti és nincs jó állapotban. Mivel a szerkezet a szétesés szélén áll ezért csak műhelykörülmények között lehet felújítani a szárnyakat. Igyekezzünk a kapu eredeti részeit minél inkább megőrizni. Ez sajnos a profil lécek esetében valószínű nem lehetséges az igen rossz állapot miatt. Pótláshoz azonos és több éve száradó faanyagot használunk.”

A RESTAURÁLÁSRÓL

A kapu leemelése után derült fény arra, hogy mindhárom szárny külső borítása nagymértékben repedezett, korhadt, gyenge megtartású. A külső réteg deszka borításának lebontása volt szükséges, hogy a szerkezetet kellőképpen meg lehessen erősíteni, itt a rekonstrukcióhoz borovi fenyőfa deszkákat használtak, melyet a megerősített és helyenként újraragasztott alapszerkezetre ragasztottak fel.

A deszkázat rögzítését az eredeti technológiának megfelelően fa-szegekkel végezték. Az alsó betétek alapfája az erős károsodás miatt szintén cserére szorult. A középső betétek eredeti állapotban megmaradtak, itt a repedések kiegészítésre kerültek, a betéteket újraragasztották. A felső betétek lécezései és kis rozettái, azok rossz állapota miatt cserére szorultak (az eredeti forma és méret után újragyártva), a betét lambériája a kiegészítések elvégzése mellett megmaradtak.

Az alsó, nagyméretű faragott rozetták megőrzésre kerültek a faanyag szilárdításával, itt kiemelten fontosnak tartották az eredeti faragványok megőrzését és egy rekonstrukció elkészítését az eredeti formának megfelelően. A kapu restaurálása során mindvégig szem előtt tartották az eredeti és rekonstruált részeinek egyensúlyát, megőrizve az eredeti formavilágot, ügyelve arra, hogy a tárgy mindennapi használatban van, statikailag szilárdnak kell lennie. Fontos volt az irányelvek kiválasztásakor a szerkezet és utcafény megjelenés hosszú távú megőrzése.

Az egyik Tatabányán épült, fából, szorgos sváb mesterek keze munkájával. 120 éve szolgálja az itt lakókat. A helytelen kezelés, a karbantartás hiánya miatt megroggyant, széteséssel fenyegetett. A városi önkormányzat helyileg védetté nyilvánította, így csak szakértő kezek nyúlhattak hozzá. A másik egykor Párizs, majd Pápa díszje volt, jeles kovácsok készítették, és főurak, harcegek, grófok fogadásakor nyitotta ki légiesen áttört kovácsoltvas szárnyait. Aztán 1945-ben nyoma veszett. Két kapu, két sors, ám ezek a sorsvonalak 2019-ben összeértek. Mindkét kapu újra régi szépségében, pompájában áll, hirdelve a jó szándékú összefogás erejét. Ismerkedjünk meg hát a Főnixként hamvaiból feltámadt műemlékek történetével!

A pápai Esterházy kapu

A szóban forgó kapu eredetileg a francia királyok párizsi lakóhelye, a Tuillériák palotája (Palais des Tuilleries) előtt állt. A királyi kovácsműhelyben készült impozáns kapuzat és rács XIV. Lajos, a Napkirály (1643–1715) uralkodása alatt készült. A felvilágosodás idején többször kifosztották a Tuillériák palotáját, majd a sorsa végleg megpecsételődött: 1871. május 22-én a párizsi kommünárok felgyújtották az épületet. Az üszkös romokat egy kereskedő vette meg a francia államtól, és a sértetlen kovácsoltvas műremek árverésen került az Esterházy család tulajdonába 1883-ban. Ekkor utazott a kapu Magyarországra, Pápra, a Várkastély főbejárata és a Nagytemplom közé.

ÚJRAALKOTOTT MŰEMLÉK

A Tuillériák kapuja – immáron Esterházy kapu néven – itt fordult sarokvasain hatvankét éven át, míg a XX. század világégése tovább sodorta. A szovjet laktanyaként használt kastély négy és fél tonnás kapuzata, öt méteres magasságával, tizenkilenc méteres szélességével, rejtélyes körülmények között tűnt el 1945-ben. Feltehetően hadisarcként egy tehergőz belsejében utazott tovább kelet felé, a mai napig ismeretlen helyre.

Azonban ott maradt Pápa régi képeslapjain és a város polgári emlékezetében. Újabb hatvan év múltán a Pápai Önkormányzat tervbe vette a Várkastély felújítását és a legendás kapuzat rekonstrukcióját is. 2011-ben kapott megbízást **Lehoczky János** iparművész, a magyar és az európai kovácsművészet ismert mestere, a tervek elkészítésére.

A Szentendrén működő Lehoczky kovácsműhely, az alapító János és a restaurátor fia, Tivadar évekig dolgozott az eredetkutatással, a korabeli fényképek, dokumentumok feldolgozásán alapuló tervezésen. Több tanulmányúton kutatták a barokk kori francia kovácsoltvasművészet sajátosságait, az arányok és díszítőelemek korszakon belüli változatait.

AZ ALKOTÁS FÁZISAI

Az újraalkotásnak három fázisa volt. Az első: a fennmaradt fényképek alapján a méretek és az arányok pontos meghatározása. Ehhez a kapuszárnyak tartóoszlopainak éppen megmaradt alapzata adott viszonyítási pontot. A magassági és szélességi paramétereket, a részletek méreteit, íveit és rajzolatát a régi fotók digitálizálása és számítógépes modellezése alapján kapták meg. A digitális minta körvonalait 1:1-es léptékben, részletekben

kinyomtatták, összeállították, és a nyomtatott kontúrjait szabadkézzel átrajzolták. Erre azért volt szükség, mert a gépi formaalkotás nem képes azokat a finom árnyalatokat és hangsúlyokat megjeleníteni, amiktől élővé válik egy műalkotás.

A második fázis a csomópontok és a díszítő motívumok megszerkesztése, térbeli meghatározása. Elvileg itt is alkalmazható a digitális program, de az ötvenéves önálló tervezői és kivitelezői gyakorlattal rendelkező tűzikovács-iparművész szellemi kihívásként viszonyult a több mint három évszázaddal korábbi szakmai titkok és fogások megfejtéséhez.

A harmadik ütem egy éven át tartott, amikor több üllőn szikrázva formálódtak az izzó vaselemek, és a hetvenhét éves Lehoczky János felügyeletével, kapurészekké kapcsolódtak. A kivitelezés során milliméteres pontosságot kellett tartani, mert a tonnányi súlyú kapuszárnyak nyílása-záródása nem enged eltérést. A kon-

túrrajz részletei sablonként szolgáltak egy hatalmas vasasztalon kiterítve. A készülő vasdaraboknak pontosan fedniük kellett a rájuk vonatkozó rajzrészletet.

A HAGYOMÁNYOK

ÜZENETE

A geometrikus szerkezeti váz összeállítása szinte rutinmunka volt a négytagú, összeszokott kovácscsapatnak. Ellenben a csiga, virág vagy levél formájú díszítőelemek (amelyek azért szerkezeti szerepük is van) meghajtása, ellapítása, gombbá tömörítése – hogy közben mérettartóak maradjanak – már a mesterség művészete.

A legnagyobb türelmet és kitartást a díszítőelemek térbeli kiemelése igényelte. Közel kétszáz olyan különböző elem van, amit először próbaként vékony lemezből ki kellett domborítani, beilleszteni a helyére, majd eldönteni, hogy mit és mennyire kell megváltoztatni.

Lehoczky János Ferenzy Noémi-díjas iparművész közel negyven épülethez vagy épített térhez kapcsolódó, köztérre került munkáiban bizonyította alkotói kvalitásait. Ezzel a Tuillérie-Esterházy-kapu megbízással egy elveszett történelmi műremek keltett életre. A hányatott sorsú mű méltó rekonstrukcióját Pápa városa 2019 szeptember végén, ünnepi körülmények között birtokba vette.

Az Esterházy-kapu rekonstrukciója egy újabb jelzés, hogy a XX. századi materializmus tradícióellenes hatalma megrendült, így a modernitás is már hagyományként él tovább. Valószínűleg a jövő civilizációs problémáinak megoldásához szükségünk lesz a történelmi tapasztalatok alaposabb megértésére és a hagyományok üzeneteinek újra értelmezésére is.

FORRÁS: WWW.ORSZAGUT.COM

Gyönyörű környezet, gyönyörű épület

Kissé vacogós körülmények között vágták át a nemzetiszínű szalagot

Újabb turisztikai vonzeróval gazdagodott Komárom-Esztergom megye

Látogatóközpont épült Péliföldszentkereszten

Bajót - Péliföldszentkereszten, a Gerecse szívében "Ahol a források vize és a zarándokutak csendje a sasbércek világával találkozik", átadták rendeltetésének a Gerecse Natúrpark Látogatóközpontot. A 214 milliós támogatással létrejött beruházás egy tematikus turisztikai fejlesztés, mely a helyi és a térségi kulturális, épített, természeti örökség turisztikai hasznosítására irányul.

A projekt elsődleges célja egy olyan turista fogadási és interaktív bemutató- és foglalkoztató centrum létrehozása, amely a Gerecse Natúrpark egészére ráirányítja a figyelmet. A helyszínválasztás nem véletlen, hiszen Péliföldszentkereszten több turisztikai forma, több túraútvonal is található, a forgalmas helyszínektől kellő távolságra, ugyanakkor jól elérhető helyen fekszik, továbbá Péliföldszentkereszt hagyományos zarándokhely.

A 370 m²-es Látogatóközpontban kiállító-, előadó- és interaktív foglalkoztató tereket és ajándékboltot alakítottak ki, továbbá színes programok tervei is körvonalazódnak már. Az épület és funkciói a Natúrpark, a természetvédelem és a vallás szimbiózisát is szemléltetik.

– Nem jelmondatokra és históriákra van szükség a klímavédelem területén, hanem olyan tettekre, mint amilyen a most elkészült épület együttes – mondta **Schanda Tamás**, az Innovációs és Technológiai Minisztérium parlamenti államtitkára a Gerecse Natúrpark Látogatóközpont avatásán

–. Mára a természetvédelem egy divatos témaként silányodott, ráadásul Brüsszel nem a legnagyobb szennyező vállalatokkal, hanem az emberekkel akarja megfizettetni az okozott károk helyreállításának árát. Hazánk elkötelezett a klímavédelem mellett. Magyarországon 1090 óta úgy nőtt folyamatosan a GDP, hogy közben csökkent a káros anyag kibocsátása és az energiafelhasználás. Továbbra is védenünk, óvnunk kell a világot, ennek szellemében jött létre ez a látogatóház is.

Dr. Völner Pál, az Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkára felidézte, hogy a Gerecse Natúrpark Látogatóközpontot 2013-ban kezdték el tervezni, és 2018. nyarán tették le az alapkövét. A beruházást a Szalézi Lelkigyakorlatos Ház valósította meg 214 millió forintos, uniós pályázati forrás segítségével.

A létesítmény nem szigetként áll, hiszen a környéken – Lábatlanban, Esztergomban, Dömösön, Tatabányán és Dorogon – is vannak hasonló látogatóházak, múzeumok, amiket fel lehet fűzni egy komplett turisztikai ajánlatra. Ezt segítik a kerék-

párutak, és az a szerencsés helyzet, hogy az Országos Kéktúra, valamint a Nyerges 20/40 és a Kinizsi 100 teljesítménytúra is itt halad át – tette hozzá az államtitkár.

Ábrahám Béla szalézi tartományfőnök a hála és köszönet szavait tolmácsolta az értük imádkozóknak, a mindenhatónak, a támogatóknak és a kivitelezőknek. Ezt követően megáldotta az épületet, és a vendégekkel közösen átadta rendeltetésének a látogatóházat, mely 2020. áprilisában nyílik meg a nagyközönség előtt.

A Don Bosco Szalézi Társasága római katolikus férfi szerzetesrend, hivatása a fiatalok oktatása és nevelése iskolákban, szakiskolákban és különféle ifjúsági intézményekben. Magyarországon 1913-ban telepedtek le Péliföldszentkereszten, ezért a rend hazai tagjai különös tisztelettel fordulnak a zarándokhely felé.

A Gerecse Natúrpark 2012-ben alakult az Által-ér Szövetség koordinálása mellett 29 helyi önkormányzat, a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat, valamint 17 egyéb szervezet összefogásával.

VK

Rekonstrukció az Árpád-ház Program keretében

Indul a múzeum rendházépületének felújítása Fehérváron

Január végén jelent meg az a kormányhatározat, amely az Árpád-ház Program részeként rendelkezik a „Királyok és szentek. Az Árpádok kora” című kiállítás megvalósításáról, és ennek érdekében a Szent István Király Múzeum Rendház-épületének rekonstrukciójáról. A 21. századi múzeumi tér kialakításához közel 5,5 milliárd forintos támogatást biztosít a Kormány, melyet a város 189 millió forinttal egészít ki.

Az Árpád-ház Program keretében megvalósuló első nagyberuházás részleteit sajtótájékoztatón ismertette **Vargha Tamás**, az Árpád-ház Program kormánybiztosa, Székesfehérvár országgyűlési képviselője, **dr. Cser-Palkovics András** polgármester, **Pokrovenszki Krisztián** múzeumigazgató, valamint a tervezőcsapat vezetője, **Erdei László**.

Hamarosan befejeződik a Szent István Király Múzeum Rendházépületének kiürítése, a leletanyag és a dokumentáció elköltöztetése. Ezt követően indulhat a rekonstrukció, mely az Árpád-ház program keretében valósul meg Székesfehérváron, hazánk történelmi koronázó városában. A kormányzati támogatással létrejövő modern múzeumi tér elsőként a „Királyok és szentek. Az Árpádok kora” című nagykiállításnak ad majd otthont 2022-ben.

Vargha Tamás, Székesfehérvár országgyűlési képviselője a 2013-as kihelyezett kormányülésre utalt, akkor kezdték el a gondolkodást az Árpád-ház Programról:

– Hosszú utat tettünk meg, sok közös munkánk fekszik abban, hogy ide elértünk: zajlik a költözés, az épület készül arra, hogy a felújítás elkezdődhessen. A munka eredményeként 2022-ben egy méltó helyen méltó kiállítással emlékezhetünk majd Szent Istvánra és az Árpád-házi királyainkra.

– Új terek nyílnak majd, és egy igazi 21. századi múzeumunk lesz úgy, hogy az épület megőrzi azt a gyönyörű megjelenését, amivel meghatározó épületegyüttese a történelmi Belvárosnak. Jelentős a döntés abban a tekintetben is, hogy Székesfehérvár adhat otthont a kiemelkedő kiállít-

tásnak, ez bízalom a város és a szakemberek felé, illetve tisztelgés a magyar történelem előtt – fogalmazott dr. Cser-Palkovics András.

– A város kulturális életének fontos központja a Múzeum: régóta várt, de sokáig nem remélt felújítás kezdődhet el. Ma gyakorlatilag már egy munkaterületen vagyunk, a kivitelezői szerződés hatályba lépett, és nagy öröm, hogy egy fehérvári cégcsoport nyerte el a felújítási munkát – mondta a polgármester, és köszönetet mondott mindenkinek, aki részt vett az előkészítésben. Hangsúlyozta, hogy egy fontos munkaszakasza már megtörtént, aminek során a város nagy részben állami forrásból raktár-épületet vásárolt; ez nagy előrelépést jelent, többek között a teljesen méltatlanul elhelyezett kőállomány is méltó helyre kerülhet.

Pokrovenszki Krisztián, a Szent István Király Múzeum igazgatója elmondta, hogy a múzeum életében az eddigi legnagyobb felújítási munka kezdődik. Nagy türelmet kért kollégáitól, hiszen az elkövetkező 1,5-2 évben megváltozott munkakörülmények között kell dolgozniuk. Hangsúlyozta: szeretnének egy hiánypótló várostörténeti kiállítást is rendezni, amire régóta igény mutatkozik.

– Olyan nagyívű beruházás történik most, amivel 21. századi és minden igényt kielégítő épületkomplexumot és kiállítótereket kapunk, ahol bármilyen kiállítást meg lehet rendezni, illetve javulnak a munkakörülmények is. Kivételes helyzetben lehetünk azáltal is, hogy egy olyan raktárunk is van, amiben biztonságban tudhatjuk a műtárgyakat – mondta, és köszönetet mondott a támogatásért.

Erdei László építész, a tervezőcsapat vezetője véleménye szerint a tervezési munka

olyan jelentőségű, léptékű feladat, amely ritkán adódik egy építész életében. Az 1756-ban épült rendház épülete a barokk kor kiváló építészeti műve, mely kiemelt régészeti területen helyezkedik el: egyedi műemléki védettség alatt áll, a tervezés előtt lézerszkennelssel digitalizálták. Eredetileg nem múzeumnak épült, több használati stáció után 1980-ban kapta meg a múzeum az épületet, akkor történt utoljára némi korszerűsítés.

A felújítás elemeiből kiemelte, hogy a korszerű és komfortos épület akadálymentesített lesz, és szolgáltató funkciók is helyet kapnak benne; továbbá a felújítás után a jelenlegi gazdasági udvar lesz a bejárat, és emelkedő felvezetést alakítanak ki. Az új beépítési elem az épületben mintegy 620 négyzetméter lesz – egy földszint és egy galéria kialakításával –, és minden olyan korszerű technikával rendelkezik, amelyek a mobiltelefonokhoz csatlakoztathatók. Fontos elv volt a behelyezett épületelemben az archaizálás elkerülése, a fénnel telítettség, az átláthatóság és az építészeti tisztaság.

A tervezési program alapvetésként határozza meg a több mint 1000 m²-es szabályozott légállapotú kiállító teret, mely alkalmas exkluzív időszaki és állandó régészeti, valamint történeti kiállítások rendezésére. Az együttes új eleme a múzeumi látogatókat fogadó reprezentatív bejárat, előcsarnok és kiszolgáló terület térsora. A bővítés tere kezeli a múzeum működéséhez kapcsolódó nagyobb létszámú eseményeket is, mint megnyitók, ünnepségek vagy szakmai rendezvények.

Lutra, Bogáncs, Matula bácsi és a többiek

Ballagó idő nyomában: Hipp-hopp! Jött Vuk!

Remélem, a címeiből minden Kedves Olvasó kitalálta, hogy az egyik legnépszerűbb magyar íróról, Fekete Istvánról emlékeztek meg a József Attila Művelődési Házban. Először fürge rókalábakon Vuk érkezett a Művészet Alsógallán rendezvénysorozat legutóbbi estjére, majd a 120 éve született író rendkívüli - időnként bizony emberfeletti - bölcsességgel megáldott, kedves állathőse is bemutatkozott.

Herendi Judit, a művelődési ház igazgatója, Veér Károly és M. Tóth Sándor segített a "tolmácsolásban." Természetesen nem hiányzott a díszes társaságból a Tüskevár és a Téli berek Matula bácsija és Tutajos sem, sőt még maga a koppányi aga is eljött.

Fekete István íróként az egész országnak tudott újat mondani, szépirodalmi nyelvezettel okított a természet szeretetére, tiszteletére, az emberi jószágra. Nem csupán regényben, hanem versben, színműben, filmen is. Gazdász-ként pedig kitörölhetetlenül kötődik neve a Veszprém megyei Ajka városához, melynek környékén virágzó agrárgazdaságot hozott létre.

Érdemes újra és újra felfedezni a sokol-

dalú művészt, aki gyönyörűen-fájdalmasan ír természetéről és hitről, emberről és állatról. Hogy mi írásainak titka? Magáról így fogalmaz: "Jól tudom: a fényt a szemem itta, a dalt a fülem fogta, a simogatást a kezem érezte, szép utakon a lábam vitt, és a gondolatok a fejemben születtek, mint az ég távoli villódzása, de mindezt a szívem gyűjtötte össze, és belőle lett minden, ami Szeretet."

Mély hazaszeretete, a táj és az emberek csodálata, tisztelete érződik az alábbi sorokból: „Kerestem az utat, sirattam a tájat, a patakot, a poros utcát, a nádat, a csereszagú erdőt, mindent, de nem találtam kibúvót, és nem vettem észre, hogy közben - megtaláltam a Hazámat."

Börzsei Dávid költővel arról beszélgetett Veér Károly, mi minden lehet fontos, tanulságos és érdekes akár a felnőtteknek is Vuk történetéből. Társadalomkritika? De még mennyire! Ahogyan az egész életmű kutyáról, gólyáról, rókákról, bagolyról, tyúkról szóló történeteit együttesen akár Nagy Magyar Állatfarmnak is lehetne nevezni. Utána, Fekete István és műveinek tolmácsolói nevében - ki más? - Vuk köszönt el a közönségtől, pontosabban a róla szóló dal hangzott el.

A program a TOP 7.1.1-16-H-037-2 pályázat segítségével valósult meg.

M.K.

A KOMMUNISTA DIKTATÚRÁK ÁLDOZATAIRA

EMLÉKEZTEK

Zirc – „Nézzenek egymásra, mert elszántsággal és elégtétellel tölthet el minket az a tény, hogy itt vagyunk, együtt vagyunk, és ezt szabadon megtehetjük több mint fél évszázados elnyomatás, hallgatási parancs és zsarolás után. Diadalmas nap ez,

hiszen nyíltan emlékezhetünk." Menczer Erzsébet, a Szovjetunióban volt magyar Politikai Rabok és Kényszermunkások szervezetének elnöke mondta ezeket a gondolatokat Zircen, a Városházán, a kommunista diktatúrák áldozataira emlékező ünnepségen.

ÚJ ÉLETRE KELTEK A MÚLT TANÚI

Sárbogárd - A Sárbogárdi Református Egyházközség gyülekezeti termében mutatta be Kovács Csongor lelkész a gyülekezet frissen restaurált nagybecsű protocollumait. Elhangzott, hogy a restaurálás mozgatórugója Kovácsné Pázmándi Ágnes lelkész asszony, a Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Gyűjteményének munkatársa volt. A restaurálás anyagi hátterét az Emberi Erőforrások Minisztériuma biztosította. A pályázati támogatást Szabó István püspök közbenjárása révén sikerült elnyerni.

SIDI PÉTER OLIMPIAI KVÓTÁT SZERZETT

Komárom - A wroclawi légfegyveres Európa-bajnokságon a két legjobb magyar férfi puskás közül a 41 éves Sidi Péter az első helyen zárt és döntőbe jutásával olimpiai kvótát szerzett, míg a Tokióba már tavaly kijutott Péni István a hatodik helyen szintén a fináléba került.

KATLAN-PILLANAT

Gárdony - A város talán legnépszerűbbé vált beruházása a Katlan sportközpont. Az esti kivilágítással is bíró műfüves pálya az egyik kedvenc, de a futópályát is sokan kedvelik. Inkább az erősebbik nem használja a kondi-erőnléti pályát. A gyerekek az ugrálás, mászás, kötélhinta, csúszdázás, homokozás, pingpongozásban lelik örömeiket.

Szeptemberi találkozásunkkor a kenukirály hatalmas adag, és roppant finom bográcsgulyást főzött a Horizont Globál Kft. soroksári telephelyén

Már odaát lapátolja a vizet a kenukirály

Elment Wichmann Tamás

Súlyos betegségével küszködve arról álmodozott, hogy még végigszurkolhatja a tokiói olimpia döntőit. A kór azonban legyűrte a vasakarató sportembert, egy héttel 72. születésnapját követően, február 12-én elhunyt Wichmann Tamás kilencszeres világ- és háromszoros Európa-bajnok, kétszeres olimpiai ezüstérmes és egyszeres bronzérmes, 37-szeres magyar bajnok kenus.

Wichmann Tamás 1948. február 4-én született Budapesten. Hatéves volt, amikor elütötte egy rendőrautó, a súlyos baleset után napokig kómában feküdt, egy évig járógépet kellett használnia. Felépülése után sportolni kezdett, először ökölvívó edzésekre járt, de a szakosztály megszűnése után a kenut választotta. Mint később mondta, súlyos csípősérülése miatt alkalmasabb lett volna számára a kajak, de abban az időben a drága fából és kézi munkával készült hajókból kevés volt, míg a tízes kenuba simán belefért, sorsa ezzel el is dőlt.

1966-ban Berlinben már második lett a felnőtt világbajnokságon C-1 1000 méteren. Első Európa-bajnokságát 1967-ben Duisburgban nyerte **Petrikovics Gyulával** C-2 1000 méteren, a másodikat és a harmadikat 1969-ben Moszkvában kenu egyesben 1000 és 10 000 méteren. 1970-től állandó résztvevője volt a világbajnokságoknak, első győzelmét is ebben az évben aratta Koppenhágában 10 000 méteren. 1971-ben két vb-aranyat nyert, egyesben 10 000, párosban – Petrikovicsal – 1000 méteren. 1974-ben, Mexikóvárosban újból 10 000 méteren diadalmaskodott, s ezt megismételte 1977-ben Szófiában is. 1979-ben megvalósította régi álmát: rövid és hosszú távon is győzelmet aratott. 1981-ben Nottinghamban, 1982-ben Belgrádban egyaránt kenu egyesben 10 000 méteren nyert, s ezzel világbajnoki elsősegeinek számát kilencre növelte.

Az ötkarikás diadal azonban nem jött össze

neki, pedig négy olimpián is szerepelt. Az 1968-as mexikóvárosin Petrikovicsal kettesben 1000 méteren ezüstérmet szerzett, az 1972-es müncheni olimpián egyesben 1000 méteren lett második, 1976-ban Montrealban ugyanezen a távon bronzérmet akasztottak a nyakába. Az 1980-as moszkvai olimpián egyesben 500 méteren negyedik lett, 1000 méteren pedig, ahol a csapat legesélyesebb indulója volt, mindenki megdöbbenésére nem sokkal a rajt után feladta a versenyt, letette a lapátot, és utolsóként csorgott be... Saját bevallása szerint később sem tudta megfejtetni, miért maradt el az olimpiai arany, részben annak tulajdonította, hogy itthon nem volt igazi partnere, többnyire egyedül kellett edzenie.

Sportpályafutását 1983-ban az MTK-VM színeiben fejezte be. Visszavonulása után az MTK örökös tiszteletbeli tagjává választotta, aranygyűrűvel tüntette ki, a klub kajak-kenu szakosztályában különböző sportvezetői funkciókat töltött be.

1979-ben az év sportolójának választották, és nemzetközi fair play díjat kapott. Részt vett a Nemzetközi Gyermekekmentő Szolgálat munkájában. 1998-ban kézlönyomata felkerült a Csillagok Falára. 2008-ban a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével, 2010-ben MOB-díjjal, 2013-ban Pro Urbe Erzsébetváros díjjal, 2017-ben Prima Díjjal tüntették ki. 2020 januárjában a MOB és az MSÚSZ életműdíjat adományozott számára.

A zenéhez is értett, énekelt és gitározott, a

2012-es londoni olimpiára készült Olympia mítosza című CD-n több olimpiai bajnokkal együtt énekelt, rappelt. 1985-ben Popej szerepét játszotta Bujtor István Az elvarázsolt dollár című filmjében. 2009-ben ezüstérmet nyert a magyar sárkányhajó válogatottal a dél-koreai Ulszanban a csapat-világbajnokság 200 méteres futamán, s így 61 évesen ismét vb-dobogóra állhatott.

Mielőtt versenyző lett, szakácsnak tanult. Mikor kiderült, hogy az 1984-es Los Angelesi nyári olimpián a szocialista országok bojkottja miatt nem szerepelhet, elkezdte felépíteni a saját vállalkozását. 1987-ben megnyitotta Budapest első „alternatív” kocsmáját, melyben tudását hasznosította. A kocsmát eredetileg Szent Jupátról, a kenusok „védőszentjéről” nevezte el, de később már csak Wichmann-kocsmá volt a neve. A létesítmény 2018-ban, több mint három évtized után zárt be.

„Az eredményeimmel talán – szokta mondani – egy kicsit utat mutattam az embereknek, hogy alulról indulva is el lehet érni a csúcsra. Hogy lehetetlen helyzetből is lehet valami nagyot alkotni. Talán többeknek erőt adtam azzal, amit elértem. A sportágunk nagyon népszerű volt akkoriban, szerencsére ez azóta is így van.”

Wichmann Tamás – akinek életéről, karrierjéről a Magyar Lapát címmel portréfilm is készült – népes családot, hat gyermeket és számos unokát hagyott maga után.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: VEÉR KÁROLY

52.
NEMZETKÖZI
ECHARISZTIKUS
KONGRESSZUS

BUDAPEST | 2020.
szeptember 13-20.

Minden forrásom
belőled fakad! ^{Zsolt 87,7}

TALÁLKOZZ Jézussal BUDAPESTEN!

**REGISZTRÁLJ TE IS
A KONGRESSZUSRA!**

iec2020.hu

A VÉRTES AGORÁJA BEMUTATJA

Tatabánya Tavaszi Fesztivál

március 20 - április 4.

Rejtelmek, ha zengenek
Jordán Tamás és Sebő Ferenc
József Attila-estje

március 29., 18:00 h

KÉT HÉT 24 ÉLMÉNY
MŰVÉSZETI PROGRAMOK TATABÁNYÁN

A FESZTIVÁL FŐ TÁMOGATÓJA:
BRIDGESTONE

